

2024/1351

22.5.2024.

UREDBA (EU) 2024/1351 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 14. svibnja 2024.

o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1060 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (e) i članak 79. stavak 2. točke (a), (b) i (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Unija bi, kao područje slobode, sigurnosti i pravde, trebala osigurati da se osobe pri prelasku unutarnjih granica ne provjeravaju i oblikovati zajedničku politiku azila, useljavanja i kontrole vanjskih granica država članica, koja se temelji na solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti među državama članicama i koja je pravedna prema državljanima trećih zemalja i osobama bez državljanstva te je u skladu s međunarodnim pravom i pravom Unije, među ostalim i s temeljnim pravima.
- (2) Kako bi se jačalo uzajamno povjerenje među državama članicama potreban je sveobuhvatan pristup upravljanju azilom i migracijama kojim se objedinjuju unutarnje i vanjske sastavnice. Djelotvornost takvog pristupa ovisi o tome da se sve sastavnice obuhvate zajedno i provedu dosljedno i na integriran način.
- (3) Ova Uredba trebala bi doprinijeti takvom sveobuhvatnom pristupu utvrđivanjem zajedničkog okvira za djelovanja Unije i država članica, svake u okviru svojih nadležnosti, u području azila i relevantnih politika upravljanja migracijama, poštovanjem i razradom načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti, uključujući financijske implikacije tog načela, među državama članicama, a kojim se uređuju politike u području azila i migracija u skladu s člankom 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti trebalo bi biti postavka na kojoj države članice zajednički dijele odgovornost za upravljanje migracijama, posebno u području uređenom zajedničkim europskim sustavom azila.
- (4) Države članice trebale bi poduzeti sve potrebne mjere, među ostalim kako bi osigurale pristup međunarodnoj zaštiti i primjerene uvjete prihvata onima kojima je to potrebno, kako bi promicale zakonite načine za dolazak, kako bi omogućile djelotvornu primjenu pravila o utvrđivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kako bi djelotvorno upravljale vraćanjem državljana trećih zemalja koji ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za boravak na državnom području država članica, kako bi spriječile nezakonite migracije i nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama, kako bi suzbile krijumčarenje migranata i trgovanje ljudima, uključujući smanjivanjem ranjivosti koje su posljedica krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima, te kako bi pružile potporu drugim državama članicama u obliku solidarnih doprinosa i tako same doprinijele sveobuhvatnom pristupu.

⁽¹⁾ SL C 155, 30.4.2021., str. 58.

⁽²⁾ SL C 175, 7.5.2021., str. 32.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 10. travnja 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 14. svibnja 2024.

- (5) Radi jačanja suradnje s trećim zemljama u području azila i migracija, uključujući ponovni prihvrat i odgovaranje na temeljne uzroke i pokretače nezakonite migracije i prisilnoga raseljavanja, potrebno je promicati i izgrađivati prilagođena i uzajamno korisna partnerstva s tim zemljama. Takva partnerstva trebala bi pružiti okvir za bolju koordinaciju relevantnih politika i alata Unije s trećim zemljama te bi se trebala temeljiti na ljudskim pravima, vladavini prava i poštovanju zajedničkih vrijednosti Unije. Kad je riječ o vanjskim sastavnicama sveobuhvatnog pristupa, ništa u ovoj Uredbi ne utječe na postojeću podjelu nadležnosti između država članica i Unije niti između institucija Unije. Te će se nadležnosti i dalje ostvarivati uz potpuno poštovanje postupovnih pravila Ugovorâ i u skladu sa sudskom praksom Suda Europske unije, posebno u pogledu neobvezujućih instrumenata Unije.
- (6) Zajednički okvir potreban je kako bi se djelotvorno pristupilo sve raširenijoj pojavi mješovitih dolazaka osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita i osoba kojima međunarodna zaštita nije potrebna te uz uvažavanje toga da odgovornost za nezakonite dolaske migranata i tražitelja azila u Uniju ne bi trebale morati snositi pojedinačne države članice samostalno, nego Unija kao cjelina. Područjem primjene ove Uredbe trebalo bi također obuhvatiti prihvaćene osobe.
- (7) Kako bi se osigurala koherentnost i djelotvornost djelovanja i mjera Unije i njezinih država članica, kada postupaju u okviru svojih nadležnosti, postoji potreba za integriranim oblikovanjem politika i sveobuhvatnim pristupom u području upravljanja azilom i migracijama, uključujući njegove unutarnje i vanjske sastavnice. Unija i države članice trebale bi osigurati, svaka u okviru svojih nadležnosti i u skladu s primjenjivim pravom Unije i međunarodnim obvezama, koherentnost i provedbu politika upravljanja azilom i migracijama.
- (8) Kako bi se osiguralo da su njihovi sustavi azila, prihvata i migracija dobro pripremljeni i da svaki dio tih sustava ima dostatne kapacitete, države članice trebale bi imati potrebne ljudske, materijalne i financijske resurse i infrastrukturu da bi djelotvorno provodile politike upravljanja azilom i migracijama te dodijeliti svojim nadležnim tijelima potrebno osoblje radi provedbe ove Uredbe. Države članice trebale bi također osigurati odgovarajuću koordinaciju među relevantnim nacionalnim tijelima i s nacionalnim tijelima drugih država članica.
- (9) Države članice trebale bi slijediti strateški pristup i imati nacionalne strategije kako bi osigurale da imaju kapacitet za djelotvornu provedbu svojih sustava upravljanja azilom i migracijama, uz potpuno poštovanje svojih obveza u skladu s pravom Unije i međunarodnim pravom. Te strategije trebale bi uključivati preventivne mjere za smanjenje rizika od migracijskog pritiska te informacije o planiranju djelovanja u nepredvidivim situacijama, uključujući kako je predviđeno na temelju Direktive (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾, i relevantne informacije u pogledu načelâ integriranog oblikovanja politika te solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti na temelju ove Uredbe i pravnih obveza koje iz nje proizlaze na nacionalnoj razini. Komisija i relevantna tijela, uredi i agencije Unije, a posebno Agencija Europske unije za azil („Agencija za azil”), trebali bi moći poduprijeti države članice pri utvrđivanju njihovih nacionalnih strategija. Savjetovanje država članica s lokalnim i regionalnim tijelima, u skladu s nacionalnim pravom i prema potrebi, također bi moglo poboljšati i ojačati nacionalne strategije. Kako bi se osiguralo da su nacionalne strategije usporedive kad je riječ o određenim temeljnim elementima, Komisija bi trebala utvrditi zajednički predložak.
- (10) Kako bi se osiguralo da je uspostavljen djelotvoran sustav praćenja radi osiguravanja primjene pravne stečevine Unije u području azila, rezultate praćenja koje su proveli Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te druga relevantna tijela, uredi, agencije ili organizacije, relevantne dijelove evaluacije provedene u skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2022/922 ⁽⁵⁾ te evaluacija provedenih u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2024/1356 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ također bi trebalo uzeti u obzir u nacionalnim strategijama država članica. Države članice mogle bi razmotriti i rezultate drugih relevantnih mehanizama praćenja.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2024/1346 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju standarda za prihvrat tražitelja međunarodne zaštite (SL L, 2024/1346, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EU) 2022/922 od 9. lipnja 2022. o uspostavi i funkcioniranju mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1053/2013 (SL L 160, 15.6.2022., str. 1.).

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2024/1356 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uvođenju dubinske provjere državljana trećih zemalja na vanjskim granicama i izmjeni uredbâ (EZ) br. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/817 (SL L, 2024/1356, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj>).

- (11) Komisija bi trebala donijeti dugoročnu europsku strategiju upravljanja azilom i migracijama („strategija”) u kojoj se utvrđuje strateški pristup kako bi se osigurala dosljedna provedba nacionalnih strategija na razini Unije, u skladu s načelima utvrđenima u ovoj Uredbi te u primarnom pravu Unije i u primjenjivom međunarodnom pravu.
- (12) Uzimajući u obzir koliko je važno da Unija bude pripravna i sposobna prilagoditi se zbivanjima i promjenama u upravljanju azilom i migracijama, Komisija bi trebala svake godine usvojiti europsko izvješće o azilu i migracijama („izvješće”). U izvješću bi trebalo procijeniti situaciju u području azila, prihvata i migracija tijekom prethodnog 12-mjesečnog razdoblja duž svih migracijskih ruta prema svim državama članicama i u njima, ono bi trebalo poslužiti kao alat za rano upozoravanje i informiranje Unije u području migracija i azila te pružiti stratešku sliku situacije i predviđanja za sljedeću godinu. U izvješću bi trebalo, među ostalim, navesti pripravnost Unije i država članica da odgovore na razvoj migracijske situacije i prilagode mu se te rezultate praćenja koje provode relevantna tijela, uredi i agencije Unije. Podatke i informacije te procjene sadržane u izvješću trebalo bi uzeti u obzir u postupcima donošenja odluka u vezi s mehanizmom solidarnosti utvrđenim u dijelu IV. ove Uredbe.
- (13) Izvješće bi trebalo izraditi uz savjetovanje s državama članicama i relevantnim tijelima, uredima i agencijama Unije. Za potrebe izvješća Komisija bi se trebala koristiti postojećim mehanizmima izvješćivanja, prvenstveno integriranim osvješćivanjem situacije i analizom, pod uvjetom da je aktiviran integrirani politički odgovor na krizu, i Mehanizmom EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija utvrđenim u Preporuci Komisije (EU) 2020/1366 ⁽⁷⁾. Kako bi se osiguralo da Unija bude pripravna i sposobna prilagoditi se zbivanjima i promjenama u upravljanju azilom i migracijama i time za uspješno funkcioniranje godišnjeg ciklusa azila i migracija i mehanizma solidarnosti, iznimno je važno da države članice, Vijeće, Komisija, Europska služba za vanjsko djelovanje i relevantan tijela, uredi i agencije Unije doprinose takvim postojećim mehanizmima izvješćivanja i osiguraju odgovarajuću i pravodobnu razmjenu informacija i podataka. Trebalo bi uzeti u obzir i informacije iz drugih relevantnih izvora, uključujući Europsku migracijsku mrežu, Visokog povjerenika Ujedinjenih naroda za izbjeglice i Međunarodnu organizaciju za migracije. Kako bi se izbjeglo udvostručavanje napora, Komisija bi od država članica trebala tražiti dodatne informacije samo ako te informacije nisu dostupne putem tih mehanizama izvješćivanja ili relevantnih tijela, ureda i agencija Unije.
- (14) Kako bi se osiguralo da postoje potrebni alati za pomoć državama članicama u svladavanju izazova koji se mogu pojaviti zbog toga što su na njihovu državnom području prisutni državljani trećih zemalja ili osobe bez državljanstva, bez obzira na to kako su prešli vanjske granice država članica, izvješće bi trebalo biti popraćeno odlukom u kojoj se utvrđuje koje su države članice pod migracijskim pritiskom, izložene riziku od migracijskog pritiska u predstojećoj godini ili se suočavaju s ozbiljnom migracijskom situacijom („odluka”). Države članice pod migracijskim pritiskom trebale bi se moći osloniti na upotrebu solidarnih doprinosa sadržanih u godišnjoj pričuvi za solidarnost.
- (15) Kako bi se državama članicama pod migracijskim pritiskom i državama članicama koje daju doprinos pružila predvidljivost, izvješće i odluka trebali bi biti popraćeni prijedlogom Komisije u kojem se utvrđuju konkretne godišnje mjere solidarnosti, uključujući premještanja, financijske doprinose i, ako je primjenjivo, alternativne mjere solidarnosti, te njihova brojčana vrijednost koja će vjerojatno biti potrebna za predstojeću godinu na razini Unije, uz priznavanje da su različite vrste solidarnosti jednake vrijednosti. Vrste i brojčana vrijednost mjera utvrđenih u prijedlogu Komisije trebali bi barem odgovarati godišnjim minimalnim pragovima za premještanja i financijske doprinose. Ti pragovi trebali bi biti utvrđeni u ovoj Uredbi kako bi se državama članicama koje daju doprinos osiguralo predvidljivo planiranje, a državama članicama korisnicima pružila minimalna jamstva. Ako se to smatra potrebnim, Komisija bi u svojem prijedlogu mogla utvrditi veće godišnje brojčane vrijednosti za premještanja ili financijske doprinose. Kako bi se očuvala jednaka vrijednost mjera solidarnosti, trebalo bi zadržati utvrđeni omjer godišnjih brojčanih vrijednosti navedenih u ovoj Uredbi. Isto tako, pri utvrđivanju godišnjih brojčanih vrijednosti u prijedlogu Komisije trebalo bi uzeti u obzir iznimne situacije u kojima za sljedeću godinu ne bi bilo predviđene potrebe za solidarnošću.
- (16) Kako bi se osigurala bolja koordinacija na razini Unije i uzimajući u obzir posebne značajke sustava solidarnosti predviđenog ovom Uredbom, koji se temelji na preuzetim obvezama svake države članice, koje imaju potpunu slobodu u odlučivanju o vrsti solidarnosti, u okviru Foruma EU-a na visokoj razini o solidarnosti („Forum na visokoj razini”), na prijedlog Komisije Vijeću bi trebalo dodijeliti provedbenu ovlast za upostavljanje godišnje pričuve za solidarnost. Provedbenim aktom Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost trebalo bi utvrditi konkretne godišnje mjere solidarnosti, uključujući premještanja, financijske doprinose i, ako je primjenjivo, alternativne mjere

⁽⁷⁾ Preporuka Komisije (EU) 2020/1366 od 23. rujna 2020. o Mehanizmu EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija (Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija) (SL L 317, 1.10.2020., str. 26.).

solidarnosti, kao i njihova brojčana vrijednost koja će vjerojatno biti potrebna za predstojeću godinu na razini Unije, istodobno priznajući da su različite vrste solidarnosti jednake vrijednosti. Provedbeni akt Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost trebao bi uključivati i posebne obveze koje je svaka država članica preuzela.

- (17) Države članice korisnice trebale bi imati mogućnost provedbe djelovanja u trećim zemljama ili u vezi s trećim zemljama, u skladu s područjem primjene i svrhom ove Uredbe i Uredbe (EU) 2021/1147 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.
- (18) Države članice i Komisija trebale bi osigurati poštovanje temeljnih prava i usklađenost s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) pri provedbi djelovanja financiranih iz financijskih doprinosa. Uvjeti koji omogućuju provedbu utvrđeni u članku 15. Uredbe (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾, uključujući horizontalni uvjet koji omogućuje provedbu koji se odnosi na djelotvornu primjenu i provedbu Povelje o temeljnim pravima, trebali bi se primjenjivati na programe država članica koji se podupiru financijskim doprinosima. Pri odabiru djelovanja koja se podupiru financijskim doprinosima države članice trebale bi primjenjivati odredbe utvrđene u članku 73. Uredbe (EU) 2021/1060, među ostalim uzimajući u obzir Povelju. Države članice trebale bi, u pogledu djelovanja koja se financiraju financijskim doprinosima, primjenjivati sustave upravljanja i kontrole uspostavljene za svoje programe u skladu s Uredbom (EU) 2021/1060. Države članice trebale bi u skladu s Uredbom (EU) 2021/1060 štiti proračun Unije i primjenjivati financijske ispravke ukidanjem cijele potpore ili dijela potpore iz financijskih doprinosa ako se utvrdi da su rashodi koji su prijavljeni Komisiji nepravilni. Komisija može prekinuti rok za plaćanje, suspendirati sva ili dio plaćanja te primijeniti financijske ispravke u skladu s odredbama utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/1060.
- (19) Tijekom operacionalizacije godišnje pričuve za solidarnost države članice koje daju doprinos trebale bi imati mogućnost, na zahtjev države članice korisnice, pružiti alternativne solidarne doprinose. Alternativni soliradni doprinosi trebali bi imati praktičnu i operativnu vrijednost. Ako Komisija nakon savjetovanja s dotičnom državom članicom smatra da su takve mjere koje je navela dotična država članica potrebne, takvi bi doprinosi trebali biti navedeni u Komisijinu prijedlogu provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost. Državama članicama koje daju doprinos trebalo bi biti dopušteno preuzeti obvezu za takve doprinose čak i ako nisu navedeni u Komisijinu prijedlogu provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost te bi ih trebalo računati kao financijsku solidarnost, a njihovu financijsku vrijednost trebalo bi na realističan način procijeniti i primijeniti. Ako te doprinose država članica korisnica ne zatraži u određenoj godini, oni bi se na kraju te godine trebali pretvoriti u financijske doprinose.
- (20) Radi olakšavanja postupka donošenja odluka, Komisijin prijedlog provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost ne bi trebalo objaviti dok ga Vijeće ne donese.
- (21) Kako bi se djelotvorno proveo zajednički okvir i utvrdili nedostaci, odgovorilo na izazove i spriječio rast pritiska na sustave azila, prihvata i migracija, Komisija bi trebala putem redovitih izvješća pratiti migracijsku situaciju i pružati informacije o njoj.
- (22) Kako bi se osigurali pravedna podjela odgovornosti, solidarnost kako je utvrđena u članku 80. UFEU-a i da su napore između država članica uravnoteženi, trebalo bi uspostaviti obvezni mehanizam solidarnosti kojim se pruža djelotvorna potpora državama članicama pod migracijskim pritiskom i osigurava brz pristup poštenim i učinkovitim postupcima za odobravanje međunarodne zaštite. Takvim mehanizmom trebalo bi predvidjeti različite vrste mjera solidarnosti jednake vrijednosti te bi on trebao biti fleksibilan i trebao bi se moći brzo prilagoditi promjenjivoj prirodi migracijskih izazova. Solidarni odgovor trebao bi biti osmišljen za svaki pojedini slučaj posebno kako bi bio prilagođen potrebama dotične države članice.
- (23) Kako bi se osigurala neometana provedba mehanizma solidarnosti, Komisija bi trebala imenovati koordinatora EU-a za solidarnost. Koordinator EU-a za solidarnost trebao bi pratiti i koordinirati operative aspekte mehanizma solidarnosti i djelovati kao središnja kontaktna točka. Koordinator EU-a za solidarnost trebao bi olakšavati komunikaciju između država članica u provedbi ove Uredbe. Koordinator EU-a za solidarnost trebao bi, u suradnji s Agencijom za azil, promicati koherentne metode rada za identifikaciju osoba koje ispunjavaju uvjete za premještanje i njihovo povezivanje s državama članicama premještanja, osobito kako bi se osiguralo da se značajne

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2021/1147 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju (SL L 251, 15.7.2021., str. 1.).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

veze uzmu u obzir. Kako bi djelotvorno obavljao ulogu koordinatora EU-a za solidarnost, uredu koordinatora EU-a za solidarnost trebalo bi osigurati dovoljno osoblja i resursa te bi koordinator EU-a za solidarnost trebao moći sudjelovati na sastancima Foruma na visokoj razini.

- (24) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba mehanizma solidarnosti uspostavljenog ovom Uredbom, predstavnike država članica na ministarskoj ili drugoj višoj političkoj razini trebalo bi sazvati u okviru Foruma na visokoj razini, koji bi trebao razmotriti izvješće, odluku i Komisijin prijedlog provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost te cjelokupnu situaciju i donijeti zaključak o mjerama solidarnosti i njihovim razinama potrebnima za uspostavu godišnje pričuve za solidarnost i, prema potrebi, drugim mjerama odgovora na migracije. Kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje i operacionalizacija godišnje pričuve za solidarnost, Forum solidarnosti EU-a na tehničkoj razini („Forum na tehničkoj razini”) sastavljen od predstavnika na dovoljno visokoj razini, kao što su visoki službenici relevantnih tijela država članica, trebao bi u ime Komisije sazivati i njime predsjedati koordinator EU-a za solidarnost. Agencija za azil te, prema potrebi i na poziv koordinatora EU-a za solidarnost, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Agencija za temeljna prava Europske unije trebale bi sudjelovati u Forumu na tehničkoj razini.
- (25) S obzirom na to da traganje i spašavanje proizlaze iz međunarodnih obveza, države članice suočene s opetovanim iskrcavanjima u kontekstu operacija traganja i spašavanja mogle bi biti među državama članicama korisnicama mjera solidarnosti. Trebalo bi biti moguće utvrditi okvirni postotak mjera solidarnosti koji bi se mogao zahtijevati za dotične države članice. Nadalje, države članice trebale bi uzeti u obzir ranjivost osoba koje pristižu u okviru takvih iskrcavanja.
- (26) Kako bi se na vrijeme odgovorilo na situaciju migracijskog pritiska, koordinator za solidarnost EU-a trebao bi podupirati brzo premještanje tražitelja međunarodne zaštite i korisnika međunarodne zaštite koji ispunjavaju uvjete za premještanje. Država članica korisnica trebala bi sastaviti popis osoba koje treba premjestiti koje ispunjavaju uvjete, uz pomoć Agencije za azil ako je zatražena, te bi trebala moći upotrijebiti alate koje je razvio koordinator EU-a za solidarnost. Osobama koje treba premjestiti trebalo bi pružiti mogućnost da daju informacije o postojanju značajnih veza s određenim državama članicama, ali te osobe ne bi trebale imati pravo odabrati određenu državu članicu premještanja.
- (27) Kako bi se osigurao odgovarajući solidarni odgovor, i ako doprinosi država članica nisu dovoljni u odnosu na utvrđene potrebe, Vijeće bi trebalo moći ponovno sazvati Forum na visokoj razini kako bi se državama članicama omogućilo da se obvežu na dodatne doprinose solidarnosti.
- (28) Pri procjenjivanju je li država članica pod migracijskim pritiskom, izložena riziku od migracijskog pritiska ili se suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom, Komisija bi na temelju široke kvantitativne i kvalitativne procjene trebala uzeti u obzir širok raspon čimbenika, uključujući relevantne preporuke Agencije za azil i informacije prikupljene u skladu s Mehanizmom EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija. Ti bi čimbenici trebali uključivati: broj tražitelja međunarodne zaštite, nezakonitih prelazaka granice, nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama, izdanih i izvršenih odluka o vraćanju, izdanih i izvršenih odluka o transferu, broj dolazaka morem, uključujući putem iskrcavanja nakon operacija potrage i spašavanja, ranjivosti tražitelja azila i kapacitet države članice u upravljanju brojem svojih predmeta azila i prihvata, specifičnosti koje proizlaze iz zemljopisnog položaja država članica i odnosa s relevantnim trećim zemljama te mogućih situacija instrumentalizacije migranata.
- (29) Trebalo bi uspostaviti mehanizam kojim bi se državama članicama za koje je u odluci utvrđeno da su pod migracijskim pritiskom ili onima koje smatraju da su pod migracijskim pritiskom omogućilo da se koriste godišnjom pričuvom za solidarnost. Države članice za koje je u odluci utvrđeno da su pod pritiskom trebale bi se moći koristiti godišnjom pričuvom za solidarnost na jednostavan način pukim obavješćivanjem Komisije i Vijeća o svojoj namjeri korištenja te pričuve, nakon čega bi koordinator EU-a za solidarnost u ime Komisije trebao sazvati Forum na tehničkoj razini. Kako bi se koristile pričuvom, države članice koje smatraju da su pod migracijskim pritiskom trebale bi dostaviti propisno potkrijepljeno obrazloženje postojanja i opsega migracijskog pritiska te druge relevantne informacije u obliku obavijesti koje bi Komisija trebala žurno procijeniti. Države članice korisnice trebale bi se koristiti godišnjom pričuvom za solidarnost na razuman i razmjeran način, uzimajući u obzir potrebe za solidarnošću drugih država članica pod migracijskim pritiskom. Koordinator EU-a za solidarnost trebao bi osigurati

uravnoteženu raspodjelu dostupnih solidarnih doprinosa među državama članicama korisnicama. Ako država članica smatra da je u kriznoj situaciji, trebao bi se primjenjivati postupak iz Uredbe (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾.

- (30) Ako su države članice ujedno same države članice korisnice, ne bi trebale biti obvezne provesti svoje doprinose za koje su preuzete obveze u godišnju pričuvu za solidarnost. Istodobno, ako se država članica suočava ili smatra da se suočava s migracijskim pritiskom ili ozbiljnom migracijskom situacijom, koji bi mogli omesti njezinu sposobnost da provede svoje doprinose za koje su preuzete obveze zbog izazova na koje ta država članica mora odgovoriti, ta bi država članica trebala moći zatražiti potpuno ili djelomično smanjenje svojeg doprinosa za koji su preuzete obveze.
- (31) Ključ raspodjele koji se temelji na broju stanovnika i BDP-u država članica trebao bi se primjenjivati u skladu s načelom obveznog pravednog udjela u provedbi mehanizma solidarnosti i omogućiti da se odredi ukupni doprinos svake države članice. Država članica može, na dobrovoljnoj osnovi, dati ukupni doprinos iznad svog obveznog pravednog udjela kako bi pomogla državama članicama koje su pod migracijskim pritiskom. Pri operacionalizaciji godišnje pričuve za solidarnost države članice koje daju doprinos trebale bi provesti svoje preuzete obveze razmjerno svojoj ukupnoj preuzetoj obvezi, tako da svaki put kad se povlači iz pričuve na temelju solidarnosti te države članice doprinose u skladu sa svojim pravednim udjelom. Kako bi se zaštitilo funkcioniranje ove Uredbe, države članice koje daju doprinos ne bi trebale biti obvezne provoditi svoje preuzete obveze solidarnosti prema državi članici korisnici ako je Komisija utvrdila sustavne nedostatke u toj državi članici korisnici u pogledu pravila utvrđenih u dijelu III. ove Uredbe koji bi mogli dovesti do ozbiljnih negativnih posljedica za funkcioniranje ove Uredbe.
- (32) Uz godišnju pričuvu za solidarnost, države članice, posebno kada su pod migracijskim pritiskom ili se suočavaju s ozbiljnom migracijskom situacijom, kao i Unija, imaju na raspolaganju stalni paket instrumenata EU-a za potporu u vezi s migracijama („paket instrumenata”) koji uključuje mjere koje mogu pomoći u odgovaranju na potrebe država članica i u ublažavanju pritiska na države članice i koje su predviđene u pravnoj stečevini Unije ili alatima politike. Kako bi se osiguralo da se svi relevantni alati djelotvorno upotrebljavaju radi odgovora na specifične migracijske izazove, Komisija bi trebala imati mogućnost utvrditi potrebne mjere iz paketa instrumenata, ne dovodeći u pitanje relevantno pravo Unije, ako je primjenjivo. Države članice trebale bi nastojati upotrebljavati sastavnice paketa instrumenata zajedno s godišnjom pričuvom za solidarnost. Međutim, primjena mjera iz paketa instrumenata ne bi trebala biti preduvjet za ostvarivanje koristi od mjera solidarnosti.
- (33) Kompenzacije u pogledu odgovornosti trebalo bi uvesti kao mjere solidarnosti na sekundarnoj razini, u skladu s kojima se odgovornost za razmatranje zahtjeva prenosi na državu članicu koja daje doprinos ovisno o tome dosežu li preuzete obveze premještanja određene pragove kako su utvrđeni u ovoj Uredbi. U određenim okolnostima primjena kompenzacija u pogledu odgovornosti postaje obvezna kako bi se državama članicama korisnicama osigurala dostatna predvidljivost. Doprinosi solidarnosti putem kompenzacija u pogledu odgovornosti trebali bi se računati kao dio obveznog pravednog udjela države članice koja daje doprinos. Trebalo bi uspostaviti sustav jamstava kako bi se u mjeri u kojoj je to moguće izbjeglo poticaje za nezakonite migracije u Uniju, nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama te kako bi se poduprlo neometano funkcioniranje pravila za utvrđivanje odgovornosti za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Ako primjena kompenzacija u pogledu odgovornosti postane obvezna, država članica koja daje doprinos i koja je preuzela obveze u pogledu premještanja i nema zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje je država članica korisnica utvrđena kao odgovorna za kompenzacije u pogledu odgovornosti, ostaje obvezna ispuniti svoju preuzetu obvezu premještanja.
- (34) Iako bi se premještanje prvenstveno trebalo primjenjivati natražitelje međunarodne zaštite pri čemu bi prednost trebalo dati ranjivim osobama, njegova bi primjena trebala ostati fleksibilna. S obzirom na dobrovoljnu narav premještanja, države članice koje daju doprinos i države članice korisnice trebale bi imati mogućnost izraziti svoje preferencije u pogledu osoba koje dolaze u obzir. Takve bi preferencije trebale biti razumne s obzirom na utvrđene potrebe i profile dostupne u državi članici korisnici kako bi se osiguralo da se preuzete obveze premještanja mogu djelotvorno provesti.
- (35) Tijela, uredi i agencije Unije u području azila te upravljanja granicama i migracijama trebali bi na zahtjev moći pružiti potporu državama članicama i Komisiji pri provedbi ove Uredbe pružanjem stručnog znanja i operativne potpore kako je predviđeno u njihovim mandatima.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2024/1359 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L, 2024/1359, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

- (36) Zajednički europski sustav azila stvaran je postupno kao zajedničko područje zaštite na temelju cjelovite i sveobuhvatne primjene Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. koja je dopunjena Protokolom iz New Yorka od 31. siječnja 1967. („Ženevska konvencija”) čime se osigurava da se nitko ne šalje natrag u progon u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. U tom smislu, i bez utjecaja na kriterije za utvrđivanje odgovornosti utvrđene u ovoj Uredbi, države članice, koje sve poštuju načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, smatraju se sigurnim zemljama za državljane trećih zemalja.
- (37) Primjereno je u zajednički europski sustav azila uključiti jasnu i provedivu metodu za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, kao što je naznačilo Europsko vijeće na svojem izvanrednom sastanku u Tampereu 15. i 16. listopada 1999. Takva bi se metoda trebala temeljiti na objektivnim, pravednim kriterijima i za države članice i za dotične osobe. Posebno bi trebala omogućiti brzo utvrđivanje odgovorne države članice, tako da se zajamči brz i djelotvoran pristup poštenim i učinkovitim postupcima za odobravanje međunarodne zaštite i da se ne ugrozi cilj brze obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
- (38) Kako bi se znatno poboljšalo razumijevanje primjenjivih postupaka, države članice trebale bi, što je prije moguće, osobama koje podliježu ovoj Uredbi, na jeziku koji one razumiju ili se opravdano pretpostavlja da ga razumiju, pružiti sve relevantne informacije o primjeni ove Uredbe, posebno informacije koje se odnose na kriterije za utvrđivanje odgovorne države članice, odgovarajuće postupke kao i informacije o njihovim pravima i obvezama na temelju ove Uredbe, uključujući posljedice nepridržavanja. Kako bi se osiguralo očuvanje najboljeg interesa djeteta i zajamčilo uključivanje maloljetnika u postupke utvrđene u ovoj Uredbi, države članice trebale bi pružiti informacije maloljetnicima na način prilagođen djeci i uzimajući u obzir njihovu dob i zrelost. U tom pogledu Agencija za azil trebala bi u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima izraditi zajedničke informativne materijale, kao i posebne informacije za maloljetnike bez pratnje i ranjive tražitelje.
- (39) U interesu je i država članica i tražitelja da se pruže kvalitetne informacije i osigura pravna podrška o postupku koji treba slijediti za utvrđivanje odgovorne države članice te pravima i obvezama tražitelja u tom postupku. Kako bi se povećala djelotvornost postupka utvrđivanja odgovorne države članice i osigurala točna primjena kriterija za utvrđivanje odgovornosti kako su utvrđeni u ovoj Uredbi, trebalo bi uvesti pravno savjetovanje kao sastavni dio sustava za utvrđivanje odgovorne države članice. U tu bi svrhu tražiteljima na njihov zahtjev trebalo biti dostupno pravno savjetovanje kako bi se pružile smjernice i pomoć u primjeni kriterija i mehanizama za utvrđivanje odgovorne države članice.
- (40) Ova Uredba trebala bi se oslanjati na načela iz Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ te istodobno odgovoriti na utvrđene izazove i razraditi načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kao dijela zajedničkog okvira, u skladu s člankom 80. UFEU-a. U tu svrhu novi obvezni mehanizam solidarnosti trebao bi omogućiti ojačanu pripravnost država članica za upravljanje migracijama, za odgovaranje na situacije u kojima su suočene s migracijskim pritiskom i za olakšavanje redovite međusobne solidarne potpore među državama članicama. Djelotvorna provedba takvog mehanizma solidarnosti, zajedno s djelotvornim sustavom za utvrđivanje odgovorne države članice, ključan je preduvjet za funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila kao cjeline.
- (41) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na tražitelje supsidijarne zaštite i osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu kako bi se osiguralo jednako postupanje prema svim tražiteljima međunarodne zaštite i korisnicima međunarodne zaštite i dosljednost s postojećom pravnom stečevinom Unije u području azila, posebice s Uredbom (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹²⁾.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6.2013., str. 31.).

⁽¹²⁾ Uredba (EU) 2024/1347 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao korisnika međunarodne zaštite, za jedinstveni status za izbjeglice ili za osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu i za sadržaj odobrene zaštite, o izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2024/1347, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj>).

- (42) Kako bi se osiguralo da državljane trećih zemalja i osobe bez državljanstva koji su preseljeni ili prihvaćeni u skladu s Uredbom (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹³⁾ ili kojima je odobrena međunarodna zaštita ili priznat humanitarni status u okviru nacionalnih programa preseljenja ponovno prihvaća država članica koja ih je prihvatila ili preselila, ova bi se Uredba također trebala primjenjivati na prihvaćene osobe koje su bez odobrenja prisutne na državnom području druge države članice.
- (43) Zbog učinkovitosti i pravne sigurnosti ključno je da se ova Uredba temelji na načelu da se odgovornost utvrđuje samo jedanput, osim ako se primjenjuje jedan od razloga za prestanak odgovornosti utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (44) Direktiva (EU) 2024/1346 trebala bi se primjenjivati na sve postupke koji uključuju tražitelje na temelju ove Uredbe, podložno ograničenjima u primjeni te direktive.
- (45) Uredba (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾ trebala bi se primjenjivati uz postupovne zaštitne mjere na temelju ove Uredbe i ne dovodeći ih u pitanje, podložno ograničenjima u primjeni te uredbe.
- (46) U skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. i Poveljom, najbolji interes djeteta trebao bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe. Pri ocjenjivanju najboljeg interesa djeteta države članice trebale bi ponajprije uzimati u obzir dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika u kratkoročnom, srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, pitanja zaštite i sigurnosti te mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću, uključujući sredinu iz koje dolazi. Osim toga, trebalo bi utvrditi posebna postupovna jamstva za maloljetnike bez pratnje zbog njihove posebne ranjivosti, uključujući imenovanje zastupnika.
- (47) Kako bi se osigurala djelotvorna primjena jamstava za maloljetnike utvrđenih u ovoj Uredbi, države članice trebale bi osigurati da osoblje nadležnih tijela koje obrađuje zahtjeve koji se odnose na maloljetnike bez pratnje prođe odgovarajuće osposobljavanje, primjerice u skladu s relevantnim smjernicama Agencije za azil, u područjima kao što su prava i individualne potrebe maloljetnika, rano otkrivanje žrtava trgovanja ljudima ili zlostavljanja, kao i najbolje prakse za sprečavanje nestanka maloljetnika.
- (48) U skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Poveljom, poštovanje privatnog i obiteljskog života trebalo bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe.
- (49) Ne dovodeći u pitanje nadležnost država članica u pogledu stjecanja državljanstva i činjenicu da je, prema međunarodnom pravu, na svakoj državi članici da, uzimajući na odgovarajući način u obzir pravo Unije, utvrdi uvjete za stjecanje i gubitak državljanstva, države članice trebale bi pri primjeni ove Uredbe poštovati svoje međunarodne obveze prema osobama bez državljanstva u skladu s međunarodnim instrumentima u području ljudskih prava, među ostalim i, ako je primjenjivo, Konvencijom o pravnom položaju osoba bez državljanstva, donesenom u New Yorku 28. rujna 1954. Prema potrebi, države članice trebale bi nastojati identificirati osobe bez državljanstva i ojačati njihovu zaštitu, čime bi se osobama bez državljanstva omogućilo uživanje temeljnih prava i smanjio rizik od diskriminacije ili nejednakog postupanja.
- (50) Kako bi spriječio transfer osoba koje predstavljaju sigurnosni rizik među državama članicama, potrebno je osigurati da država članica u kojoj je prvi put registrirana namjera za podnošenje zahtjeva ne primjenjuje kriterije za utvrđivanje odgovornosti ili da država članica korisnica ne primjenjuje postupak premještanja ako postoje opravdani razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost.
- (51) Kako bi se osiguralo da zahtjeve za međunarodnu zaštitu članova jedne obitelji temeljito razmatra samo jedna država članica, da su odluke koje se u vezi s njima donose dosljedne i da se članove jedne obitelji ne razdvaja, trebalo bi biti moguće provesti postupke utvrđivanja države članice odgovorne za zajedničko razmatranje tih zahtjeva.

⁽¹³⁾ Uredba (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi okvira Unije za preseljenje i humanitarni prihvati i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1147 (SL L, 2024/1350, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1350/oj>).

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) 2024/1348 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju zajedničkog postupka za međunarodnu zaštitu u Uniji i stavljanju izvan snage Direktive 2013/32/EU (SL L, 2024/1348, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (52) Definicija člana obitelji trebala bi odražavati stvarnost aktualnih migracijskih trendova, prema kojima tražitelji često dolaze na državno područje država članica nakon duljeg razdoblja tranzita. Definicija bi stoga trebala uključivati obitelji zasnovane izvan zemlje podrijetla, ali prije njihova dolaska na državno područje države članice.
- (53) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje načela jedinstva obitelji i najboljeg interesa djeteta, postojanje odnosa ovisnosti između tražitelja i njegova djeteta, brata ili sestre ili roditelja na temelju trudnoće ili materinstva, zdravstvenog stanja ili visoke starosti tražitelja trebalo bi biti obvezujući kriterij za utvrđivanje odgovornosti. Kad je tražitelj maloljetnik bez pratnje, prisutnost na državnom području druge države članice člana obitelji, brata ili sestre ili srodnika koji se za njega mogu skrbiti trebala bi također postati obvezujući kriterij za utvrđivanje odgovornosti. Kako bi se obeshrabrila nedopuštena kretanja maloljetnika bez pratnje u odsutnosti takvog člana obitelji, brata ili sestre ili srodnika, koja nisu u najboljem interesu djeteta, odgovorna država članica trebala bi biti ona država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje prvi put registrirana, ako je to u najboljem interesu djeteta. Ako je maloljetnik bez pratnje izrazio namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u više država članica, a država članica na temelju pojedinačne procjene smatra da transfer u odgovornu državu članicu nije u najboljem interesu djeteta, ta bi država članica trebala postati odgovorna za razmatranje novog zahtjeva.
- (54) Pravila o dokazima trebala bi omogućiti brže spajanje obitelji nego na temelju Uredbe (EU) br. 604/2013. Stoga je potrebno pojasniti da formalni dokazi, kao što su izvorni dokumentirani dokazi i testiranje DNK, ne bi trebali biti potrebni ako su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni da se utvrdi odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Tijela država članica trebala bi razmotriti sve dostupne informacije, kao što su fotografije, dokazi o kontaktu i izjave svjedoka, kako bi pravedno procijenila odnos. Kako bi se olakšalo rano prepoznavanje mogućih slučajeva koji uključuju članove obitelji, tražitelj bi trebao primiti obrazac koji je izradila Agencija za azil. Tražitelj bi trebao popuniti obrazac prije osobnog intervjua ako je to moguće. Uzimajući u obzir važnost obiteljske povezanosti u hijerarhiji kriterija za utvrđivanje odgovornosti, svim slučajevima koji uključuju članove obitelji trebalo bi dati prednost tijekom relevantnih postupaka utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (55) Ako tražitelji posjeduju diplomu ili drugu kvalifikaciju, za razmatranje njihova zahtjeva trebala bi biti odgovorna država članica koja je izdala diplomu pod uvjetom da je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana manje od šest godina nakon izdavanja diplome ili kvalifikacije čime bi se osiguralo brzo razmatranje zahtjeva u državi članici s kojom tražitelj ima značajne veze na temelju takve diplome.
- (56) S obzirom na to da bi država članica trebala ostati odgovorna za osobu koja je nezakonito ušla na njezino državno područje, potrebno je predvidjeti i situaciju u kojoj osoba uđe na državno područje nakon operacije traganja i spašavanja. Trebalo bi utvrditi odstupanje od kriterija za utvrđivanje odgovornosti za situaciju u kojoj je država članica premjestila osobe koje su nezakonito prešle vanjsku granicu druge države članice ili nakon operacije traganja i spašavanja. U takvoj situaciji država članica premještanja trebala bi biti odgovorna ako osoba zatraži međunarodnu zaštitu.
- (57) Država članica trebala bi moći odstupiti od kriterija za utvrđivanje odgovornosti po vlastitom nahođenju, posebno iz humanitarnih, društvenih, kulturnih razloga i suosjećanja, kako bi spojila članove obitelji, srodnike ili bilo koje druge osobe u rodbinskom odnosu i razmotrila zahtjev za međunarodnu zaštitu za čije je podnošenje namjera registrirana u toj državi članici ili u drugoj državi članici i onda kad takvo razmatranje nije njezina odgovornost na temelju kriterija utvrđenih u ovoj Uredbi.
- (58) Kako bi se osiguralo da se postupci utvrđeni u ovoj Uredbi poštuju i spriječe prepreke učinkovitoj primjeni ove Uredbe, posebice u cilju izbjegavanja bijega državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva ili njihovih nedopuštenih kretanja među državama članicama, potrebno je utvrditi jasne obveze tražitelja u kontekstu postupka, a o kojima bi ga trebalo propisno i pravodobno obavijestiti. Nepridržavanje tih obveza trebalo bi dovesti do odgovarajućih i razmjernih postupovnih posljedica za tražitelja i njegove uvjete prihvata. Države članice trebale bi uzeti u obzir pojedinačne okolnosti tražitelja pri procjeni njegova ispunjavanja obveza i njegove suradnje s nadležnim tijelima, u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi. U skladu s Poveljom država članica u kojoj je takav tražitelj prisutan trebala bi u svakom slučaju osigurati da se zadovolje neposredne materijalne potrebe tog tražitelja.
- (59) Kako bi se ograničila mogućnost da zbog ponašanja tražitelja dođe do prestanka odgovornosti ili do prijenosa odgovornosti na drugu državu članicu, trebalo bi produljiti rokove čijim istekom dolazi do prestanka odgovornosti ili do prijenosa odgovornosti ako dotična osoba napusti državno područje država članica tijekom razmatranja zahtjeva ili pobjegne kako bi izbjegla transfer u odgovornu državu članicu. Osim toga, kako bi se spriječilo

zaobilaženje pravila i ometanje postupka, trebalo bi ukinuti prijenos odgovornosti ako država članica koja upućuje obavijest nije poštovala rok za slanje obavijesti o ponovnom prihvatu. U situacijama u kojima je osoba nezakonito ušla u državu članicu bez podnošenja zahtjeva za azil trebalo bi produljiti razdoblje nakon kojeg prestaje odgovornost te države članice te druga država članica u kojoj ta osoba naknadno podnese zahtjev postaje odgovorna kako bi se dodatno potaknulo osobe da poštuju pravila i da zahtjev podnesu u prvoj državi članici ulaska te time ograničilo nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama i kako bi se povećala opća učinkovitost zajedničkog europskog sustava azila.

- (60) S tražiteljem bi trebalo organizirati osobni intervju kako bi se olakšalo utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu osim ako je tražitelj u bijegu, nije došao na intervju bez opravdanih razloga ili ako su informacije koje je pružio dovoljne za utvrđivanje odgovorne države članice. Kako bi se osiguralo da se od tražitelja prikupe sve relevantne informacije radi ispravnog utvrđivanja odgovorne države članice, država članica koja izostavi intervju trebala bi tražitelju dati priliku da iznese sve daljnje informacije, uključujući propisno obrazložene razloge za tijelo da razmotri potrebu za osobnim intervjuom. Čim je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu registrirana, tražitelja bi trebalo obavijestiti ponajprije o primjeni ove Uredbe, o činjenici da se utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu temelji na objektivnim kriterijima, o njegovim pravima i obvezama na temelju ove Uredbe te o posljedicama neispunjavanja obveza.
- (61) Kako bi se osiguralo da se osobnim intervjuom u najvećoj mogućoj mjeri olakša brzo i učinkovito utvrđivanje odgovorne države članice, osoblje koje intervjuira tražitelje trebalo bi proći dostatno osposobljavanje, koje uključuje opće znanje o problemima koji bi mogli negativno utjecati na sposobnost tražitelja da bude intervjuiran, kao što su pokazatelji da je tražitelj možda bio žrtva mučenja ili trgovanja ljudima.
- (62) Kako bi se zajamčila djelotvorna zaštita temeljnih prava tražitelja na poštovanje privatnog i obiteljskog života, prava djeteta i zaštitu od nečovječnog i ponižavajućeg postupanja zbog transfera, tražitelji bi trebali imati pravo na djelotvorno pravno sredstvo ograničeno na ta prava, osobito u skladu s člankom 47. Povelje i relevantnom sudskom praksom Suda Europske unije.
- (63) Kako bi se olakšala neometana primjena ove Uredbe, države članice trebale bi nakon što se zakluče postupci utvrđivanja odgovorne države članice u svim slučajevima navesti odgovornu državu članicu u Eurodacu, među ostalim u slučajevima u kojima odgovornost proizlazi iz nepoštovanja rokova za slanje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili odgovaranje na njih, rokova za provedbu transfera, kao i u slučajevima kad država članica u kojoj je prvi put zatražena međunarodna zaštita postane odgovorna ili ako je nemoguće provesti transfer u primarno odgovornu državu članicu zbog stvarnog rizika da će tražitelj zbog transfera u tu državu članicu biti podvrgnut nečovječnom ili ponižavajućem postupanju u smislu članka 4. Povelje pa se stoga neku drugu državu članicu utvrđuje kao odgovornu.
- (64) Kako bi se osiguralo brzo utvrđivanje odgovorne države članice, rokove za podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti i odgovaranje na njih, za podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu, kao i za podnošenje pravnih lijekova i odlučivanje o njima trebalo bi racionalizirati i skratiti, ne dovodeći u pitanje temeljna prava tražitelja.
- (65) Zadržavanje tražitelja trebalo bi se primjenjivati u skladu s temeljnim načelom da se osobu se ne bi smjelo zadržati samo zbog toga što traži međunarodnu zaštitu. Zadržavanje bi trebalo biti što je kraće moguće i podložno načelima nužnosti i proporcionalnosti te je stoga dopušteno samo kao krajnja mjera. Zadržavanje tražitelja osobito mora biti u skladu s člankom 31. Ženevske konvencije. Postupci predviđeni ovom Uredbom u vezi sa zadržanom osobom trebali bi se primjenjivati kao prioritetni i u najkraćim mogućim rokovima. Kad je riječ o općim jamstvima kojima se uređuje zadržavanje te uvjetima zadržavanja, države članice trebale bi, prema potrebi, primjenjivati odredbe Direktive (EU) 2024/1346 i na osobe zadržane na temelju ove Uredbe. Maloljetnike se u pravilu ne bi smjelo zadržavati te bi trebalo uložiti napore da se smjeste u smještaj posebno uređen za maloljetnike. U iznimnim okolnostima i kao krajnja mjera, nakon što se ustanovi da se ne mogu djelotvorno primijeniti druge manje prisilne mjere i nakon što se ocijeni da je zadržavanje u najboljem interesu djeteta, maloljetnici bi se mogli zadržati u okolnostima predviđenima u Direktivi (EU) 2024/1346.

- (66) Nedostaci ili raspad sustava azila, koje posebni pritisci na te sustave često pogoršavaju ili im doprinose, mogli bi ugroziti neometano funkcioniranje sustava uspostavljenog na temelju ove Uredbe, što može dovesti do opasnosti od kršenja prava tražitelja kako su utvrđena u pravnoj stečevini Unije u području azila i u Povelji, drugih međunarodnih ljudskih prava i prava izbjeglica.
- (67) Iskrena suradnja među državama članicama ključna je za pravilno funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila. Takva suradnja podrazumijeva pravilnu primjenu, među ostalim, postupovnih pravila utvrđenih u ovoj Uredbi, uključujući uspostavu i provedbu svih odgovarajućih praktičnih aranžmana potrebnih kako bi se osiguralo da se transferi doista provode.
- (68) U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1560/2003 ⁽¹⁵⁾ transferi u državu članicu odgovornu za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu mogu se provesti dobrovoljno, u obliku odlaska pod nadzorom ili pod pratnjom. Države članice trebale bi promicati dobrovoljne transfere pružanjem odgovarajućih informacija dotičnoj osobi i trebale bi osigurati da se transferi pod nadzorom ili pod pratnjom odvijaju na human način, uz potpuno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva, te najboljeg interesa djeteta i uzimajući u najvećoj mogućoj mjeri u obzir razvoj odgovarajuće sudske prakse, posebno u vezi s transferima iz humanitarnih razloga.
- (69) Pod uvjetom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, države članice trebale bi moći razmjenjivati specifične informacije relevantne u tu svrhu bez pristanka tražitelja ako su takve informacije potrebne nadležnim tijelima odgovorne države članice za ispunjavanje njihovih obveza, posebno onih koje proizlaze iz Uredbe (EU) 2024/1348.
- (70) Kako bi se osigurao jasan i učinkovit postupak premještanja, trebalo bi utvrditi posebna pravila za države članice korisnice i države članice koje daju doprinos. Ako odgovornost nije utvrđena prije premještanja, država članica premještanja trebala bi postati odgovorna, osim u slučajevima u kojima se primjenjuju kriteriji povezani s obitelji. Pravila i zaštitne mjere u vezi s transferima utvrđenima u ovoj Uredbi trebali bi se također primjenjivati, ako je relevantno, na transfere u svrhu premještanja. Takvim bi se pravilima trebalo osigurati očuvanje jedinstva obitelji i da se osobe koje bi mogle predstavljati prijetnju unutarnjoj sigurnosti ne premještaju.
- (71) Ako države članice provode premještanje kao solidarni doprinos, trebalo bi osigurati odgovarajuću i razmjernu financijsku potporu iz proračuna Unije. Kako bi se države članice potaknulo da prednost daju premještanju maloljetnikâ bez pratnje, trebalo bi predvidjeti viši iznos doprinosa kao poticaj u pogledu maloljetnikâ bez pratnje.
- (72) Trebalo bi biti moguće mobilizirati sredstva Fonda za azil, migracije i integraciju, kako je uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1147, i drugih relevantnih fondova Unije („fondovi”) kako bi se pružila potpora naporima država članica u primjeni ove Uredbe, u skladu s pravilima kojima se uređuje upotreba fondova i ne dovodeći u pitanje druge prioritete koji se podupiru fondovima. U tom kontekstu države članice trebale bi moći iskoristiti dodijeljena sredstva u okviru svojih programa, uključujući iznose stavljene na raspolaganje nakon preispitivanja u sredini programskog razdoblja. Trebalo bi biti moguće staviti na raspolaganje dodatnu potporu u okviru tematskih instrumenata, posebno za one države članice koje bi možda trebati povećati svoje kapacitete na vanjskim granicama ili koje su suočene s posebnim pritiscima na svoje sustave azila i prihvata i vanjske granice ili s posebnim potrebama u vezi s njima.
- (73) Uredbu (EU) 2021/1147 trebalo bi izmijeniti kako bi se zajamčio puni doprinos iz proračuna Unije ukupnim prihvatljivim rashodima za djelovanja u području solidarnosti te kako bi se u okviru postojećih obveza izvješćivanja o provedbi fondova uveli posebni zahtjevi u pogledu izvješćivanja u vezi s tim djelovanjima.
- (74) Pri definiranju razdoblja prihvatljivosti za rashode za djelovanja u području solidarnosti trebalo bi uzeti u obzir potrebu za pravodobnom provedbom djelovanja u području solidarnosti. Osim toga, zbog solidarne prirode financijskih prijenosa na temelju ove Uredbe, takvi bi se prijenosi trebali u potpunosti iskoristiti za financiranje djelovanja u području solidarnosti.

⁽¹⁵⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljani treće zemlje podnosi u jednoj od država članica (SL L 222, 5.9.2003., str. 3.).

- (75) Primjenu ove Uredbe moguće je olakšati, a njezinu djelotvornost povećati bilateralnim sporazumima između država članica za poboljšanje komunikacije među nadležnim službama, skraćivanje rokova za postupke ili pojednostavljivanje obrade zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili obavijesti o ponovnom prihvatu, ili uspostavom postupaka za provedbu transfera i radi njihove učinkovitije provedbe.
- (76) Trebalo bi osigurati kontinuitet između sustava za utvrđivanje odgovorne države članice koji je uspostavljen Uredbom (EU) br. 604/2013 i sustava koji je uspostavljen ovom Uredbom. Slično tome, trebalo bi osigurati dosljednost između ove Uredbe i Uredbe (EU) 2024/1358 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾.
- (77) Agencija za azil trebala bi uspostaviti jednu mrežu ili više mreža nadležnih tijela država članica i olakšati njihovo funkcioniranje radi jačanja praktične suradnje i dijeljenja informacija o svim pitanjima u vezi s primjenom ove Uredbe, uključujući razvoj praktičnih alata i smjernica. Te bi se mreže trebale nastojati redovito sastajati kako bi se poboljšali izgradnja povjerenja i zajedničko razumijevanje svih izazova provedbe ove Uredbe u državama članicama.
- (78) Funkcioniranje sustava Eurodac, kako je uspostavljen Uredbom (EU) 2024/1358 trebalo bi olakšati primjenu ove Uredbe.
- (79) Funkcioniranje viznog informacijskog sustava (VIS) kako je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾, a posebno provedba njezinih članaka 21. i 22., trebali bi olakšati primjenu ove Uredbe.
- (80) U vezi s postupanjem s osobama koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, države članice obvezane su instrumentima međunarodnog prava, uključujući odgovarajuću sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava.
- (81) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁸⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka od strane država članica na temelju ove Uredbe. Države članice trebale bi provoditi primjerene tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurale i mogle dokazati da se obrada provodi u skladu s tom uredbom i s odredbama kojima se u ovoj Uredbi pobliže određuju zahtjevi iz navedene uredbe. Tim bi se mjerama posebno trebala osigurati sigurnost osobnih podataka obrađenih na temelju ove Uredbe, a posebice spriječiti nezakonit ili neovlašten pristup osobnim podacima koji se obrađuju ili njihovo otkrivanje, izmjenu ili gubitak. Nadležno nadzorno tijelo ili tijela svake države članice trebala bi pratiti zakonitost obrade osobnih podataka od strane dotičnih tijela i, među ostalim, zakonitost prenošenja tijelima nadležnima za obavljanje sigurnosnih provjera. Posebice, ispitanici bi trebali biti obaviješteni bez nepotrebne odgode ako je vjerojatno da će povreda osobnih podataka dovesti do velikog rizika za njihova prava i slobode na temelju Uredbe (EU) 2016/679.
- (82) Pri provedbi ove Uredbe države članice i tijela, uredi i agencije Unije trebali bi poduzeti sve razmjerne i potrebne mjere kako bi osigurali da se osobni podaci pohranjuju na siguran način.
- (83) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe određene provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁹⁾, uz

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) 2024/1358 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o uspostavi sustava „Eurodac“ za usporedbu biometrijskih podataka radi djelotvorne primjene uredaba (EU) 2024/1351 i (EU) 2024/1350 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 2001/55/EZ te radi utvrđivanja identiteta državljana treće zemlje i osoba bez državljanstva s nezakonitim boravkom i o zahtjevima tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica i Europolu za usporedbu s podacima iz Eurodaca u svrhu izvršavanja zakonodavstva, o izmjeni uredaba (EU) 2018/1240 i (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L, 2024/1358, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1358/oj>).

⁽¹⁷⁾ Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60.).

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

iznimku provedbenih odluka Komisije kojima se utvrđuje je li država članica pod migracijskim pritiskom, izložena riziku od migracijskog pritiska ili se suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom.

- (84) Kako bi se predvidjela dopunska pravila, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s identifikacijom članova obitelji, braće ili sestara ili srodnika maloljetnika bez pratnje; kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih obiteljskih veza u pogledu maloljetnika bez pratnje; kriterijima za ocjenjivanje sposobnosti srodnika da se skrbi za maloljetnika bez pratnje, uključujući slučajeve kad članovi obitelji, braća i sestre ili srodnici maloljetnika bez pratnje borave u više država članica; elementima koje treba uzeti u obzir radi ocjenjivanja veze ovisnosti; kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih obiteljskih veza u pogledu uzdržavanih osoba; kriterijima za procjenu sposobnosti dotične osobe da se skrbi za uzdržavanu osobu te elementima koje treba uzeti u obzir radi procjene nemogućnosti putovanja na dulje razdoblje, uz puno poštovanje najboljeg interesa djeteta kako je predviđeno u ovoj Uredbi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁽²⁰⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (85) Potreban je veći broj značajnih izmjena Uredbe (EU) br. 604/2013. Radi jasnoće tu bi uredbu trebalo staviti izvan snage.
- (86) Djelotvorno praćenje primjene ove Uredbe zahtijeva njezinu evaluaciju u redovitim vremenskim razmacima.
- (87) Ovom Uredbom poštuju se temeljna prava i načela zajamčena u pravu Unije i u međunarodnom pravu, uključujući Povelju. Posebice, cilj je ove Uredbe osigurati puno poštovanje prava na azil zajamčenog člankom 18. Povelje te prava priznatih njezinim člancima 1., 4., 7., 24. i 47. Države članice trebale bi stoga na odgovarajući način primjenjivati ovu Uredbu, uz puno poštovanje tih temeljnih prava.
- (88) S obzirom na to ciljeve ove Uredbe, odnosno uspostavljanje kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za međunarodnu zaštitu za čije je podnošenje u jednoj od država članica registrirana namjera i uspostavljanje mehanizma solidarnosti za potporu državama članicama u odgovaranju na situacije migracijskog pritiska, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (89) Kako bi se osigurala dosljedna provedba ove Uredbe u trenutku početka njezine primjene, trebalo bi izraditi i provesti provedbene planove na razini Unije i na nacionalnoj razini kojima se utvrđuju nedostaci i operativni koraci za svaku državu članicu.
- (90) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske koji je priložen UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju izmjene u smislu članka 3. Sporazuma između Europske zajednice i Kraljevine Danske o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u Danskoj ili bilo kojoj drugoj državi članici Europske unije i sustava „Eurodac” za uspoređivanje otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije⁽²¹⁾, Danska treba obavijestiti Komisiju o svojoj odluci hoće li provoditi sadržaj takvih izmjena u trenutku njihova donošenja ili u roku od 30 dana od njihova donošenja.
- (91) U skladu s člancima 1. i 2. te člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

⁽²⁰⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽²¹⁾ SL L 66, 8.3.2006., str. 38.

- (92) U pogledu Islanda i Norveške dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju novo zakonodavstvo u području koje je obuhvaćeno predmetom Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili Islandu ili Norveškoj ⁽²²⁾.
- (93) U pogledu Švicarske dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju akte ili mjere kojima se mijenjaju odredbe ili koji se temelje na odredbama članka 1. Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države članice nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj ⁽²³⁾.
- (94) U pogledu Lihtenštajna dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju akte ili mjere kojima se mijenjaju odredbe ili koji se temelje na odredbama članka 1. Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države članice nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj, na koji se upućuje u članku 3. Protokola između Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil koji je podnesen u jednoj od država članica ili u Švicarskoj ⁽²⁴⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

DIO I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

U skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kako je utvrđeno u članku 80. UFEU-a i s ciljem jačanja uzajamnog povjerenja ovom se Uredbom:

- (a) utvrđuje zajednički okvir za upravljanje azilom i migracijama u Uniji te za funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila;
- (b) uspostavlja mehanizam solidarnosti;
- (c) uspostavljaju kriteriji i mehanizmi za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a i koja nije osoba s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije kako je definirana u članku 2. točki 5. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁵⁾;
2. „osoba bez državljanstva” znači osobu koju nijedna država prema svojem pravu ne smatra svojim državljaninom;
3. „zahtjev za međunarodnu zaštitu” ili „zahtjev” znači zahtjev državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva za zaštitu države članice, pri čemu se može smatrati da traži status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite;

⁽²²⁾ SL L 93, 3.4.2001., str. 40.

⁽²³⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 5.

⁽²⁴⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 39.

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

4. „tražitelj” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji traže međunarodnu zaštitu o čemu još nije donesena konačna odluka;
5. „razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači razmatranje dopuštenosti ili osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s uredbama (EU) 2024/1348 i (EU) 2024/1347, isključujući postupke utvrđivanja odgovorne države članice u skladu s ovom Uredbom;
6. „odustajanje od zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači izričito ili prešutno odustajanje od zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) 2024/1347;
7. „korisnik međunarodne zaštite” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojoj je odobrena međunarodna zaštita kako je definirana u članku 3. točki 4. Direktive (EU) 2024/1347;
8. „član obitelji” znači sljedeći članovi obitelji tražitelja koji su prisutni na državnom području države članice, pod uvjetom da je obitelj već postojala prije nego što je tražitelj ili član obitelji stigao na državno područje država članica:
 - (a) bračni drug tražitelja ili njegov izvanbračni partner u stabilnoj vezi, ako se u skladu s pravom ili praksom dotične države članice prema izvanbračnim parovima postupa na način usporediv s bračnim parovima u okviru njezina prava o državljanima trećih zemalja;
 - (b) maloljetno dijete parova iz podtočke (a) ili tražitelja, pod uvjetom da dijete nije u braku i neovisno o tome je li to dijete rođeno u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici ili je posvojeno kako je definirano nacionalnim pravom;
 - (c) ako je tražitelj maloljetnik i nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za tražitelja u skladu s pravom ili praksom države članice u kojoj je odrasla osoba prisutna;
 - (d) ako je korisnik međunarodne zaštite maloljetnik i nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je odgovorna za tog korisnika u skladu s pravom ili praksom države članice u kojoj je korisnik prisutan;
9. „srodnik” znači tražiteljev odrasli ujak/tetak/stric ili ujna/tetka/strina ili djed/baka koji/koja je prisutan/prisutna na državnom području države članice neovisno o tome je li tražitelj rođen u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici ili je posvojen kako je definirano nacionalnim pravom;
10. „maloljetnik” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađi od 18 godina;
11. „maloljetnik bez pratnje” znači maloljetnik koji stigne na državno područje država članica bez pratnje odrasle osobe koja je odgovorna za njega u skladu s pravom ili praksom dotične države članice te tako dugo dok taj maloljetnik nije pod stvarnom skrbi takve odrasle osobe, uključujući maloljetnika koji ostane bez pratnje nakon ulaska na državno područje država članica;
12. „zastupnik” znači osoba ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetniku bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima predviđenima u ovoj Uredbi s ciljem osiguranja najboljeg interesa djeteta i poduzimanja pravnih radnji za maloljetnika, ako je to potrebno;
13. „boravišna isprava” znači odobrenje koje su izdala tijela države članice kojim se državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva odobrava boravak na njezinu državnom području, uključujući dokumente kojima se potkrepljuje odobrenje da ostane na državnom području u okviru mjera privremene zaštite ili dok se ne prestanu primjenjivati okolnosti koje sprečavaju provedbu naloga za udaljavanje, uz iznimku viza i odobrenja za boravak izdanih tijekom razdoblja koje je potrebno za utvrđivanje odgovorne države članice u skladu s ovom Uredbom ili tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili zahtjeva za boravišnu dozvolu;
14. „viza” znači odobrenje ili odluka države članice koji su potrebni za tranzit ili ulazak radi planiranog boravka u toj državi članici ili u više država članica, uključujući:
 - (a) odobrenje ili odluku koji su izdani u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom koji su potrebni za ulazak radi planiranog boravka u toj državi članici duljeg od 90 dana;

- (b) odobrenje ili odluku koji su izdani u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom koji su potrebni za ulazak radi tranzita kroz tu državu članicu ili radi planiranog boravka u toj državi članici koji nije dulji od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana;
 - (c) odobrenje ili odluku koji važe za tranzit preko međunarodnih područja tranzita jedne ili više zračnih luka država članica;
15. „diploma ili kvalifikacija” znači diploma ili kvalifikacija koja je stečena i ovjerena u državi članici nakon razdoblja od najmanje jedne akademske godine studija na državnom području države članice u okviru priznatog državnog ili regionalnog programa obrazovanja ili strukovnog osposobljavanja koji je istovrijedan barem razini 2 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja i koji provodi obrazovna ustanova na temelju zakonodavnih, regulatornih ili upravnih odredaba te države članice i isključujući osposobljavanje na internetu ili druge oblike učenja na daljinu;
16. „obrazovna ustanova” znači javna ili privatna ustanova za obrazovanje ili strukovno osposobljavanje s poslovnim nastanom u državi članici i koju priznaje država članica u skladu sa svojim nacionalnim pravom ili upravnom praksom na temelju transparentnih kriterija;
17. „bijeg” znači radnja kojom dotična osoba ne ostane dostupna nadležnim upravnim ili pravosudnim tijelima, primjerice:
- (a) napuštanje državnog područja države članice bez dopuštenja nadležnih tijela zbog razloga koji nisu izvan kontrole te osobe;
 - (b) neprijavljivanje odsutnosti iz određenog smještajnog centra ili dodijeljenog područja boravišta, ako to zahtijeva država članica; ili
 - (c) osobnim nedolaskom pred nadležna tijela ako to zahtijevaju ta tijela;
18. „opasnost od bijega” znači postojanje posebnih razloga i okolnosti u pojedinačnom slučaju, koji su utemeljeni na objektivnim kriterijima definiranim nacionalnim pravom, zbog kojih se vjeruje da bi dotična osoba, koja podliježe postupcima utvrđenima u ovoj Uredbi, mogla pobjeći;
19. „država članica korisnica” znači država članica koja ostvaruje korist od solidarnih doprinosa kako su utvrđeni u dijelu IV. ove Uredbe;
20. „država članica koja daje doprinose” znači država članica koja daje solidarne doprinose ili je obvezna dati solidarne doprinose u korist države članice korisnice, kako je utvrđeno u dijelu IV. ove Uredbe;
21. „transfer” znači provedba odluke donesene na temelju članka 42.;
22. „premještanje” znači transfer tražitelja ili korisnika međunarodne zaštite s državnog područja države članice korisnice na državno područje države članice koja daje doprinose;
23. „operacije traganja i spašavanja” znači operacije traganja i spašavanja kako je navedeno u Međunarodnoj konvenciji o traganju i spašavanju na moru iz 1979. donesenoj u Hamburgu 27. travnja 1979.;
24. „migracijski pritisak” znači situacija koja nastaje zbog dolazaka kopnom, morem ili zrakom ili zbog namjera za podnošenje zahtjeva državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su takvog razmjera da stvaraju nerazmjerne obveze za državu članicu, uzimajući u obzir cjelokupna situaciju u Uniji, čak i za dobro pripremljen sustav azila, prihvata i migracija te zahtijeva hitno djelovanje, posebno solidarne doprinose u skladu s dijelom IV. ove Uredbe; uzimajući u obzir posebnosti zemljopisnog položaja države članice, „migracijski pritisak” obuhvaća situacije u kojima postoji velik broj dolazaka državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva ili rizik od takvih dolazaka, uključujući slučajeve u kojima takvi dolasci proizlaze iz opetovanih iskrcavanja nakon operacija potrage i spašavanja ili iz nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva među državama članicama;
25. „ozbiljna migracijska situacija” znači situacija koja se razlikuje od migracijskog pritiska, u kojoj kumulativni učinak aktualnih i prethodnih godišnjih dolazaka državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva dovodi do toga da dobro pripremljen sustav azila, prihvata i migracija doseže granice svojeg kapaciteta;

26. „uvjeti prihvata” znači uvjeti prihvata kako su definirani u članku 2. točki 6. Direktive (EU) 2024/1346;
27. „prihvaćena osoba” znači osoba koju je država članica prihvatila za prihvata u skladu s Uredbom (EU) 2024/1350 ili u okviru nacionalnog programa preseljenja izvan okvira te uredbe;
28. „koordinator EU-a za solidarnost” znači osoba koju je imenovala Komisija u skladu s člankom 15. ove Uredbe i koja ima mandat definiran u tom članku 15.

DIO II.

ZAJEDNIČKI OKVIR ZA UPRAVLJANJE AZILOM I MIGRACIJAMA

POGLAVLJE I.

Sveobuhvatni pristup

Članak 3.

Sveobuhvatni pristup upravljanju azilom i migracijama

1. Zajednička djelovanja koja poduzimaju Unija i države članice u području upravljanja azilom i migracijama, u okviru svojih nadležnosti, temelje se na načelu solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kako je utvrđeno u članku 80. UFEU-a na temelju sveobuhvatnog pristupa te se vode načelom integriranog oblikovanja politika, u skladu s međunarodnim pravom i pravom Unije, uključujući temeljna prava.

S općim ciljem djelotvornog upravljanja azilom i migracijama u okviru primjenjivog prava Unije, ta djelovanja imaju sljedeće ciljeve:

- (a) osiguravanje usklađenosti politika upravljanja azilom i migracijama u upravljanju migracijskim tokovima u Uniju;
- (b) odgovaranje na pitanja relevantnih migracijskih ruta i nedopuštenih kretanja među državama članicama.

2. Komisija, Vijeće i države članice osiguravaju dosljednu provedbu politika upravljanja azilom i migracijama, uključujući i unutarnje i vanjske sastavnice tih politika, uz savjetovanje s institucijama te tijelima, uredima i agencijama zaduženima za vanjske politike.

Članak 4.

Unutarnje sastavnice sveobuhvatnog pristupa

Radi postizanja ciljeva utvrđenih u članku 3. ove Uredbe, unutarnje sastavnice sveobuhvatnog pristupa sastoje se od sljedećih elemenata:

- (a) bliska suradnja i uzajamno partnerstvo među institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije, državama članicama i međunarodnim organizacijama;
- (b) djelotvorno upravljanje vanjskim granicama država članica na temelju europskog integriranog upravljanja granicama, kako je utvrđeno u članku 3. Uredbe (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾;
- (c) potpuno poštovanje obveza utvrđenih u međunarodnom pravu i pravu Unije u pogledu osoba spašenih na moru;

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1.).

- (d) brz i djelotvoran pristup pravednom i učinkovitom postupku za međunarodnu zaštitu na državnom području država članica, uključujući na vanjskim granicama država članica, u teritorijalnom moru ili u tranzitnim zonama država članica, i za priznavanje državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili korisnika supsidijarne zaštite, u skladu s Uredbom (EU) 2024/1348 i Uredbom (EU) 2024/1347;
- (e) utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (f) djelotvorne mjere za smanjenje poticaja za nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama i za sprečavanje takvih kretanja;
- (g) pristup tražitelja primjerenim uvjetima prihvata u skladu s Direktivom (EU) 2024/1346;
- (h) djelotvorno upravljanje vraćanjem državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁷⁾;
- (i) djelotvorne mjere za poticanje i podupiranje integracije korisnika međunarodne zaštite u državama članicama;
- (j) mjere usmjerene na borbu protiv iskorištavanja i na smanjenje nezakonitog zapošljavanja u skladu s Direktivom 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾;
- (k) ako je primjenjivo, uvođenje i upotreba operativnih alata uspostavljenih na razini Unije, među ostalim od strane Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Agencije Europske unije za azil („Agencija za azil”), te informacijskih sustava Unije kojima upravlja Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA).

Članak 5.

Vanjske sastavnice sveobuhvatnog pristupa

Radi postizanja ciljeva utvrđenih u članku 3. Unija i države članice, u okviru svojih nadležnosti, promiču i grade prilagođena i uzajamno korisna partnerstva, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava i prava Unije i na temelju potpunog poštovanja ljudskih prava, te potiču blisku suradnju s relevantnim trećim zemljama na bilateralnoj, regionalnoj, multilateralnoj i međunarodnoj razini, među ostalim radi:

- (a) promicanja zakonitih migracija i zakonitih načina za dolazak za državljane trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita i za one kojima je na drugi način dopušteno da zakonito borave u državama članicama;
- (b) pružanja potpore partnerima koji su domaćini velikom broju migranata i izbjeglica kojima je potrebna zaštita i gradnje njihovih operativnih kapaciteta za upravljanje migracijama, azilom i granicama, uz potpuno poštovanje ljudskih prava;
- (c) sprečavanja nezakonitih migracija i borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima, uključujući smanjenje ranjivosti koje one uzrokuju, uz istodobno osiguranje prava na traženje međunarodne zaštite;
- (d) odgovaranja na temeljne uzroke i pokretače nezakonitih migracija i prisilnog raseljavanja;
- (e) poboljšanja djelotvornog vraćanja, ponovnog prihvata i reintegracije;
- (f) osiguranja potpune provedbe zajedničke vizne politike.

⁽²⁷⁾ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

⁽²⁸⁾ Direktiva 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 168, 30.6.2009., str. 24.).

Članak 6.

Načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti

1. Pri ispunjavanju svojih obveza na temelju ove Uredbe Unija i države članice poštuju načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kako je utvrđeno u članku 80. UFEU-a i uzimaju u obzir svoj zajednički interes za djelotvorno funkcioniranje politika Unije za upravljanje azilom i migracijama.

2. Pri ispunjavanju svojih obveza na temelju ove Uredbe države članice blisko surađuju i:

- (a) uspostavljaju i održavaju nacionalne sustave upravljanja azilom i migracijama kojima se pruža djelotvoran pristup postupcima međunarodne zaštite, odobrava međunarodna zaštita tražiteljima kojima je potrebna i osigurava djelotvorno i dostojanstveno vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, u skladu s Direktivom 2008/115/EZ, te pruža primjeren prihvrat tražiteljima međunarodne zaštite i ulaže u njega, u skladu s Direktivom (EU) 2024/1346;
- (b) osiguravaju da su za provedbu ove Uredbe dodijeljena potrebna sredstva i dovoljno kompetentnog osoblja i, ako to države članice smatraju potrebnim ili ako je primjenjivo, u tu svrhu traže potporu od relevantnih tijela, ureda i agencija Unije;
- (c) poduzimaju sve potrebne i razmjerne mjere, uz potpuno poštovanje temeljnih prava, za sprečavanje i smanjenje nezakonitih migracija na državna područja država članica, uključujući za sprečavanje i suzbijanje krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima i za zaštitu prava migranata koji su žrtve krijumčarenja i osoba koje su žrtve trgovanja ljudima;
- (d) pravilno i žurno primjenjuju pravila o utvrđivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i, prema potrebi, provode transfer u odgovornu državu članicu u skladu s dijelom III. poglavljima od I. do VI. i dijelom IV. poglavljem I.;
- (e) pružaju djelotvornu potporu drugim državama članicama u obliku solidarnih doprinosa na temelju potreba utvrđenih u dijelu II. ili IV.;
- (f) poduzimaju djelotvorne mjere za smanjenje poticaja za nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama i za sprečavanje takvih kretanja.

3. Kako bi se državama članicama pružila potpora u ispunjavanju njihovih obveza, stalni paket instrumenata EU-a za potporu migracijama obuhvaća barem:

- (a) operativnu i tehničku pomoć relevantnih tijela, ureda i agencija Unije u skladu s njihovim mandatima, posebno Agencije za azil u skladu s Uredbom (EU) 2021/2303 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁹⁾, Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu u skladu s Uredbom (EU) 2019/1896 i Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) u skladu s Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾;
- (b) potporu koja se pruža iz fondova Unije za provedbu zajedničkog okvira utvrđenog u ovom dijelu u skladu s Uredbom (EU) 2021/1147 i, ako je relevantno, Uredbom (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾;
- (c) odstupanja u pravnoj stečevini Unije kojima se državama članicama pružaju potrebni alati za odgovor na specifične migracijske izazove kako je navedeno u uredbama (EU) 2024/1359, (EU) 2024/1348 i Uredbi (EU) 2024/1349 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³²⁾;

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) 2021/2303 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2021. o Agenciji Europske unije za azil i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 439/2010 (SL L 468, 30.12.2021., str. 1.).

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

⁽³¹⁾ Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 251, 15.7.2021., str. 48.).

⁽³²⁾ Uredba (EU) 2024/1349 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o utvrđivanju postupka vraćanja na granici i izmjeni Uredbe (EU) 2021/1148 (SL L, 2024/1349, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

- (d) aktiviranje Mehanizma Unije za civilnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) 2021/836 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³³⁾;
- (e) mjere za olakšavanje aktivnosti vraćanja i reintegracije, među ostalim putem suradnje s trećim zemljama, i uz potpuno poštovanje temeljnih prava;
- (f) pojačana djelovanja i međusektorske aktivnosti u vanjskoj dimenziji migracija;
- (g) pojačane diplomatske i političke kontakte;
- (h) koordinirane komunikacijske strategije;
- (i) podupiranje djelotvornih i na ljudskim pravima utemeljenih migracijskih politika u trećim zemljama;
- (j) promicanje zakonitih migracija i mobilnosti kojom se dobro upravlja, uključujući jačanjem bilateralnih, regionalnih i međunarodnih partnerstva u području migracija, prisilnog raseljavanja, zakonitih načina za dolazak i mobilnosti.

Članak 7.

Strateški pristup upravljanju azilom i migracijama na nacionalnoj razini

1. Države članice moraju imati nacionalne strategije kojima se uspostavlja strateški pristup kako bi se osiguralo da imaju kapacitete za djelotvornu provedbu svojeg sustava upravljanja azilom i migracijama, uz potpuno poštovanje svojih obveza na temelju prava Unije i međunarodnog prava, uzimajući pritom u obzir svoju specifičnu situaciju, a posebno svoj zemljopisni položaj.

Pri utvrđivanju svojih nacionalnih strategija države članice mogu se savjetovati s Komisijom i relevantnim tijelima, uredima i agencijama Unije, posebno Agencijom za azil, kao i s lokalnim i regionalnim tijelima, prema potrebi i u skladu s nacionalnim pravom. Te strategije obuhvaćaju barem:

- (a) preventivne mjere za smanjenje rizika od migracijskog pritiska i planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama, uzimajući u obzir planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama u skladu s uredbama (EU) 2019/1896 i (EU) 2021/2303 te Direktivom (EU) 2024/1346 i izvješća Komisije izdana u skladu s Preporukom (EU) 2020/1366;
- (b) informacije o tome kako države članice provode načela utvrđena u ovom dijelu i kako se pravne obveze koje iz njega proizlaze ispunjavaju na nacionalnoj razini;
- (c) informacije o tome kako su uzeti u obzir rezultati praćenja koje su provele Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i rezultati evaluacije provedene u skladu s Uredbom (EU) 2022/922, kao i rezultati praćenja provedenog u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2024/1356.

2. U nacionalnim strategijama uzimaju se u obzir druge relevantne strategije i postojeće mjere potpore, posebno mjere potpore na temelju uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/2303, i te nacionalne strategije moraju biti dosljedne i komplementarne s nacionalnim strategijama za europsko integrirano upravljanje granicama u skladu s člankom 8. stavkom 6. Uredbe (EU) 2019/1896.

3. Države članice dostavljaju Komisiji svoje nacionalne strategije upravljanja azilom i migracijama šest mjeseci prije donošenja strategije navedene u članku 8.

4. Financijska i operativna potpora Unije za ispunjavanje obveza, uključujući operativnu potporu njezinih tijela, ureda i agencija, pruža se u skladu s uredbama (EU) 2019/1986, (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/2303 te, ako je relevantno, Uredbom (EU) 2021/1148.

5. Komisija prati migracijsku situaciju i pruža informacije o njoj putem redovitih izvješća na temelju podataka i informacija koje dostavljaju Europska služba za vanjsko djelovanje, Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu

⁽³³⁾ Uredba (EU) 2021/836 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o izmjeni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 185, 26.5.2021., str. 1.).

i obalnu stražu, Europol i Agencija Europske unije za temeljna prava, a posebice informacija prikupljenih u skladu s Preporukom (EU) 2020/1366 i u okviru Mehanizma EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija i njegove mreže te, prema potrebi, informacija koje dostavljaju države članice.

6. Komisija provedbenim aktima utvrđuje predložak koji države članice moraju upotrebljavati kako bi osigurale da su njihove nacionalne strategije usporedive u pogledu određenih ključnih elemenata, kao što je planiranje djelovanja u nepredvidivim situacijama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 8.

Dugoročna europska strategija upravljanja azilom i migracijama

1. Komisija, nakon savjetovanja s državama članicama, uzimajući u obzir relevantna izvješća i analize tijela, ureda i agencija Unije te na temelju nacionalnih strategija iz članka 7., sastavlja petogodišnju europsku strategiju upravljanja azilom i migracijama („strategija”) u kojoj se utvrđuje strateški pristup radi osiguravanja dosljedne provedbe nacionalnih strategija. Komisija dostavlja strategiju Europskom parlamentu i Vijeću. Strategija nije pravno obvezujuća.

2. Prva strategija donosi se do 12. prosinca 2025., a nakon toga svakih pet godina.

3. Strategija uključuje sastavnice navedene u člancima 4. i 5., u njoj se istaknuta uloga dodjeljuje sudskoj praksi Suda Europske unije i Europskog suda za ljudska prava te se također uzima u obzir:

- (a) provedbu nacionalnih strategija upravljanja azilom i migracijama država članica iz članka 7. te njihovu usklađenost s pravom Unije i međunarodnim pravom;
- (b) relevantne informacije koje je Komisija prikupila u skladu s Preporukom (EU) 2020/1366;
- (c) informacije o provedbi pravne stečevine Unije u području azila koje su prikupile Komisija i Agencija za azil;
- (d) informacije koje su prikupile Europska služba za vanjsko djelovanje i relevantna tijela, uredi i agencije Unije, posebno izvješća Agencije za azil, Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu i Agencije Europske unije za temeljna prava;
- (e) sve ostale relevantne informacije, uključujući od država članica, tijela za praćenje, međunarodnih organizacija i drugih relevantnih tijela, ureda, agencija ili organizacija.

POGLAVLJE II.

Godišnji ciklus upravljanja migracijama

Članak 9.

Europsko godišnje izvješće o azilu i migracijama

1. Komisija svake godine donosi europsko godišnje izvješće o azilu i migracijama u kojem se ocjenjuju stanje u području azila, prihvata i migracija tijekom prethodnog 12-mjesečnog razdoblja i sve eventualne promjene te pruža strateška slika stanja u području migracija i azila koja Uniji služi i kao alat za rano upozoravanje i informiranost („izvješće”).

2. Izvješće se temelji na relevantnim kvantitativnim i kvalitativnim podacima i informacijama koje dostavljaju države članice, Europska služba za vanjsko djelovanje, Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Europol i Agencija Europske unije za temeljna prava. U njemu se mogu uzeti u obzir i informacije koje dostavljaju druga relevantna tijela, uredi, agencije ili organizacije.

3. Izvješće sadržava sljedeće elemente:

- (a) procjenu cjelokupne situacije koja obuhvaća sve migracijske rute u Uniji i u svim državama članicama, posebno:

- i. broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu i državljanstva tražitelja;
 - ii. broj identificiranih maloljetnika bez pratnje i, ako je dostupno, osoba s posebnim prihvatnim ili proceduralnim potrebama;
 - iii. broj državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kojima je odobrena međunarodna zaštita u skladu s Uredbom (EU) 2024/1347;
 - iv. broj prvostupajskih i konačnih odluka o azilu;
 - v. kapacitet za prihvrat država članica;
 - vi. broj državljana trećih zemalja za koje su tijela država članica otkrila da ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište u državi članici, uključujući osobe koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka kako su definirane u članku 3. stavku 1. točki 19. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁴⁾;
 - vii. broj odluka o vraćanju koje su izdale države članice i broj državljana trećih zemalja koji su napustili državno područje država članica u skladu s odlukom o vraćanju koja je u skladu s Direktivom 2008/115/EZ;
 - viii. broj državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje su države članice prihvatile u okviru Unijina programa preseljenja ili humanitarnog prihvata i nacionalnih programa preseljenja ili humanitarnog prihvata;
 - ix. broj državljana trećih zemalja na koje se primjenjuje postupak na granici predviđen u uredbama (EU) 2024/1348 i (EU) 2024/1349 i njihova državljanstva;
 - x. broj primljenih i poslanih zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili obavijesti o ponovnom prihvatu u skladu s člancima 39. i 41.;
 - xi. broj odluka o transferu i broj transfera provedenih u skladu s ovom Uredbom;
 - xii. broj i državljanstva državljana trećih zemalja koji su se iskrcali nakon operacija traganja i spašavanja te broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su podnijeli ti državljani trećih zemalja;
 - xiii. države članice u kojima je došlo do opetovanih dolazaka morem, posebno iskrcavanjima nakon operacija traganja i spašavanja;
 - xiv. broj državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kojima je odbijen ulazak u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2016/399;
 - xv. broj državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koje uživaju privremenu zaštitu u skladu s Direktivom Vijeća 2001/55/EZ ⁽³⁵⁾;
 - xvi. broj osoba uhićenih u vezi s nezakonitim prelaskom vanjske kopnene, morske ili zračne granice i, pod uvjetom da su podaci dostupni i provjerljivi, broj pokušaja nezakonitih prelazaka granice;
 - xvii. potporu koju tijela, uredi i agencije Unije pružaju državama članicama;
- (b) predviđanja za sljedeću godinu, uključujući broj očekivanih dolazaka morem, temeljena na cjelokupnoj migracijskoj situaciji u prethodnoj godini i uzimajući u obzir aktualnu situaciju te istodobno odražavajući prijašnji pritisak;

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20.).

⁽³⁵⁾ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

- (c) informacije o razini pripravnosti u Uniji i u državama članicama te o mogućem učinku očekivanih situacija;
 - (d) informacije o kapacitetima država članica, posebno o kapacitetu za prihvat;
 - (e) rezultate praćenja koje su provele Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, rezultate evaluacije provedene u skladu s Uredbom (EU) 2022/922, kao i rezultate praćenja provedenog u skladu s člankom 10. Uredbe (EU) 2024/1356 kako je navedeno u članku 7. stavku 1. drugom podstavku točki (c) ove Uredbe;
 - (f) procjenu jesu li potrebne mjere solidarnosti i mjere u okviru stalnog paketa instrumenata EU-a za potporu migracijama kako bi se pružila potpora dotičnoj državi članici ili dotičnim državama članicama.
4. Komisija donosi izvješće do 15. listopada svake godine i dostavlja ga Europskom parlamentu i Vijeću.
5. Izvješće pruža temelj za odluke na razini Unije o mjerama potrebnima za upravljanje migracijskim situacijama.
6. Prvo izvješće izdaje se do 15. listopada 2025.
7. Za potrebe izvješća države članice, Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Europol i Agencija Europske unije za temeljna prava dostavljaju informacije iz članka 10. do 1. lipnja svake godine.
8. Komisija svake godine u prvoj polovini srpnja saziva sastanak Mehanizma EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija kako bi predstavila početnu procjenu situacije i razmijenila informacije s članovima tog mehanizma. Sastav i način rada Mehanizma EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija onakvi su kako je utvrđeno u Preporuci (EU) 2020/1366 u njezinoj izvornoj verziji.
9. Države članice i relevantna tijela, uredi i agencije Unije Komisiji dostavljaju ažurirane informacije do 1. rujna svake godine.
10. Komisija svake godine do 30. rujna saziva sastanak Mehanizma EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija kako bi predstavila konsolidiranu procjenu situacije. Sastav i način rada Mehanizma EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija onakvi su kako je utvrđeno u Preporuci (EU) 2020/1366 u njezinoj izvornoj verziji.

Članak 10.

Informacije za procjenu cjelokupne migracijske situacije, migracijskog pritiska, rizika od migracijskog pritiska ili ozbiljne migracijske situacije

1. Kada Komisija procjenjuje cjelokupnu migracijsku situaciju ili je li država članica pod migracijskim pritiskom, je li izložena riziku od migracijskog pritiska ili je li suočena s ozbiljnom migracijskom situacijom, koristi se izvješćem iz članka 9. i uzima u obzir sve daljnje informacije u skladu s člankom 9. stavkom 3. točkom (a).
2. Komisija uzima u obzir i sljedeće:
- (a) informacije koje je predstavila dotična država članica, uključujući procjenu njezinih potreba i kapaciteta i njezine mjere pripravnosti te sve dodatne relevantne informacije predviđene u nacionalnoj strategiji iz članka 7.;
 - (b) razinu suradnje u području migracija i u području vraćanja i ponovnog prihvata, među ostalim uzimajući u obzir godišnje izvješće u skladu s člankom 25.a Uredbe (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁶⁾, s trećim zemljama podrijetla i tranzita, prvim zemljama azila i sigurnim trećim zemljama kako je definirano u Uredbi (EU) 2024/1348;

⁽³⁶⁾ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

- (c) geopolitičku situaciju u relevantnim trećim zemljama, kao i temeljne uzroke migracija i moguće situacije instrumentalizacije migranata te moguć razvoj zbivanja u području nezakonitih dolazaka preko vanjskih granica država članica koji bi mogli utjecati na migracijska kretanja;
 - (d) relevantne preporuke predviđene u članku 20. Uredbe (EU) 2022/922, članku 15. Uredbe (EU) 2021/2303 i članku 32. stavku 7. Uredbe (EU) 2019/1896;
 - (e) informacije prikupljene u skladu s Preporukom (EU) 2020/1366;
 - (f) izvješća o integriranom osvještavanju situacije i analizi na temelju Provedbene odluke Vijeća (EU) 2018/1993 ⁽³⁷⁾, pod uvjetom da se aktivira integrirani politički odgovor na krizu ili da se izvješće o osvještavanju situacije i analizi u području migracija izda u okviru prve faze Mehanizam EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija, kad integrirani politički odgovor na krizu nije aktiviran;
 - (g) informacije iz postupka izvješćivanja i dijaloga o liberalizaciji viznog režima s trećim zemljama;
 - (h) tromjesečne biltene o migracijama i druga izvješća Agencije Europske unije za temeljna prava;
 - (i) potporu koju tijela, uredi i agencije Unije pružaju državama članicama;
 - (j) relevantne dijelove izvješća o procjeni ranjivosti iz članka 32. Uredbe (EU) 2019/1896;
 - (k) razmjer i trendove nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva među državama članicama na temelju dostupnih informacija iz relevantnih tijela, ureda i agencija Unije i analize podataka iz relevantnih informacijskih sustava.
3. Osim toga, kako bi procijenila suočava li se država članica s ozbiljnom migracijskom situacijom, Komisija uzima u obzir kumulativni učinak aktualnih i prethodnih godišnjih dolazaka državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva.

Članak 11.

Provedbena odluka Komisije o utvrđivanju država članica pod migracijskim pritiskom, izloženih riziku od migracijskog pritiska ili suočenih s ozbiljnom migracijskom situacijom

1. Komisija zajedno s izvješćem iz članka 9. donosi provedbenu odluku kojom se utvrđuje je li određena država članica pod migracijskim pritiskom, je li izložena riziku od migracijskog pritiska u predstojećoj godini ili suočava li se s ozbiljnom migracijskom situacijom.

U tu se svrhu Komisija savjetuje s dotičnim državama članicama. Komisija može odrediti rok za takva savjetovanja.

2. Za potrebe stavka 1. Komisija upotrebljava informacije prikupljene u skladu s člankom 10., uzimajući u obzir sve elemente izvješća iz članka 9., sve migracijske rute, uključujući posebnosti strukturne pojave iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja i nedopuštenih kretanja državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva među državama članicama, kao i prethodni pritisak na dotičnu državu članicu te aktualnu situaciju.

3. Ako se tijekom posljednjih 12 mjeseci država članica suočila s velikim brojem dolazaka zbog opetovanih iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja, Komisija smatra da je ta država članica pod migracijskim pritiskom, pod uvjetom da su ti dolasci takvog razmjera da stvaraju nerazmjerne obveze čak i za dobro pripremljen sustav azila, prihvata i migracija dotične države članice.

4. Komisija donosi svoju provedbenu odluku do 15. listopada svake godine i dostavlja je Europskom parlamentu i Vijeću.

⁽³⁷⁾ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993 od 11. prosinca 2018. o aranžmanima EU-a za integrirani politički odgovor na krizu (SL L 320, 17.12.2018., str. 28.).

Članak 12.

Komisijin prijedlog provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost

1. Svake godine, na temelju izvješća iz članka 9. i zajedno s njim, Komisija podnosi prijedlog provedbenog akta Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost potrebne za uravnoteženo i djelotvorno odgovaranje na migracijsku situaciju u predstojećoj godini. Taj prijedlog odražava godišnje predviđene potrebe za solidarnošću država članica pod migracijskim pritiskom.

2. U Komisijinu prijedlogu iz stavka 1. utvrđuju se ukupne godišnje brojčane vrijednosti za potrebna premještanja i financijski doprinosi za godišnju pričuvu za solidarnost na razini Unije, i to najmanje:

(a) 30 000 za premještanja;

(b) 600 milijuna EUR za financijske doprinose.

U Komisijinu prijedlogu iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se i godišnji okvirni doprinosi za svaku državu članicu primjenom referentnog ključa utvrđenog u članku 66. u cilju olakšavanja postupka preuzimanja njezinih obveza solidarnih doprinosa („postupak preuzimanja obveza”) u skladu s člankom 13.

3. Pri utvrđivanju razine odgovornosti na razini Unije koju bi trebale dijeliti sve države članice i posljedične razine solidarnosti, Komisija uzima u obzir relevantne kvalitativne i kvantitativne kriterije, među ostalim, za relevantnu godinu, ukupan broj dolazaka, prosječne stope priznavanja i prosječne stope vraćanja. Komisija uzima u obzir i da države članice koje će postati države članice korisnice u skladu s člankom 58. stavkom 1. nisu obvezne provesti svoje solidarne doprinose za koje su preuzete obveze.

Komisija može utvrditi veće brojčane vrijednosti za premještanja i financijske doprinose od onih predviđenih u stavku 2. ovog članka i može utvrditi druge oblike solidarnosti, kako je utvrđeno u članku 56. stavku 2. točki (c), ovisno o potrebi za takvim mjerama koja proizlazi iz specifičnih izazova u području migracija u dotičnoj državi članici. Kako bi se očuvala jednaka vrijednost različitih vrsta mjera solidarnosti, zadržava se omjer između brojeva utvrđenih u stavku 2. točkama (a) i (b) ovog članka.

4. Neovisno o stavku 2. ovog članka, u iznimnim situacijama, ako informacije koje su dostavile države članice i relevantna tijela, uredi i agencije Unije u skladu s člankom 9. stavkom 2. ili savjetovanja koja je provela Komisija u skladu s člankom 11. stavkom 1. ne upućuju na potrebu za mjerama solidarnosti za predstojeću godinu, to se na odgovarajući način uzima u obzir u Komisijinu prijedlogu iz stavka 1. ovog članka.

5. Ako Komisija u provedbenoj odluci kako je navedena u članku 11. utvrdi da je jedna ili više država članica pod migracijskim pritiskom zbog velikog broja dolazaka koji proizlaze iz opetovanih iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja, uzimajući u obzir posebnosti dotičnih država članica, Komisija utvrđuje okvirni postotak godišnje pričuve za solidarnost koji se mora staviti na raspolaganje tim državama članicama.

6. Komisija donosi prijedlog iz stavka 1. ovog članka do 15. listopada svake godine i dostavlja ga Vijeću. Komisija istodobno dostavlja taj prijedlog Europskom parlamentu. Do donošenja provedbenog akta Vijeća iz članka 57. Komisijin se prijedlog iz stavka 1. ovog članka ne objavljuje. Klasificiran je stupnjem tajnosti „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” i s njim se kao takvim postupka u skladu s Odlukom Vijeća 2013/488/EU ⁽³⁸⁾.

Članak 13.

Forum solidarnosti EU-a na visokoj razini

1. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba dijela IV. ove Uredbe, uspostavlja se Forum solidarnosti EU-a na visokoj razini („Forum na visokoj razini”) koji se sastoji od predstavnika država članica i kojim predsjedava država članica koja predsjedava Vijećem. Države članice zastupljene su na razini odgovornosti i ovlasti za donošenje odluka koje su prikladne za obavljanje zadaća dodijeljenih Forumu na visokoj razini.

⁽³⁸⁾ Odluka Vijeća 2013/488/EU od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.).

Treće zemlje koje su s Unijom sklopile sporazum o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u državi članici ili u toj trećoj zemlji mogu, u svrhu doprinosa solidarnosti na ad hoc osnovi, prema potrebi biti pozvane da sudjeluju na Forumu na visokoj razini.

2. Vijeće saziva Forum na visokoj razini u roku od 15 dana od donošenja izvješća iz članka 9., odluke iz članka 11. i Komisijina prijedloga iz članka 12.

3. Na sastanku iz stavka 2. Forum na visokoj razini razmatra izvješće iz članka 9., odluku iz članka 11. i Komisijin prijedlog iz članka 12. te razmatra cjelokupnu situaciju. Također donosi zaključak o mjerama solidarnosti i potrebnim razinama doprinosa na temelju postupka utvrđenog u članku 57. te, ako to smatra potrebnim, o drugim mjerama odgovora na migracije u područjima odgovornosti, pripravnosti i djelovanja u nepredvidivim situacijama, kao i o vanjskoj dimenziji migracija. Tijekom tog sastanka Forum na visokoj razini države članice obvezuju se na svoje solidarne doprinose za stvaranje godišnje pričuve za solidarnost u skladu s člankom 57.

4. Ako Vijeće, na inicijativu države članice ili na poziv Komisije, smatra da solidarni doprinosi pričuvi za solidarnost nisu dostatni u odnosu na utvrđene potrebe, među ostalim ako su odobreni znatni odbici u skladu s člancima 61. i 62. ili ako jedna ili više država članica pod migracijskim pritiskom imaju veće potrebe od očekivanih ili ako je zbog cjelokupne situacije potrebna dodatna solidarna potpora, Vijeće običnom većinom ponovno saziva Forum na visokoj razini kako bi od država članica zatražilo da pruže dodatne solidarne doprinose. Svaki postupak preuzimanja obveza provodi se u skladu s postupkom utvrđenim u članku 57.

Članak 14.

Forum solidarnosti EU-a na tehničkoj razini

1. Kako bi se osiguralo neometano funkcioniranje dijela IV. ove Uredbe, uspostavlja se Forum solidarnosti EU-a na tehničkoj razini („Forum na tehničkoj razini”), a koordinator EU-a za solidarnost u ime Komisije saziva Forum na tehničkoj razini i njime predsjedava.

2. Forum na tehničkoj razini sastoji se od predstavnika relevantnih tijela država članica na razini koja je dovoljno visoka za obavljanje zadaća dodijeljenih Forumu.

3. Treće zemlje koje su s Unijom sklopile sporazum o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog u državi članici ili u toj trećoj zemlji mogu, u svrhu pružanja doprinosa solidarnosti na ad hoc osnovi, prema potrebi, biti pozvane da sudjeluju na Forumu na tehničkoj razini.

4. Agencija za azil sudjeluje u Forumu na tehničkoj razini. Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i Agencija Europske unije za temeljna prava sudjeluju u Forumu na tehničkoj razini prema potrebi i kad ih pozove koordinator EU-a za solidarnost. Agencije Ujedinjenih naroda također mogu biti pozvane da sudjeluju, ovisno o njihovu sudjelovanju u mehanizmu solidarnosti.

5. Nakon donošenja provedbenog akta Vijeća iz članka 57. koordinator EU-a za solidarnost saziva prvi sastanak Forumu na tehničkoj razini. Nakon tog prvog sastanka Forum na tehničkoj razini sastaje se redovito i onoliko često koliko je to potrebno, posebno u skladu s člankom 58. stavkom 3. i člankom 59. stavkom 6., kako bi se mehanizam solidarnosti među državama članicama operacionalizirao i kako bi se s pomoću utvrđenih doprinosa odgovorilo na potrebe solidarnosti.

Članak 15.

Koordinator EU-a za solidarnost

1. Komisija imenuje koordinadora EU-a za solidarnost da na tehničkoj razini koordinira provedbu mehanizma solidarnosti u skladu s dijelom IV. ove Uredbe.

2. Koordinator EU-a za solidarnost:

(a) podupire aktivnosti premještanja iz države članice korisnice u državu članicu koja daje doprinos;

- (b) koordinira i podupire komunikaciju između država članica, tijela, ureda, agencija i subjekata uključenih u provedbu mehanizma solidarnosti;
- (c) prati potrebe država članica korisnica i doprinose država članica koje daju doprinose i poduzima daljnja postupanja u vezi s provedbom mjera solidarnosti koja je u tijeku;
- (d) organizira, u redovitim vremenskim razmacima, sastanke među tijelima država članica kako bi se osigurala djelotvorna i učinkovita operacionalizacija godišnje pričuve za solidarnost i olakšala najbolja interakcija i suradnja među državama članicama;
- (e) promiče najbolje prakse u provedbi mehanizma solidarnosti;
- (f) saziva Forum na tehničkoj razini i predsjedava njime;
- (g) obavlja zadaće iz članka 7. Uredbe (EU) 2024/1359.

3. Za potrebe stavka 2. koordinatoru EU-a za solidarnost pomaže ured te mu se osiguravaju potrebni financijski i ljudski resursi za djelotvorno obavljanje njegovih zadaća. Koordinator EU-a za solidarnost blisko se koordinira s Agencijom za azil, uključujući u pogledu praktičnih detalja premještanja u skladu s ovom Uredbom.

4. U izvješću iz članka 9. navodi se stanje provedbe i funkcioniranja mehanizma solidarnosti.

5. Države članice koordinatoru EU-a za solidarnost dostavljaju podatke i informacije koji su mu potrebni za djelotvorno obavljanje njegovih zadaća.

DIO III.

KRITERIJI I MEHANIZMI ZA UTVRĐIVANJE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

POGLAVLJE I.

Opća načela i zaštitne mjere

Članak 16.

Pristup postupku za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

1. Države članice razmatraju zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na državnom području bilo koje države članice, među ostalim i na granici ili u tranzitnim zonama. Zahtjev razmatra jedna država članica i to država članica koja je odgovorna na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju II. ili na temelju klauzula utvrđenih u poglavlju III. ovog dijela.

2. Ne dovodeći u pitanje pravila utvrđena u dijelu IV. ove Uredbe, ako se na temelju kriterija navedenih u ovoj Uredbi nijedna država članica ne može utvrditi kao odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu za razmatranje zahtjeva odgovorna je prva država članica u kojoj je registrirana namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

3. Ako država članica ne može provesti transfer tražitelja u državu članicu koja je prvotno određena kao odgovorna jer postoje utemeljeni razlozi za vjerovati da bi tražitelj zbog transfera u tu državu članicu bio izložen riziku od stvarne opasnosti od kršenja temeljnih prava tražitelja koje predstavlja nečovječno ili ponižavajuće postupanje u smislu članka 4. Povelje, država članica koja provodi postupak utvrđivanja odgovorne države članice nastavlja razmatrati kriterije utvrđene u poglavlju II. ili klauzule utvrđene u poglavlju III. ovog dijela kako bi utvrdila može li se koju drugu državu članicu utvrditi kao odgovornu.

Ako država članica ne može provesti transfer u skladu s prvim podstavkom ovog stavka ni u jednu državu članicu određenu na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju II. ili klauzula utvrđenih u poglavlju III. ovog dijela niti u prvu državu članicu u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana, i ne može utvrditi može li se koju drugu državu članicu utvrditi kao odgovornu, ta država članica postaje država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

4. Ako sigurnosna provjera predviđena u članku 15. Uredbe (EU) 2024/1356 nije provedena u skladu s tom uredbom, prva država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu registrirana razmatra, što je prije moguće nakon registracije namjere za podnošenje zahtjeva i prije primjene kriterija za utvrđivanje odgovorne države članice na temelju poglavlja II. ili klauzula utvrđenih u poglavlju III. ovog dijela, postoje li opravdani razlozi da se smatra da tražitelj predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost.

Ako je provedena sigurnosna provjera predviđena u članku 15. Uredbe (EU) 2024/1356, ali prva država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu registrirana ima opravdane razloge za razmatranje postoje li opravdani razlozi da se smatra da tražitelj predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost, ta država članica provodi to razmatranje što je prije moguće nakon registracije namjere za podnošenje zahtjeva i prije primjene kriterija za utvrđivanje odgovorne države članice na temelju poglavlja II. ili klauzula utvrđenih u poglavlju III. ovog dijela.

Ako se sigurnosnom provjerom provedenom u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2024/1356 ili u skladu s prvim i drugim podstavkom ovog stavka pokaže da postoje opravdani razlozi da se smatra da tražitelj predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost, država članica koja provodi sigurnosnu provjeru je odgovorna država članica, a članak 39. ove Uredbe se ne primjenjuje.

5. Svaka država članica zadržava pravo da, podložno pravilima i zaštitnim mjerama utvrđenima u Uredbi (EU) 2024/1348, tražitelja pošalje u sigurnu treću zemlju.

Članak 17.

Obveze tražitelja i suradnja s nadležnim tijelima

1. Namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava se i registrira u državi članici prvog ulaska.

2. Odstupajući od stavka 1., ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva posjeduju valjanu boravišnu ispravu ili valjanu vizu, namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava se i registrira u državi članici koja je izdala boravišnu ispravu ili vizu.

Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva posjeduju boravišnu ispravu ili vizu koja je istekla ili je poništena, povučena ili opozvana, namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izražava se i registrira u državi članici u kojoj su državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva prisutni.

3. Tražitelj u potpunosti surađuje s nadležnim tijelima država članica pri prikupljanju biometrijskih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2024/1358 i u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom, posebice tako da što je prije moguće, a najkasnije tijekom intervjua iz članka 22. ove Uredbe, podnese i otkrije sve elemente i informacije koji su mu dostupni, a koji su relevantni za utvrđivanje odgovorne države članice, uključujući podnošenjem svojih identifikacijskih isprava ako tražitelj posjeduje takve isprave. Ako tražitelj u vrijeme intervjua ne može podnijeti dokaze kojima bi potkrijepio pružene elemente i informacije, ili ne može ispuniti obrazac iz članka 22. stavka 1. ove Uredbe, nadležno tijelo određuje razuman rok za podnošenje takvih dokaza uzimajući u obzir pojedinačne okolnosti slučaja, unutar razdoblja iz članka 39. stavka 1. ove Uredbe.

4. Tražitelj mora biti prisutan u:

(a) državi članici iz stavaka 1. i 2. do utvrđivanja odgovorne države članice i, ako je primjenjivo, do provedbe postupka transfera;

(b) odgovornoj državi članici;

(c) državi članici premještanja nakon transfera u skladu s člankom 67. stavkom 11.

5. Ako je tražitelju priopćena odluka o transferu u skladu s člankom 42. stavkom 2. i člankom 67. stavkom 10., tražitelj mora surađivati s nadležnim tijelima i postupati u skladu s tom odlukom.

Članak 18.

Posljedice neispunjavanja obveza

1. Ako je tražitelj obaviješten o svojim obvezama i posljedicama neispunjavanja tih obveza u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) 2024/1356 ili člankom 5. stavkom 1. i člankom 21. Uredbe (EU) 2024/1346, on nema pravo na uvjete prihvata utvrđene u člancima od 17. do 20. te direktive ni u jednoj državi članici osim one u kojoj mora biti prisutan u skladu s člankom 17. stavkom 4. ove Uredbe od trenutka kad je obaviješten o odluci o transferu u odgovornu državu članicu.

Prvim podstavkom ne dovodi se u pitanje potreba osiguravanja životnog standarda koji je u skladu s pravom Unije, uključujući Povelju, i međunarodnim obvezama.

2. Elementi i informacije relevantni za utvrđivanje odgovorne države članice koji su podneseni nakon isteka roka uzimaju se u obzir samo ako pružaju dokaze koji su odlučujući za pravilnu primjenu ove Uredbe, posebno u pogledu maloljetnika bez pratnje i spajanja obitelji.

3. Stavak 1. ne primjenjuje se ako tražitelj nije u državi članici u kojoj mora biti prisutan, a nadležna tijela države članice u kojoj je tražitelj prisutan imaju opravdane razloge vjerovati da je tražitelj možda bio žrtva nekog od kaznenih djela iz članaka 2. i 3. Direktive 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁹⁾.

4. Pri primjeni ovog članka države članice uzimaju u obzir pojedinačne okolnosti tražitelja, uključujući svaki stvarni rizik od kršenja temeljnih prava u državi članici u kojoj tražitelj mora biti prisutan. Sve mjere koje poduzimaju države članice moraju biti razmjerne.

Članak 19.

Pravo na informacije

1. Što je prije moguće, a u svakom slučaju do datuma registracije namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u državi članici, nadležno tijelo te države članice pruža tražitelju informacije o primjeni ove Uredbe, njegovim pravima u skladu s ovom Uredbom i o obvezama utvrđenima u članku 17. kao i o posljedicama neispunjavanja obveza koje su utvrđene u članku 18. Te informacije posebno uključuju informacije o:

- (a) ciljevima ove Uredbe;
- (b) očekivanoj suradnji tražitelja s nadležnim tijelima kako je utvrđeno u članku 17.;
- (c) činjenici da pravo na traženje međunarodne zaštite za tražitelja ne obuhvaća biranje koja je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili koja država članica je država članica premještanja;
- (d) posljedicama izražavanja namjere podnošenja drugog zahtjeva u drugoj državi članici te posljedicama napuštanja države članice u kojoj tražitelj mora biti prisutan u skladu s člankom 17. stavkom 4., a posebice o tome da tražitelj ima pravo samo na uvjete prihvata utvrđene u članku 18. stavku 1.;
- (e) kriterijima i postupku utvrđivanja odgovorne države članice, hijerarhiji takvih kriterija u različitim fazama postupka i trajanju postupka;
- (f) odredbama koje se odnose na spajanje obitelji i, u tom pogledu, primjenjivoj definiciji članova obitelji i srodnika, pravu na traženje i primanje obrasca iz članka 22. stavka 1., uključujući informacije o osobama i subjektima koji mogu pružiti pomoć u ispunjavanju obrasca, kao i informacije o nacionalnim, međunarodnim ili drugim relevantnim organizacijama koje mogu olakšati identifikaciju i traženje članova obitelji;

⁽³⁹⁾ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.).

- (g) pravu na osobni intervju i svrsi osobnog intervjua u skladu s člankom 22., postupku i obvezi da se što je prije moguće u postupku, usmeno ili podnošenjem dokumenata ili drugih informacija, uključujući, ako je primjenjivo, podnošenjem obrasca iz članka 22. stavka 1., daju sve relevantne informacije koje bi mogle pomoći da se utvrdi prisutnost članova obitelji, srodnika ili bilo koje druge osobe u rodbinskom odnosu u državama članicama, uključujući informacije o načinima na koje tražitelj može dati takve informacije kao i pomoć koju država članica može ponuditi u vezi s traženjem članova obitelji ili srodnika;
- (h) obvezi tražitelja da što je prije moguće u postupku pruži sve relevantne informacije koje bi mogle pomoći da se utvrdi postoje li prijašnje boravišne isprave, vize ili obrazovne diplome;
- (i) mogućnosti iznošenja propisno obrazloženih razloga kako bi nadležna tijela razmotrila primjenu članka 35. stavka 1.;
- (j) obvezi tražitelja da dostavi svoje identifikacijske isprave ako tražitelj posjeduje takve isprave i da surađuje s nadležnim tijelima pri prikupljanju biometrijskih podataka u skladu s Uredbom (EU) 2024/1358;
- (k) postojanju prava na djelotvorno pravno sredstvo pred sudom radi osporavanja odluke o transferu unutar roka utvrđenog u članku 43. stavku 2. i o činjenici da je opseg takvog osporavanja ograničen kako je utvrđeno u članku 43. stavku 1.;
- (l) pravu na besplatno pravno savjetovanje o pitanjima koja se odnose na primjenu kriterija utvđenih u poglavlju II. ili klauzula utvđenih u poglavlju III. ovog dijela u svim fazama postupka utvrđivanja odgovorne države članice kako je utvrđeno u članku 21.;
- (m) u slučaju pravnog lijeka ili preispitivanja, pravu da se na zahtjev odobri besplatna pravna pomoć ako dotična osoba ne može pokriti s tim povezane troškove;
- (n) činjenici da će bijeg dovesti do produljenja roka u skladu s člankom 46.;
- (o) činjenici da će nadležna tijela država članica i Agencija za azil obrađivati osobne podatke tražitelja, među ostalim radi razmjene podataka o njemu isključivo u svrhu provedbe svojih obveza na temelju ove Uredbe i uz potpuno poštovanje zahtjeva u pogledu zaštite pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;
- (p) kategorijama dotičnih osobnih podataka;
- (q) pravu pristupa podacima koji se odnose na tražitelja i pravu da se zahtijeva ispravak takvih podataka ako su netočni ili brisanje takvih podataka ako su nezakonito obrađeni, kao i postupcima za ostvarivanje tih prava, uključujući podatke za kontakt tijela iz članka 52. i nacionalnih tijela za zaštitu podataka koja su odgovorna za razmatranje zahtjeva u vezi sa zaštitom osobnih podataka te podatke za kontakt službenika za zaštitu podataka;
- (r) u slučaju maloljetnika bez pratnje, jamstvima i pravima koja se primjenjuju na tražitelja u tom pogledu, ulozi i odgovornosti zastupnika te postupku za podnošenje pritužbi protiv zastupnika na povjerljiv i siguran način i na način kojim se potpuno poštuje pravo djeteta da ga se sasluša;
- (s) činjenici da, ako dokazi na osnovi indicija nisu koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni da bi se utvrdila odgovornost, država članica može zatražiti DNK ili krvni test kako bi se dokazalo postojanje obiteljskih veza ili procjenu dobi tražitelja;
- (t) prema potrebi, postupku premještanja utvrđenom u člancima 67. i 68.

2. Tražitelj ima mogućnost zatražiti informacije o tijeku postupka, a nadležna tijela obavješćuju tražitelja o toj mogućnosti. Ako je tražitelj maloljetnik, mogućnost zatražiti takve informacije imaju maloljetnik i roditelj ili zastupnik.

Članak 20.**Dostupnost informacija**

1. Informacije iz članka 19. pružaju se u pisanom, jezgrovitom, transparentnom, razumljivom i lako dostupnom obliku, koristeći se jasnim i jednostavnim jezikom, i na jeziku koji tražitelj razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije. Države članice upotrebljavaju zajedničke informativne materijale koji su u tu svrhu izrađeni na temelju stavka 2. ovog članka. Zajednički informativni materijali također su dostupni na internetu na otvorenoj i lako dostupnoj platformi za tražitelje međunarodne zaštite.

Ako je to potrebno za pravilno razumijevanje tražitelja, informacije se pružaju i usmeno, prema potrebi prilikom osobnog intervjua iz članka 22. U tu svrhu tražitelj ima mogućnost postavljati pitanja kako bi razjasnio pružene informacije. Države članice mogu se koristiti multimedijском opremom.

2. Agencija za azil u bliskoj suradnji s odgovornim nacionalnim tijelima izrađuje zajedničke informativne materijale i posebne informacije za maloljetnike bez pratnje i ranjive tražitelje, ako je to potrebno za tražitelje s posebnim prihvatnim ili proceduralnim potrebama, koji sadržavaju barem informacije iz članka 19. Ti zajednički informativni materijali sadržavaju i informacije o primjeni Uredbe (EU) 2024/1358 i posebice o svrsi u koju se podaci tražitelja mogu obrađivati u okviru Eurodaca.

Zajednički informativni materijali izrađuju se tako da se državama članicama omogući da ih dopune dodatnim informacijama specifičnima za države članice.

3. Ako je tražitelj maloljetnik, informacije iz članka 19. pruža prikladno osposobljeno osoblje na način prilagođen djeci i u prisutnosti zastupnika tražitelja.

Članak 21.**Pravo na pravno savjetovanje**

1. Tražitelji imaju pravo da se na djelotvoran način savjetuju s pravnim savjetnikom ili drugim savjetnikom, kojemu je kao takvom na temelju nacionalnog prava dopušteno ili dozvoljeno pružanje pravnih savjeta, o pitanjima u vezi s primjenom kriterija utvrđenih u poglavlju II. ili klauzula utvrđenih u poglavlju III. ovog dijela u svim fazama postupka utvrđivanja odgovorne države članice kako je predviđeno u ovoj Uredbi.

2. Ne dovodeći u pitanje pravo tražitelja da o vlastitom trošku odabere svojeg pravnog savjetnika ili drugog savjetnika, tražitelj može zatražiti besplatno pravno savjetovanje u postupku utvrđivanja odgovorne države članice.

3. Besplatno savjetovanje pružaju pravni savjetnik ili drugi savjetnici kojim je kao takvima na temelju nacionalnog prava dopušteno ili dozvoljeno savjetovati ili zastupati tražitelje ili im pomagati ili ga pružaju nevladine udruge akreditirane na temelju nacionalnog prava za pružanje pravnih usluga ili zastupanje tražitelja.

Za potrebe prvog podstavka djelotvoran pristup besplatnom pravnom savjetovanju može se osigurati tako da se osobi povjeri pružanje pravnog savjetovanja u upravnoj fazi postupka većem broju tražitelja istodobno.

4. Države članice mogu organizirati pružanje pravnog savjetovanja u skladu sa svojim nacionalnim sustavima.

5. Države članice utvrđuju posebna postupovna pravila u vezi s aranžmanima za podnošenje i obradu zahtjeva za pružanje besplatnog pravnog savjetovanja kako je predviđeno u ovom članku.

6. Za potrebe postupka utvrđivanja odgovorne države članice besplatno pravno savjetovanje uključuje pružanje:

(a) smjernica o kriterijima i postupcima utvrđivanja odgovorne države članice i objašnjenja tih kriterija i postupaka, uključujući informacije o pravima i obvezama tijekom svih faza tog postupka;

(b) smjernica o informacijama koje bi mogle pomoći u utvrđivanju odgovorne države članice u skladu s kriterijima utvrđenima u poglavlju II. ovog dijela i pomoći u pružanju tih informacija;

(c) smjernica i pomoći u vezi s obrascem iz članka 22. stavka 1.

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., pružanje besplatnog pravnog savjetovanja u postupku utvrđivanja odgovorne države članice može se isključiti ako tražitelj već pomaže pravni savjetnik i zastupa ga.

8. Za potrebe provedbe ovog članka države članice mogu zatražiti pomoć Agencije za azil. Osim toga, državama članicama može se pružiti financijska potpora iz fondova Unije, u skladu s pravnim aktima primjenjivima na takvo financiranje.

Članak 22.

Osobni intervju

1. Kako bi se olakšao postupak utvrđivanja odgovorne države članice, nadležna tijela države članice koja provodi postupak utvrđivanja odgovorne države članice iz članka 38. stavka 1. s tražiteljem provode osobni intervju za potrebe primjene članka 39. Intervjuom se također omogućuje tražitelju da pravilno razumije informacije koje je primio u skladu s člankom 19.

Nadležna tijela prikupljaju informacije o specifičnoj situaciji tražitelja proaktivnim postavljanjem pitanja koja bi pomogla utvrditi odgovornu državu članice za potrebe primjene članka 39.

Ako postoje naznake da tražitelj ima članove obitelji ili srodnike u državi članici, tražitelj dobiva obrazac koji izrađuje Agencija za azil. Tražitelj u taj obrazac unosi informacije koje su mu dostupne kako bi se olakšala primjena članka 39. Ako je moguće, tražitelj ispunjava taj obrazac prije osobnog intervjua opisanog u ovom članku.

Agencija za azil izrađuje obrazac iz trećeg podstavka ovog stavka najkasnije do 12. travnja 2025. Agencija za azil također izrađuje smjernice za identifikaciju i pronalaženje članova obitelji kako bi državi članici koja upućuje zahtjev i državi članici kojoj je upućen zahtjev u skladu s člancima 39. i 40. pružila potporu u primjeni članaka od 25. do 28 i članka 34.

Tražitelj ima mogućnost nadležnim tijelima iznijeti propisno obrazložene razloge kako bi nadležna tijela razmotrila primjenu članka 35. stavka 1.

2. Osobni intervju može se izostaviti:

(a) ako je tražitelj pobjegao;

(b) ako tražitelj nije prisustvovao osobnom intervjuu i nije naveo opravdane razloge za svoju odsutnost;

(c) ako je tražitelj nakon primanja informacija iz članka 19. na drugi način već dao informacije relevantne za utvrđivanje odgovorne države članice.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) ovog stavka država članica koja izostavi intervju tražitelju daje mogućnost da iznese sve daljnje informacije koje su relevantne za pravilno utvrđivanje odgovorne države članice u roku iz članka 39. stavka 1., uključujući propisno obrazložene razloge da tijelo razmotri potrebu za osobnim intervjuom.

3. Osobni intervju provodi se pravodobno, a u svakom slučaju prije podnošenja zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti u skladu s člankom 39.

4. Osobni intervju provodi se na jeziku kojem tražitelj da prednost, osim ako postoji drugi jezik koji tražitelj razumije i na kojem se može jasno sporazumijevati. Intervjue s maloljetnicima bez pratnje i, ako je primjenjivo, maloljetnicima s pratnjom provodi osoba koja ima potrebno znanje o pravima i posebnim potrebama maloljetnika, na način prilagođen djeci i kontekstu, uzimajući u obzir dob i zrelost maloljetnika, u prisutnosti zastupnika i, prema potrebi, pravnog savjetnika maloljetnika. Ako je potrebno, osiguravaju se usluge usmenog prevoditelja koji je sposoban osigurati odgovarajuće sporazumijevanje između tražitelja i osobe koja provodi osobni intervju. Prisutnost kulturnog medijatora može se osigurati tijekom osobnog intervjua. Ako to zatraži tražitelj i ako je moguće, osoba koja provodi intervju i, ako je primjenjivo, usmeni prevoditelj, moraju biti spola kojem tražitelj daje prednost.

5. Ako je to propisno opravdano okolnostima, države članice mogu provesti osobni intervju putem videokonferencije. U tom slučaju država članica osigurava potrebne aranžmane za odgovarajuće objekte, postupovne i tehničke standarde, pravnu pomoć i usmeno prevođenje, uzimajući u obzir smjernice Agencije za azil.

6. Osobni intervju provodi se pod uvjetima koji osiguravaju odgovarajuću povjerljivost. Provodi ga osoba koja je za to kvalificirana u skladu s nacionalnim pravom. Tražiteljima za koje je utvrđeno da su im potrebna posebna postupovna jamstva u skladu s Uredbom (EU) 2024/1348 pruža se primjerena potpora kako bi se stvorili uvjeti potrebni za djelotvorno iznošenje svih elemenata koji omogućuju utvrđivanje odgovorne države članice. Osoblje koje intervjuira tražitelje također mora imati opće znanje o čimbenicima koji bi mogli negativno utjecati na sposobnost tražitelja da bude intervjuiran, kao što su naznake da je tražitelj u prošlosti bio mučen ili da je bio žrtva trgovanja ljudima.

7. Država članica koja provodi osobni intervju provodi zvučno snimanje intervjuja te sastavlja njegov pisani sažetak koji sadržava barem glavne informacije koje je tražitelj dao tijekom intervjuja. Tražitelja se unaprijed obavještuje da se provodi takvo snimanje i o njegovoj svrsi. Ako postoji sumnja u pogledu izjava koje je tražitelj dao tijekom osobnog intervjuja, zvučni zapis ima prednost. Sažetak može biti u obliku izvješća ili standardnog obrasca. Država članica tražitelju odnosno pravnom savjetniku ili drugom savjetniku, koji je kao takav priznat ili dopušten na temelju nacionalnog prava, koji pravno zastupa tražitelja, osigurava pravodoban pristup sažetku što je prije moguće nakon intervjuja, a u svakom slučaju prije nego što nadležna tijela donesu odluku o odgovornoj državi članici. Tražitelju se na kraju osobnog intervjuja ili u utvrđenom roku daje mogućnost da u usmenom ili pisanom obliku komentira ili pojašni moguće pogrešne prijevode, nesporazume ili druge činjenične pogreške u pisanom sažetku.

Članak 23.

Jamstva za maloljetnike

1. Najbolji interes djeteta primarna je briga država članica u svim postupcima predviđenima u ovoj Uredbi. Postupci koji uključuju maloljetnike imaju prednost.

2. Svaka država članica u kojoj je prisutan maloljetnik bez pratnje osigurava mu zastupnika koji ga zastupa i pomaže mu u pogledu relevantnih postupaka predviđenih u ovoj Uredbi. Zastupnik ima resurse, kvalifikacije, osposobljen je i ima stručno znanje i neovisnost kako bi osigurao da se tijekom postupaka koji se provode na temelju ove Uredbe uzima u obzir najbolji interes djeteta. Zastupnik ima pristup sadržaju relevantnih dokumenata iz spisa tražitelja, među ostalim posebnim informativnim materijalima za maloljetnike bez pratnje, i obavještuje maloljetnika bez pratnje o napretku postupaka koji se provode na temelju ove Uredbe.

Ako je namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazila osoba koja tvrdi da je maloljetnik ili za koju postoje objektivni razlozi za vjerovati da je maloljetnik, a koja je bez pratnje, nadležna tijela:

(a) imenuju što je prije moguće, a u svakom slučaju pravodobno i u svrhu pomaganja maloljetniku u postupku utvrđivanja odgovorne države članice, osobu s potrebnim vještinama i stručnim znanjem da privremeno pomaže maloljetniku radi zaštite njegova najboljeg interesa i opće dobrobiti, što maloljetniku omogućuje da ostvaruje korist od pravâ na temelju ove Uredbe i, ako je primjenjivo, da djeluje kao zastupnik dok se ne imenuje zastupnik;

(b) imenuju zastupnika, što je prije moguće, ali najkasnije 15 radnih dana od datuma izražavanja namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

U slučaju nerazmjernog broja maloljetnika bez pratnje koji su izrazili namjeru za podnošenje zahtjeva ili u drugim iznimnim situacijama, rok za određivanje zastupnika u skladu s drugim podstavkom točkom (b) može se produljiti za deset radnih dana.

Ako nadležno tijelo zaključi da je tražitelj koji tvrdi da je maloljetnik bez ikakve sumnje stariji od osamnaest godina, od tog tijela se ne zahtijeva da odredi zastupnika u skladu s ovim stavkom.

Dužnosti zastupnika i osobe iz drugog podstavka točke (a) prestaju ako nadležna tijela, nakon procjene dobi iz članka 25. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1348 ne pretpostavljaju da je tražitelj maloljetnik ili smatraju da tražitelj nije maloljetnik ili ako tražitelj više nije maloljetnik bez pratnje.

Ako je kao zastupnik imenovana organizacija, ona određuje osobu odgovornu za obavljanje njezinih dužnosti u odnosu na maloljetnika. Prvi podstavak primjenjuje se na tu osobu.

Zastupnik iz prvog podstavka može biti ista osoba ili organizacija kako je predviđeno u članku 23. Uredbe (EU) 2024/1348.

3. Države članice tijekom cijelog postupka utvrđivanja države članice odgovorne na temelju ove Uredbe uključuju zastupnika maloljetnika bez pratnje. Zastupnik pomaže maloljetniku bez pratnje u pružanju informacija relevantnih za ocjenjivanje najboljeg interesa djeteta u skladu sa stavkom 4., uključujući ostvarivanje prava na saslušanje, i podupire njegovu suradnju s drugim akterima, kao što su organizacije za traženje obitelji, ako je to primjereno u tu svrhu, uz poštovanje obveza o povjerljivosti u pogledu maloljetnika.

4. Pri ocjenjivanju najboljeg interesa djeteta države članice međusobno blisko surađuju i posebno uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:

- (a) mogućnosti ponovnog spajanja obitelji;
- (b) dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika kratkoročno, srednjoročno i dugoročno, uključujući dodatne ranjivosti kao što su traume, posebne zdravstvene potrebe ili invaliditet, vodeći pritom posebno računa o etničkoj, vjerskoj, kulturnoj i jezičnoj sredini iz koje maloljetnik potječe te uzimajući u obzir potrebu za stabilnošću i kontinuitetom socijalne i obrazovne skrbi;
- (c) pitanja povezana sa sigurnošću i zaštitom, posebno kad postoji opasnost da je maloljetnik žrtva bilo kojeg oblika nasilja ili iskorištavanja, uključujući trgovanje ljudima;
- (d) mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću;
- (e) ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje, informacije koje je pružio zastupnik u državi članici u kojoj je prisutan maloljetnik bez pratnje;
- (f) sve druge razloge relevantne za procjenu najboljeg interesa djeteta.

5. Prije transfera maloljetnika bez pratnje država članica koja provodi transfer obavješćuje odgovornu državu članicu ili državu članicu premještanja, koja potvrđuje da će bez odgode biti poduzete sve primjerene mjere iz članaka 16. i 27. Direktive (EU) 2024/1346 i članka 23. Uredbe (EU) 2024/1348, uključujući imenovanje zastupnika u odgovornoj državi članici ili u državi članici premještanja. Prije svake odluke o transferu maloljetnika bez pratnje individualno se ocjenjuje najbolji interes djeteta. Ocjena se temelji na relevantnim čimbenicima navedenima u stavku 4. ovog članka, a zaključci ocjene tih čimbenika jasno se navode u odluci o transferu. Ocjenu bez odgode provodi odgovarajuće osposobljeno osoblje koje ima potrebne kvalifikacije i stručno znanje da osigura uzimanje u obzir najboljeg interesa djeteta.

6. Za potrebe primjene članka 25. država članica u kojoj je prvi put registrirana namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje odmah poduzima odgovarajuće mjere za identifikaciju članova obitelji, braće ili sestara ili srodnika maloljetnika bez pratnje na državnom području država članica i pritom štiti najbolji interes djeteta.

U tu svrhu ta država članica može zatražiti pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija te može maloljetniku olakšati pristup uslugama takvih organizacija za traženje osoba.

Osoblju nadležnih tijela iz članka 52. koje obrađuje zahtjeve u pogledu maloljetnika bez pratnje pruža se odgovarajuće osposobljavanje u pogledu posebnih potreba maloljetnika koje su relevantne za primjenu ove Uredbe.

7. S ciljem olakšavanja, u skladu sa stavkom 6. ovog članka, odgovarajućih djelovanja za identifikaciju članova obitelji ili srodnika maloljetnika bez pratnje koji žive na području druge države članice, Komisija donosi provedbene akte uključujući standardni obrazac za razmjenu relevantnih informacija među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

POGLAVLJE II.

Kriteriji za utvrđivanje odgovorne države članice*Članak 24.***Hijerarhija kriterija**

1. Kriteriji za utvrđivanje odgovorne države članice primjenjuju se redoslijedom kojim su utvrđeni u ovom poglavlju.
2. Država članica odgovorna u skladu s kriterijima utvrđenima u ovom poglavlju utvrđuje se na temelju situacije koja je postojala kad je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prvi put registrirana u državi članici.

*Članak 25.***Maloljetnici bez pratnje**

1. Ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje, primjenjuju se samo kriteriji utvrđeni u ovom članku. Ti kriteriji primjenjuju se redoslijedom kojim su utvrđeni u stavcima od 2. do 5.
2. Odgovorna je država članica ona država članica u kojoj su zakonito prisutni član obitelji ili brat ili sestra maloljetnika bez pratnje, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu djeteta. Ako je tražitelj maloljetnik u braku čiji bračni drug nije zakonito prisutan na državnom području država članica, odgovorna država članica je država članica u kojoj su zakonito prisutni otac, majka ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika, u skladu s pravom ili praksom te države članice, ili brat ili sestra, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu djeteta.
3. Ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje koji ima srodnika koji je zakonito prisutan u drugoj državi članici i ako se na temelju pojedinačnog razmatranja utvrdi da se srodnik može skrbiti za tog tražitelja, ta država članica spaja maloljetnika s njegovim srodnikom i odgovorna je država članica, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu djeteta.
4. Ako članovi obitelji, braća ili sestre ili srodnici iz stavaka 2. i 3. borave u više država članica, odgovorna država članica utvrđuje se na temelju onoga što je u najboljem interesu djeteta.
5. U odsutnosti člana obitelji, braće ili sestara ili srodnika iz stavaka 2. i 3. odgovorna je ona država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje prvi put registrirana ako je to u najboljem interesu djeteta.
6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 78. u vezi s:
 - (a) identifikacijom članova obitelji, braće ili sestara ili srodnika maloljetnika bez pratnje;
 - (b) kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih obiteljskih veza;
 - (c) kriterijima za ocjenu sposobnosti srodnika da se skrbi za maloljetnika bez pratnje, uključujući slučajeve u kojima članovi obitelji, braća i sestre ili srodnici maloljetnika bez pratnje borave u više država članica.

Komisija pri izvršavanju svoje ovlasti donošenja delegiranih akata ne prelazi opseg najboljeg interesa djeteta kako je predviđeno na temelju članka 23. stavka 4.

7. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama za potrebe ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 26.

Članovi obitelji koji zakonito borave u državi članici

1. Ako tražitelj ima člana obitelji kojem je kao korisniku međunarodne zaštite dopušten boravak u državi članici ili koji boravi u državi članici na temelju boravišne dozvole za dugotrajni boravak u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ ⁽⁴⁰⁾ ili boravišne dozvole za dugotrajni boravak odobrene u skladu s nacionalnim pravom ako se ta direktiva ne primjenjuje u dotičnoj državi članici, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da su dotične osobe pisanim putem izrazile svoju želju u tom smislu.
2. Ako je članu obitelji kao korisniku međunarodne zaštite prethodno bio dopušten boravak, ali je kasnije postao državljanin države članice, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva, pod uvjetom da su dotične osobe pisanim putem izrazile svoju želju u tom smislu.
3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se i na djecu rođenu nakon dolaska člana obitelji na državno područje država članica.

Članak 27.

Članovi obitelji koji su tražitelji međunarodne zaštite

Ako tražitelj ima člana obitelji o čijem zahtjevu za međunarodnu zaštitu u određenoj državi članici još nije donesena prva odluka o meritumu, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da su dotične osobe u pisanom obliku izrazile svoju želju u tom smislu.

Članak 28.

Postupak u pogledu obitelji

Ako su namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu više članova obitelji ili maloljetne braće ili sestara koji nisu u braku istodobno registrirane u istoj državi članici, ili na datume koji su dovoljno blizu da se postupci utvrđivanja odgovorne države članice mogu voditi zajedno, i ako bi primjena kriterija utvrđenih u ovoj Uredbi dovela do razdvajanja tih osoba, država članica odgovorna za razmatranje njihovih zahtjeva utvrđuje se prema sljedećem redoslijedu:

- (a) država članica na koju kriteriji upućuju kao odgovornu za najveći broj članova obitelji ili maloljetne braće ili sestara koji nisu u braku;
- (b) država članica na koju kriteriji upućuju kao odgovornu za razmatranje zahtjeva najstarijeg člana obitelji ili maloljetnog brata ili sestre koji nisu u braku.

Članak 29.

Izdavanje boravišnih isprava ili viza

1. Ako tražitelj ima valjanu boravišnu ispravu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala tu ispravu.
2. Ako tražitelj ima valjanu vizu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala tu vizu, osim ako je ta viza izdana u ime druge države članice u skladu s ugovorom o zastupanju kako je predviđeno u članku 8. Uredbe (EZ) br. 810/2009. U tom slučaju zastupana država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.
3. Ako tražitelj ima više valjanih boravišnih isprava ili viza koje su izdale različite države članice, država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu utvrđuje se prema sljedećem redoslijedu:
 - (a) država članica koja je izdala boravišnu ispravu koja daje pravo na najdulje vrijeme boravka ili ako su razdoblja valjanosti identična, država članica koja je izdala boravišnu ispravu kojoj najkasnije istječe rok valjanosti;

⁽⁴⁰⁾ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

- (b) ako je riječ o različitim vizama iste vrste, država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok valjanosti;
- (c) ako je riječ o vizama različitih vrsta, država članica koja je izdala vizu s najduljim razdobljem valjanosti ili, ako su razdoblja valjanosti identična, država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok valjanosti.
4. Ako tražitelj ima jednu ili više boravišnih isprava čija je valjanost istekla odnosno koje su poništene, opozvane ili povučene manje od tri godine prije registracije namjere za podnošenje zahtjeva ili jednu ili više viza čija je valjanost istekla odnosno koje su poništene, opozvane ili povučene manje od 18 mjeseci prije registracije namjere za podnošenje zahtjeva, primjenjuju se stavci 1., 2. i 3.
5. Činjenica da su boravišna isprava ili viza izdani na temelju lažnog ili preuzetog identiteta ili na temelju podnošenja krivotvorenih, lažnih ili nevaljanih dokumenata ne sprečava da se odgovornost dodijeli državi članici koja je izdala tu boravišnu ispravu ili tu vizu. Međutim, država članica koja je izdala boravišnu ispravu ili vizu nije odgovorna ako može dokazati da je prijevara počinjena nakon izdavanja isprave ili vize.

Članak 30.

Diplome ili druge kvalifikacije

1. Ako tražitelj posjeduje diplomu ili kvalifikaciju koju je izdala obrazovna ustanova s poslovnim nastanom u državi članici, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je ta država članica, pod uvjetom da je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana manje od šest godina nakon izdavanja diplome ili kvalifikacije.
2. Ako tražitelj posjeduje više diploma ili kvalifikacija koje su izdale obrazovne ustanove u različitim državama članicama, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu preuzima država članica u kojoj je izdana diploma ili kvalifikacija nakon najduljeg razdoblja obrazovanja ili, ako su razdoblja obrazovanja identična, država članica u kojoj je stečena najnovija diploma ili kvalifikacija.

Članak 31.

Ulazak bez vizne obveze

1. Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva uđe na državno područje država članica preko države članice u kojoj za njegov ulazak ne važi vizna obveza, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog državljanina treće zemlje ili te osobe bez državljanstva.
2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako je zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva registriran u drugoj državi članici u kojoj za ulazak tog državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva na njezino državno područje također ne važi vizna obveza. U tom slučaju ta druga država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 32.

Zahtjev na međunarodnom tranzitnom području zračne luke

Ako se namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu izrazi na međunarodnom tranzitnom području zračne luke države članice, za razmatranje zahtjeva odgovorna je ta država članica.

Članak 33.

Ulazak

1. Ako se utvrdi na temelju dokaza ili dokaza na osnovi indicija, kako su opisani u popisima iz članka 40. stavka 4. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) 2024/1358, da je tražitelj nezakonito prešao granicu ušavši u državu članicu kopnom, morem ili zrakom iz treće zemlje, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u koju tražitelj uđe. Ta odgovornost prestaje ako je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana više od 20 mjeseci nakon datuma tog prelaska granice.

2. Ne dovodeći u pitanje prvi stavak ovog članka, ako se utvrdi na temelju dokaza ili dokaza na osnovi indicija, kako su opisani u popisima iz članka 40. stavka 4. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) 2024/1358, da je tražitelj iskrcan na državnom području države članice nakon operacije potrage i spašavanja, ta je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Ta odgovornost prestaje ako je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana više od 12 mjeseci nakon datuma iskrcaja.

3. Stavci 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se ako se na temelju dokaza ili dokaza na osnovi indicija, kako su opisani u popisima iz članka 40. stavka 4. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) 2024/1358, može utvrditi da je nakon prelaska granice tražitelj premješten u drugu državu članicu u skladu s člankom 67. ove Uredbe. U tom slučaju ta druga država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

POGLAVLJE III.

Uzdržavane osobe i diskrecijske klauzule

Članak 34.

Uzdržavane osobe

1. Ako je tražitelj zbog trudnoće, zbog toga što ima novorođeno dijete, zbog teške psihičke ili fizičke bolesti, teške invalidnosti, teške psihološke traume ili starosti ovisan o pomoći svojeg djeteta, brata ili sestre ili roditelja koji zakonito borave u jednoj od država članica, ili su njegovo dijete, brat ili sestra ili roditelj koji zakonito borave u jednoj od država članica ovisni o pomoći tražitelja, države članice u pravilu zadržavaju zajedno ili spajaju tražitelja s tim djetetom, bratom ili sestrom ili roditeljem, pod uvjetom da su obiteljske veze postojale prije nego što je tražitelj stigao na državno područje države članice, da se dijete, brat ili sestra, roditelj ili tražitelj mogu skrbiti za uzdržavanu osobu i da su dotične osobe, nakon što su obaviještene o toj mogućnosti, pisanim putem izrazile svoju želju u tom smislu.

Ako postoje naznake da dijete, brat ili sestra ili roditelj zakonito boravi na državnom području države članice u kojoj je uzdržavana osoba prisutna, ta država članica prije podnošenja zahtjeva za prihvatanje odgovornosti na temelju članka 39. provjerava može li se dijete, brat ili sestra ili roditelj skrbiti za uzdržavanu osobu.

2. Ako dijete, brat ili sestra ili roditelj iz stavka 1. zakonito boravi u državi članici koja nije država članica u kojoj je prisutan tražitelj, odgovorna je država članica u kojoj to dijete, brat ili sestra ili roditelj zakonito boravi, osim ako je tražitelj zbog svojega zdravstvenog stanja spriječen putovati u tu državu članicu tijekom značajnog razdoblja. U tom slučaju odgovorna država članica je država članica u kojoj je prisutan tražitelj. Ta država članica ne podliježe obvezi dovođenja djeteta, brata ili sestra ili roditelja tražitelja na svoje državno područje.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 78. u vezi s:

(a) elementima koji se moraju uzeti u obzir kako bi se ocijenila veza ovisnosti;

(b) kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih obiteljskih veza;

(c) kriterijima za ocjenjivanje sposobnosti dotične osobe da se skrbi za uzdržavanu osobu;

(d) elementima koji se moraju uzeti u obzir za ocjenjivanje nemogućnosti dotične osobe da putuje tijekom značajnog razdoblja.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama za potrebe ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 35.

Diskrecijske klauzule

1. Odstupajući od članka 16. stavka 1., država članica može odlučiti razmotriti zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji je u njoj registriran i onda kad takvo razmatranje nije njezina odgovornost u skladu s kriterijima utvrđenima u ovoj Uredbi.

2. Država članica u kojoj je registriran zahtjev za međunarodnu zaštitu i koja provodi postupak utvrđivanja odgovorne države članice ili odgovorna država članica može u bilo kojem trenutku prije donošenja prve odluke o meritumu zatražiti od druge države članice da prihvati odgovornost za tražitelja radi spajanja svih osoba u obiteljskom odnosu, iz humanitarnih razloga koji se posebice temelje na važnim obiteljskim, socijalnim ili kulturološkim vezama, čak i onda kad ta druga država članica nije odgovorna u skladu s kriterijima utvrđenima u člancima od 25. do 28. i u članku 34. Dotične osobe daju svoj pristanak u tu svrhu u pisanom obliku.

Zahtjev za prihvaćanje odgovornosti mora sadržavati sav materijal koji posjeduje država članica koja upućuje zahtjev, a koji je državi članici kojoj je upućen zahtjev potreban da ocijeni situaciju.

Država članica kojoj je upućen zahtjev provodi sve provjere potrebne radi razmatranja humanitarnih razloga na koje se upućuje u zahtjevu i odgovara državi članici koja upućuje zahtjev u roku dva mjeseca od primitka zahtjeva putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. Pri odbijanju zahtjeva moraju se navesti razlozi na kojima se odbijanje temelji.

POGLAVLJE IV.

Obveze odgovorne države članice

Članak 36.

Obveze odgovorne države članice

1. Država članica odgovorna na temelju ove Uredbe obvezna je:

- (a) pod uvjetima utvrđenima u člancima 39., 40. i 46. prihvatiti odgovornost za tražitelja čija je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana u drugoj državi članici;
- (b) pod uvjetima utvrđenima u člancima 41. i 46. ove Uredbe ponovno prihvatiti tražitelja ili državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva za koje je ta država članica navedena kao odgovorna država članica na temelju članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1358;
- (c) pod uvjetima utvrđenima u člancima 41. i 46. ove Uredbe ponovno prihvatiti prihvaćenu osobu koja je izrazila namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili koja nezakonito boravi u državi članici koja nije država članica koja ju je pristala prihvatiti u skladu s Uredbom (EU) 2024/1350 ili koja je odobrila međunarodnu zaštitu ili priznala humanitarni status u okviru nacionalnog programa preseljenja.

2. Za potrebe ove Uredbe ne smije biti moguće razdvojiti položaj maloljetnika koji je u pratnji tražitelja i koji ispunjava definiciju člana obitelji od položaja člana njegove obitelji, a država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog člana obitelji, bez potrebe za pisanim pristankom dotične osobe, prihvaća odgovornost za maloljetnika ili ponovno prihvaća maloljetnika, čak i ako sâm maloljetnik nije tražitelj, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu djeteta. Isto se primjenjuje na djecu rođenu nakon dolaska tražitelja na državno područje država članica, bez potrebe pokretanja novog postupka za njihov prihvata.

Neovisno o zahtjevu u pogledu pisanog pristanka predviđenom u članku 26., ako je pokrenut novi postupak za prihvaćanje odgovornosti za maloljetnika u odnosu na državu članicu koja je navedena kao odgovorna država članica na temelju članka 26., od dotičnih se osoba ne zahtijeva pisani pristanak, osim ako se dokaže da transfer u odgovornu državu članicu nije u najboljem interesu djeteta.

3. U situacijama iz stavka 1. točaka (a) i (b) ovog članka odgovorna država članica razmatra ili dovršava razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) 2024/1348.

Članak 37.**Prestanak odgovornosti**

1. Ako država članica tražitelju izda boravišnu ispravu, odluči primijeniti članak 35., smatra da transfer maloljetnika bez pratnje u odgovornu državu članicu nije u najboljem interesu djeteta ili ne provede transfer dotične osobe u odgovornu državu članicu u rokovima utvrđenima u članku 46., ta država članica postaje odgovorna država članica i obveze utvrđene u članku 36. prenose se na tu državu članicu. Ako je primjenjivo, putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003 ta država članica obavješćuje prethodno odgovornu državu članicu, državu članicu koja vodi postupak utvrđivanja odgovorne države članice ili državu članicu od koje je zatraženo da prihvati odgovornost za tražitelja ili koja je dobila obavijest o ponovnom prihvatu.

Država članica koja postane odgovorna na temelju prvog podstavka ovog članka navodi da je postala odgovorna država članica na temelju članka 16. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1358.

2. Nakon razmatranja zahtjeva u okviru postupka na granici na temelju Uredbe (EU) 2024/1348 obveze utvrđene u članku 36. stavku 1. ove Uredbe prestaju 15 mjeseci nakon što postane konačna odluka o odbijanju zahtjeva kao nedopuštenog, neosnovanog ili očito neosnovanog u pogledu statusa izbjeglice ili statusa supsidijarne zaštite ili odluka o o proglašavanju da se od zahtjeva izričito ili prešutno odustalo.

Namjera za podnošenje zahtjeva registrirana nakon razdoblja iz prvog podstavka smatra se novi zahtjevom za potrebe ove Uredbe i stoga se njime pokreće novi postupak utvrđivanja odgovorne države članice.

3. Neovisno o stavku 2. prvom podstavku ovog članka, ako osoba zatraži međunarodnu zaštitu u drugoj državi članici u roku od 15 mjeseci iz tog podstavka i ako je na dan isteka tog roka od 15 mjeseci postupak ponovnog prihvata u tijeku, odgovornost ne prestaje dok se taj postupak ponovnog prihvata ne dovrši ili dok ne isteknu rokovi u kojima država članica koja provodi transfer mora provesti transfer u skladu s člankom 46.

4. Obveze utvrđene u članku 36. stavku 1. ove Uredbe prestaju ako odgovorna država članica utvrdi na temelju podataka zabilježenih i pohranjenih u skladu s Uredbom (EU) 2017/2226 ili drugih dokaza, da je dotična osoba napustila državno područje država članica na najmanje devet mjeseci, osim ako dotična osoba posjeduje valjnu boravišnu ispravu koju je izdala odgovorna država članica.

Namjera za podnošenje zahtjeva registrirana nakon razdoblja odsutnosti iz prvog podstavka smatra se novim zahtjevom za potrebe ove Uredbe i stoga se njime pokreće novi postupak utvrđivanja odgovorne države članice.

5. Obveza utvrđena u članku 36. stavku 1. točki (b) ove Uredbe da se ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva prestaje ako se na osnovi ažuriranja skupa podataka iz članka 16. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) 2024/1358 utvrdi da je dotična osoba napustila državno područje država članica, prisilno ili dobrovoljno, u skladu s odlukom o vraćanju ili nalogom za udaljavanje koji su izdani nakon odustajanja od zahtjeva ili odbijanja zahtjeva.

Namjera za podnošenje zahtjeva registrirana nakon provedenog udaljavanja ili dobrovoljnog povratka smatra se novim zahtjevom za potrebe ove Uredbe i stoga se njime pokreće novi postupak utvrđivanja odgovorne države članice.

POGLAVLJE V.**Postupci****ODJELJAK I.****Početak postupka****Članak 38.****Početak postupka**

1. Država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prvi put registrirana na temelju Uredbe (EU) 2024/1348 ili, ako je primjenjivo, država članica premještanja bez odgode započinje s postupkom utvrđivanja odgovorne države članice.

2. Ako tražitelj pobjegne, država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva prvi put registrirana ili, ako je primjenjivo, država članica premještanja nastavljaju s postupkom utvrđivanja odgovorne države.

3. Država članica koja je provela postupak utvrđivanja odgovorne države članice ili koja je postala odgovorna na temelju članka 16. stavka 4. ove Uredbe bez odgode na temelju članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2024/1358 u Eurodacu navodi da je:

(a) odgovorna na temelju članka 16. stavka 2.;

(b) odgovorna na temelju članka 16. stavka 3.;

(c) odgovorna na temelju članka 16. stavka 4.;

(d) odgovorna na temelju toga što nije poštovala rokove utvrđene u članku 39.;

(e) odgovorna država članica ona koja je prihvatila zahtjev za prihvaćanje odgovornosti za tražitelja na temelju članka 40.;

(f) odgovorna na temelju članka 68. stavka 3.

Dok se takve informacije ne unesu, primjenjuju se postupci iz stavka 4. ovog članka.

4. Država članica koja utvrđuje odgovornu državu članicu pod uvjetima utvrđenima u člancima 41. i 46. ponovno prihvaća tražitelja koji je prisutan u drugoj državi članici bez boravišne isprave ili koji u toj državi članici izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tijekom postupka utvrđivanja odgovorne države članice.

Ta obveza prestaje ako država članica koja utvrđuje odgovornu državu članicu utvrdi da je tražitelj od neke druge države članice ishodio boravišnu ispravu.

5. Država članica premještanja, pod uvjetima utvrđenima u člancima 41. i 46., ponovno prihvaća tražitelja koji je prisutan u državi članici bez boravišne isprave ili koji u toj državi članici izrazi namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu nakon što je druga država članica potvrdila da se dotičnu osobu mora premjestiti na temelju članka 67. stavka 9. te prije nego što je transfer proveden u državu članicu premještanja na temelju članka 67. stavka 11. Ta obveza prestaje ako država članica premještanja utvrdi da je tražitelj od neke druge države članice ishodio boravišnu ispravu.

ODJELJAK II.

POSTUPCI ZA ZAHTEJE ZA PRIHVAĆANJE ODGOVORNOSTI

Članak 39.

Podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti

1. Ako država članica iz članka 38. stavka 1. smatra da je za razmatranje zahtjeva odgovorna druga država članica, mora odmah, a u svakom slučaju u roku od dva mjeseca od datuma registracije namjere za podnošenje zahtjeva, zatražiti od te druge države članice da prihvati odgovornost za tražitelja. Države članice daju prednost zahtjevima podnesenima na temelju članaka od 25. do 28. i članka 34.

Neovisno o prvom podstavku ovog stavka, u slučaju pogotka iz sustava Eurodac u vezi s podacima zabilježenima na temelju članaka 22. i 24. Uredbe (EU) 2024/1358 ili pogotka iz VIS-a u vezi s podacima zabilježenima na temelju članka 21. Uredbe (EZ) br. 767/2008, zahtjev za prihvaćanje odgovornosti šalje se u roku od mjesec dana od primitka tog pogotka.

Ako se zahtjev za prihvaćanje odgovornosti za tražitelja ne podnese u rokovima utvrđenima u prvom i drugom podstavku, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u kojoj je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana.

Ako je tražitelj maloljetnik bez pratnje, država članica koja utvrđuje odgovornu državu članicu, ako smatra da je to u najboljem interesu djeteta, u bilo kojem trenutku prije donošenja prve odluke o meritumu nastavlja s postupkom utvrđivanja odgovorne države članice i traži od druge države članice da prihvati odgovornost za tražitelja, posebno ako se zahtjev temelji na članku 26., 27. ili 34., neovisno tome što su istekli rokovi utvrđeni u prvom i drugom podstavku ovog stavka.

2. Država članica koja upućuje zahtjev može zatražiti žuran odgovor ako je namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu registrirana nakon što je izdana odluka o odbijanju ulaska ili odluka o vraćanju.

U zahtjevu se navode razlozi koji opravdavaju žuran odgovor i rok u kojem se odgovor traži. Taj je rok najmanje tjedan dana.

3. U zahtjevu za prihvaćanje odgovornosti navode se potpuni i detaljni razlozi, utemeljeni na svim okolnostima slučaja, uključujući relevantne elemente iz izjave tražitelja, koji se odnose na relevantne kriterije utvrđene u poglavlju II. i, ako je primjenjivo, obrazac iz članka 22. stavka 1. Zahtjev za prihvatanje podnosi se na standardnom obrascu i uključuje dokaze ili dokaze na osnovi indicija kako su opisani u popisima iz članka 40. stavka 4. ili bilo koju drugu dokumentaciju ili informacije relevantne za obrazloženje zahtjeva, koji tijelima države članice kojoj je upućen zahtjev omogućuju da provjere je li ta država članica odgovorna na temelju kriterija utvrđenih u ovoj Uredbi.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za pripremu i podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 40.

Odgovor na zahtjev za prihvaćanje odgovornosti

1. Država članica kojoj je upućen zahtjev provodi potrebne provjere i bez odgode, a najkasnije u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva, odgovara na zahtjev za prihvaćanje odgovornosti za tražitelja. Države članice prednost daju zahtjevima podnesenima na temelju članaka od 25. do 28. i članka 34. Država članica kojoj je upućen zahtjev u tu svrhu može zatražiti pomoć nacionalnih, međunarodnih ili drugih relevantnih organizacija kako bi provjerila relevantne elemente dokaza i dokaza na osnovi indicija koje je podnijela država članica koja upućuje zahtjev, posebno za identifikaciju i traženje članova obitelji.

2. Neovisno o stavku 1., u slučaju pogotka iz sustava Eurodac u vezi s podacima zabilježenima na temelju članaka 22. i 24. Uredbe (EU) 2024/1358 ili pogotka iz VIS-a u vezi s podacima zabilježenima na temelju članka 21. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008, država članica kojoj je upućen zahtjev odgovara na zahtjev u roku od dva tjedna od primitka zahtjeva.

3. U postupku utvrđivanja odgovorne države članice koriste se elementi dokaza i dokaza na osnovi indicija.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja i redovito preispituje dva popisa u kojima se navode relevantni elementi dokaza i dokaza na osnovi indicija u skladu s kriterijima utvrđenima u prvom i trećem podstavku ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Za potrebe prvog podstavka pojam „dokazi” odnosi se na formalne dokaze kojima se utvrđuje odgovornost na temelju ove Uredbe, pod uvjetom da nisu opovrgnuti dokazima o suprotnom. Države članice Komisiji dostavljaju modele različitih vrsta upravnih dokumenata, u skladu s tipologijom utvrđenom na popisu formalnih dokaza.

Za potrebe prvog podstavka pojam „dokazi na osnovi indicija” odnosi se na indikativne elemente koji, iako se mogu opovrgnuti, mogu biti dostatni u skladu s dokaznom vrijednošću koja im se pripisuje. Dokazna vrijednost dokaza na osnovi indicija u vezi s odgovornošću za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ocjenjuje se za svaki pojedini slučaj posebno.

5. Zahtjev u pogledu dokaza i dokaza na osnovi indicija ne smije prelaziti ono što je potrebno za pravilnu primjenu ove Uredbe.

6. Ako su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni za utvrđivanje odgovornosti, država članica kojoj je upućen zahtjev priznaje svoju odgovornost.

Ako je zahtjev podnesen na temelju članaka od 25. do 28. i članka 34., a država članica kojoj je upućen zahtjev ne smatra da su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni da se utvrdi odgovornost, u odgovoru iz stavka 8. ovog članka iznosi razloge.

7. Ako je država članica koja upućuje zahtjev zatražila žuran odgovor na temelju članka 39. stavka 2., država članica kojoj je upućen zahtjev odgovara u traženom roku ili, ako to nije moguće, u roku od dva tjedna od primitka zahtjeva.

8. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev u roku od mjesec dana iz stavka 1. ovog članka, ili ako je primjenjivo, u roku od dva tjedna iz stavaka 2. i 7. ovog članka, ne podnese prigovor na zahtjev putem odgovora u kojem se navode obrazloženi razlozi, na temelju svih okolnosti slučaja u vezi s relevantnim kriterijima utvrđenima u poglavlju II., taj izostanak prigovora jednak je prihvatanju zahtjeva i podrazumijeva obvezu prihvatanja odgovornosti za osobu, uključujući obvezu osiguravanja odgovarajućih aranžmana za dolazak. Obrazloženi razlozi moraju biti potkrijepljeni dokazima i dokazima na osnovi indicija, ako su dostupni.

Komisija provedbenim aktima izrađuje standardni obrazac za odgovore u kojima se navode obrazloženi razlozi u skladu s ovim člankom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

ODJELJAK III.

POSTUPCI ZA OBAVIJESTI O PONOVNOM PRIHVATU

Članak 41.

Podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu

1. U situaciji iz članka 36. stavka 1. točaka (b) ili (c) država članica u kojoj je osoba prisutna podnosi obavijest o ponovnom prihvatu odmah, a u svakom slučaju u roku od dva tjedna od primitka pogotka iz sustava Eurodac. Nepodnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu u tom roku ne utječe na obvezu odgovorne države članice da ponovno prihvati dotičnu osobu.
2. Obavijest o ponovnom prihvatu podnosi se na standardnom obrascu i uključuje dokaze ili dokaze na osnovi indicija kako su opisani u popisima iz članka 40. stavka 4. ili relevantne elemente iz izjava dotične osobe.
3. Država članica kojoj je podnesena obavijest potvrđuje, u roku od dva tjedna, primitak obavijesti državi članici koja je podnijela obavijest, osim ako država članica kojoj je podnesena obavijest u tom roku dokaže da nije odgovorna na temelju članka 37. ili da se obavijest o ponovnom prihvatu temelji na netočnom navođenju odgovorne države članice na temelju Uredbe (EU) 2024/1358.
4. Nepostupanje u roku od dva tjedna utvrđenom u stavku 3. jednako je potvrdi primitka obavijesti.
5. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za pripremu i podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

ODJELJAK IV.

POSTUPOVNE ZAŠTITNE MJERE

Članak 42.

Obavijest o odluci o transferu

1. Država članica koja utvrđuje odgovornu državu članicu, a čiji je zahtjev za prihvatanje odgovornosti u pogledu tražitelja iz članka 36. stavka 1. točke (a) prihvaćen ili koja je podnijela obavijest o ponovnom prihvatu u pogledu osoba iz članka 36. stavka 1. točaka (b) i (c) donosi odluku o transferu u roku od dva tjedna od prihvatanja ili potvrde.
2. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev ili država članica kojoj je podnesena obavijest pristane prihvatiti odgovornost za tražitelja ili potvrdi da će ponovno prihvatiti osobu iz članka 36. stavka 1. točke (b) ili (c), država članica koja provodi transfer bez odgode priopćuje dotičnoj osobi u pisanom obliku i jednostavnim jezikom odluku o njezinu transferu u odgovornu državu članicu kao i, ako je primjenjivo, obavješćuje je o činjenici da neće razmotriti njezin zahtjev za međunarodnu zaštitu, o rokovima za provođenje transfera i obvezi postupanja u skladu s odlukom na temelju članka 17. stavka 5.

3. Ako pravni savjetnik ili drugi savjetnik, koji je kao takav priznat ili dopušten na temelju nacionalnog prava, pravno zastupa dotičnu osobu, država članica može o odluci iz stavka 1. obavijestiti tog pravnog savjetnika ili drugog savjetnika umjesto dotičnu osobu i, ako je primjenjivo, priopćiti odluku dotičnoj osobi.

4. Odluka iz stavka 1. ovog članka također uključuje informacije o pravnim lijekovima dostupnima na temelju članka 43., među ostalim i o pravu da se zatraži odgovodni učinak, te o rokovima primjenjivima za podnošenje takvih pravnih lijekova i za provedbu transfera te, ako je to potrebno, sadržava informacije o mjestu u koje dotična osoba mora doći te o datumu kad tamo mora doći, ako ta osoba putuje u odgovornu državu članicu vlastitim sredstvima.

Države članice osiguravaju da se informacije o osobama ili subjektima koji dotičnoj osobi mogu pružiti pravnu pomoć priopće dotičnoj osobi zajedno s odlukom iz stavka 1., osim ako su te informacije već priopćene.

5. Ako dotičnu osobu pravno ne zastupa pravni savjetnik ili drugi savjetnik, koji je kao takav priznat ili dopušten na temelju nacionalnog prava, države članice ju na jeziku koji dotična osoba razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije, pružaju informacije o glavnim elementima odluke, što uključuje informacije o dostupnim pravnim lijekovima i primjenjivim rokovima za podnošenje takvih pravnih lijekova.

Članak 43.

Pravna sredstva

1. Tražitelj ili druga osoba iz članka 36. stavka 1. točaka (b) i (c) ima pravo na djelotvorno pravno sredstvo sudom, u obliku pravnog lijeka protiv odluke o transferu ili preispitivanja odluke o transferu, na činjeničnoj i pravnoj osnovi.

Opseg takvog pravnog sredstva ograničen je na procjenu:

- (a) bi li transfer za dotičnu osobu doveo do stvarne opasnosti od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja u smislu članka 4. Povelje;
- (b) jesu li se nakon odluke o transferu pojavile okolnosti koje su odlučujuće za pravilnu primjenu ove Uredbe;
- (c) jesu li, u slučaju osoba za koje je prihvaćena odgovornost na temelju članka 36. stavka 1. točke (a), prekršeni članci od 25. do 28. i članak 34.

2. Države članice predviđaju rok od najmanje jednog tjedna, ali ne više od tri tjedna od obavijesti o odluci o transferu u kojem dotična osoba može ostvariti svoje pravo na djelotvorno pravno sredstvo u skladu sa stavkom 1.

3. Dotična osoba ima pravo u razumnom roku nakon obavijesti o odluci o transferu, a u svakom slučaju u roku koji nije dulji od roka koji države članice predvide na temelju stavka 2., od suda zatražiti odgodu izvršenja odluke o transferu do ishoda pravnog lijeka ili preispitivanja. Države članice mogu u nacionalnom pravu predvidjeti da se zahtjev za odgodu izvršenja odluke o transferu mora podnijeti zajedno s pravnim lijekom na temelju stavka 1. Države članice odgađanjem transfera do donošenja odluke o prvom zahtjevu za odgodu osiguravaju da je na raspolaganju djelotvorno pravno sredstvo. Sve odluke o odgodu izvršenja odluke o transferu donose se u roku od mjesec dana od datuma kad je nadležni sud primio taj zahtjev.

Ako dotična osoba nije ostvarila svoje pravo da zatraži odgovodni učinak, pravni lijek protiv odluke o transferu ili preispitivanje odluke o transferu ne odgađa izvršenje odluke o transferu.

U odluci da se izvršenje odluke o transferu ne odgađa moraju se navesti razlozi na kojima se ona temelji.

Ako se odobri odgovodni učinak, sud nastoji odlučiti o meritumu pravnog lijeka ili preispitivanja u roku od mjesec dana od odluke o odobravanju odgovodnog učinka.

4. Države članice osiguravaju da dotična osoba ima pristup pravnoj i, kad je to potrebno, jezičnoj pomoći.

5. Države članice na zahtjev osiguravaju besplatnu pravnu pomoć i zastupanje u postupku povodom pravnog lijeka kad dotična osoba ne može pokriti s tim povezane troškove. Države članice mogu predvidjeti da postupanje prema osobama koje podliježu ovoj Uredbi, u vezi s naknadama i drugim troškovima, nije povoljnije od postupanja koje se općenito primjenjuje prema njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć i zastupanje.

Države članice mogu odrediti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje ne odobravaju ako nadležno tijelo ili sud smatraju da pravni lijek ili preispitivanje nemaju stvarnih izgleda za uspjeh, pod uvjetom da pristup pravnoj pomoći i zastupanju nije time proizvoljno ograničen.

Ako odluku o neodobravanju besplatne pravne pomoći i zastupanja na temelju drugog podstavka donese tijelo koje nije sud, države članice predviđaju pravo na djelotvorno pravno sredstvo za osporavanje te odluke pred sudom. Ako se odluka osporava, pravni je lijek sastavni dio pravnog lijeka iz stavka 1.

Države članice osiguravaju da pravna pomoć i zastupanje nisu proizvoljno ograničeni i da dotičnoj osobi nije otežan stvarni pristup pravnoj zaštiti.

Pravna pomoć uključuje barem pripremu postupovnih dokumenata koji se zahtijevaju. Pravno zastupanje uključuje barem zastupanje pred sudom te može biti ograničeno na pravne savjetnike ili druge savjetnike koji su nacionalnim pravom posebno određeni za pružanje pravne pomoći i zastupanja.

Postupci za pristup pravnoj pomoći i zastupanju utvrđuju se u nacionalnom pravu.

ODJELJAK V.

ZADRŽAVANJE U SVRHU TRANSFERA

Članak 44.

Zadržavanje

1. Države članice ne smiju zadržati osobu samo zato što podliježe postupku utvrđenom ovom Uredbom.
2. Ako postoji opasnost od bijega ili ako je to potrebno radi zaštite nacionalne sigurnosti ili javnog poretka, države članice smiju zadržati dotičnu osobu radi osiguranja postupaka transfera u skladu s ovom Uredbom, na osnovi pojedinačne procjene okolnosti osobe i samo ako je zadržavanje razmjerno te ako se ne mogu djelotvorno primijeniti druge manje prisilne mjere.
3. Zadržavanje mora biti što je kraće moguće i ne smije trajati dulje nego što je to razumno potrebno kako bi se s dužnom pažnjom dovršili potrebni upravni postupci do provedbe transfera u skladu s ovom Uredbom.
4. U odnosu na uvjete zadržavanja i jamstva koja se primjenjuju na tražitelje zadržane na temelju ovog članka, primjenjuju se članci 11., 12. i 13. Direktive (EU) 2024/1346.
5. Zadržavanje na temelju ovog članka nalažu upravna tijela ili pravosudna tijela u pisanom obliku. U nalogu o zadržavanju navode se činjenični i pravni razlozi na kojima se temelji. Ako je zadržavanje naložilo upravno tijelo, države članice predviđaju brzo sudsko preispitivanje zakonitosti zadržavanja koje se provodi po službenoj dužnosti ili na zahtjev tražitelja ili oboje.

Članak 45.

Rokovi za zadržane tražitelje

1. Odstupajući od članaka 39. i 41., ako je osoba zadržana na temelju članka 44., rok za podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili obavijesti o ponovnom prihvatu ne smije biti dulji od dva tjedna od registracije namjere za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili dva tjedna od primitka pogotka iz sustava Eurodac ako u državi članici koja upućuje obavijest nije registrirana nova namjera za podnošenje zahtjeva.

Ako je osoba zadržana u fazi nakon registracije namjere za podnošenje zahtjeva, rok za podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili obavijesti o ponovnom prihvatu ne smije biti dulji od tjedan dana od datuma početka zadržavanja osobe.

2. Odstupajući od članka 40. stavka 1., država članica kojoj je upućen zahtjev odgovara što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od tjedan dana od primitka zahtjeva. Neodgovaranje u roku od tjedan dana jednako je prihvaćanju zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti i podrazumijeva obvezu prihvaćanja odgovornosti za osobu, uključujući obvezu osiguravanja odgovarajućih aranžmana za dolazak.

3. Odstupajući od članka 46., ako je osoba zadržana, transfer te osobe iz države članice koja provodi transfer u odgovornu državu članicu provodi se čim je to praktički moguće i u roku od pet tjedana od:

(a) datuma na koji je zahtjev za prihvaćanje odgovornosti prihvaćen ili na koji je obavijest o ponovnom prihvatu potvrđena; ili

(b) datuma od kojeg pravni lijek ili preispitivanje više nema odgodni učinak u skladu s člankom 43. stavkom 3.

4. Ako država članica koja provodi transfer ne poštuje rokove za podnošenje zahtjeva za prihvaćanje odgovornosti ili obavijesti o ponovnom prihvatu ili ne donese odluku o transferu u roku utvrđenom u članka 42. stavku 1. ili ako se transfer ne provede u roku od pet tjedana iz stavka 3. ovog članka, osobu se više ne zadržava. Članci 39., 41. i 46. na odgovarajući se način i dalje primjenjuju.

ODJELJAK VI.

TRANSFERI

Članak 46.

Detaljna pravila i rokovi

1. Transfer tražitelja ili druge osobe iz članka 36. stavka 1. točaka (b) i (c) iz države članice koja provodi transfer u odgovornu državu članicu provodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice koja provodi transfer, nakon savjetovanja među dotičnim državama članicama, čim je to praktički moguće i u roku od šest mjeseci nakon što je druga država članica prihvatila zahtjev za prihvaćanje odgovornosti ili potvrdila obavijest o ponovnom prihvatu ili nakon konačne odluke o pravnom lijeku ili preispitivanju odluke o transferu s odgovdnim učinkom u skladu s člankom 43. stavkom 3.

Države članice daju prednost transferima tražitelja nakon prihvaćanja zahtjeva podnesenih na temelju članaka od 25. do 28. i članka 34.

Ako se transfer provodi u svrhu premještanja, transfer se provodi u roku utvrđenom u članku 67. stavku 11.

Ako se transferi u odgovornu državu članicu provode u obliku odlaska pod nadzorom ili pod pratnjom, države članice osiguravaju da se provode na human način te u skladu s ljudskim dostojanstvom i temeljnim pravima i uz njihovo puno poštovanje.

Ako je to potrebno, država članica koja provodi transfer dotičnoj osobi izdaje propusnicu. Komisija provedbenim aktima utvrđuje dizajn propusnice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Odgovorna država članica obavješćuje državu članicu koja provodi transfer, prema potrebi, o sigurnom dolasku dotične osobe ili o činjenici da se ta osoba nije pojavila u roku koji je bio određen.

2. Ako se transfer ne provede u roku utvrđenom u stavku 1. prvom podstavku, odgovorna država članica oslobađa se svojih obveza da prihvati odgovornost za dotičnu osobu ili da ponovno prihvati dotičnu osobu te se odgovornost prenosi na državu članicu koja provodi transfer. Taj se rok može produljiti na najviše godinu dana ako transfer nije mogao biti proveden zbog zatvaranja dotične osobe ili na najviše tri godine od trenutka kada je država članica koja upućuje zahtjev obavijestila odgovornu državu članicu da je dotična osoba ili član obitelji čiji se transfer mora provesti zajedno s dotičnom osobom u bijegu, fizički se opire transferu, namjerno se čini nesposobnim za transfer ili ne ispunjava zdravstvene uvjete za transfer.

Ako dotična osoba ponovno postane dostupna nadležnim tijelima i ako je vrijeme koje je preostalo od roka iz stavka 1. kraće od tri mjeseca, država članica koja provodi transfer ima rok od tri mjeseca za provedbu transfera.

3. Ako je do transfera osobe došlo pogreškom ili je odluka o transferu poništena na temelju pravnog lijeka ili preispitivanja nakon što je transfer proveden, država članica koja je provela transfer tu osobu odmah ponovno prihvaća.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama za potrebe ovog članka, posebno u slučaju odgođenih transfera ili zakašnjelih transfera, transfera temeljem prešutnog prihvaćanja, transfera maloljetnika ili uzdržavanih osoba i transfera pod nadzorom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 47.

Troškovi transfera

1. U skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2021/1147 plaća se doprinos državi članici koja provodi transfer tražitelja ili druge osobe kako je navedeno u članku 36. stavku 1. točkama (b) ili (c) ove Uredbe, na temelju članka 46. ove Uredbe.

2. Ako se transfer dotične osobe u državu članicu mora ponovno provesti jer je do transfera došlo pogreškom ili je odluka o transferu poništena na temelju pravnog lijeka ili preispitivanja nakon što je transfer proveden, država članica koja je prvotno provela transfer snosi troškove ponovnog transfera dotične osobe na svoje državno područje.

3. Od osoba čiji se transferi provode na temelju ove Uredbe ne zahtijeva se da snose troškove takvih transfera.

Članak 48.

Razmjena relevantnih informacija prije provedbe transfera

1. Država članica koja provodi transfer tražitelja ili druge osobe iz članka 36. stavka 1. točaka (b) ili (c) odgovornoj državi članici priopćuje osobne podatke o osobi čiji transfer treba provesti, koji su primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je potrebno isključivo u svrhu osiguravanja da nadležna tijela, u skladu s nacionalnim pravom odgovorne države članice, toj osobi mogu pružiti odgovarajuću pomoć, uključujući pružanje hitne zdravstvene skrbi potrebne za zaštitu njezinih životnih interesa, kako bi se osigurala neprekidnost zaštite i prava dodijeljenih ovom Uredbom i drugim primjenjivim pravnim instrumentima u području azila. Ti se podaci odgovornoj državi članici priopćuju u razumnom roku prije provedbe transfera kako bi se osiguralo da njezina nadležna tijela imaju dovoljno vremena za poduzimanje potrebnih mjera.

2. Država članica koja provodi transfer odgovornoj državi članici dostavlja sve informacije koje su bitne za zaštitu prava i bilo kakvih hitnih posebnih potreba osobe čiji transfer treba provesti, a posebno:

- (a) informacije o svim žurnim mjerama koje odgovorna država članica mora poduzeti kako bi osigurala da se na odgovarajući način odgovori na posebne potrebe osobe čiji transfer treba provesti, uključujući eventualno potrebnu hitnu zdravstvenu skrb i, prema potrebi, sve aranžmane potrebne za zaštitu najboljeg interesa djeteta;
- (b) podatke za kontakt članova obitelji, srodnika ili bilo kojih drugih osoba u obiteljskom odnosu u državi članici prihvata, ako je primjenjivo;
- (c) u slučaju maloljetnika informacije o procjeni najboljeg interesa djeteta i o njihovu obrazovanju;
- (d) ako je primjenjivo, procjenu dobi tražitelja;
- (e) ako je primjenjivo, obrazac za dubinsku provjeru na temelju članka 17. Uredbe (EU) 2024/1356, uključujući sve dokaze navedene u obrascu;
- (f) sve ostale relevantne informacije.

3. Informacije iz ovog članka razmjenjuju se samo među tijelima o kojima je u skladu s člankom 52. ove Uredbe obaviještena Komisija putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene na temelju članka 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. Razmijenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe navedene u stavku 1. ovog članka i dalje se ne obrađuju.
4. Radi olakšavanja razmjene informacija među državama članicama, Komisija provedbenim aktima izrađuje standardni obrazac za prijenos podataka potrebnih na temelju ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.
5. Članak 51. stavci 8. i 9. primjenjuju se na razmjenu informacija na temelju ovog članka.

Članak 49.

Razmjena informacija relevantnih za sigurnost prije provedbe transfera

Za potrebe primjene članka 41., ako država članica koja provodi transfer posjeduje informacije koje upućuju na to da postoje opravdani razlozi za smatrati da je tražitelj ili druga osoba iz članka 36. stavka 1. točaka (b) ili (c) opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak u državi članici, nadležna tijela te države članice priopćuju postojanje takvih informacija odgovornoj državi članici. Te se informacije dijele među tijelima za izvršavanje zakonodavstva ili drugim nadležnim tijelima tih država članica putem odgovarajućih kanala za takvu razmjenu informacija.

Članak 50.

Razmjena zdravstvenih podataka prije provedbe transfera

1. Isključivo u svrhu pružanja zdravstvene skrbi ili liječenja, posebno za ranjive osobe, uključujući osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, maloljetnike i osobe koje su bile mučene, silovane ili podvrgnute drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog ili spolnog nasilja, država članica koja provodi transfer odgovornoj državi članici dostavlja informacije, u mjeri u kojoj su na raspolaganju nadležnom tijelu države članice koja provodi transfer u skladu s nacionalnim pravom, o svim specifičnim potrebama osobe čiji transfer treba provesti, koje u posebnim slučajevima mogu uključivati informacije o fizičkom ili mentalnom zdravlju te osobe. Te se informacije prenose u obliku zajedničkog zdravstvenog certifikata kojem su priloženi potrebni dokumenti. Odgovorna država članica osigurava da je na te potrebe odgovoreno na odgovarajući način, uključujući posebice svaku potrebnu bitnu medicinsku skrb.

Komisija provedbenim aktima izrađuje zajednički zdravstveni certifikat naveden u prvom podstavku. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

2. Država članica koja provodi transfer dostavlja odgovornoj državi članici informacije iz stavka 1. tek nakon što pribavi izričitu suglasnost tražitelja ili njegova zastupnika ili ako je takvo dostavljanje potrebno radi zaštite javnog zdravlja ili javne sigurnosti ili ako je dotična osoba zbog fizičkih ili pravnih razloga nesposobna dati svoju suglasnost, radi zaštite životnih interesa dotične osobe ili druge osobe. Nepostojanje suglasnosti, uključujući odbijanje davanja suglasnosti, nije prepreka za transfer.

3. Obradu osobnih zdravstvenih podataka iz stavka 1. provodi samo zdravstveni djelatnik, koji u skladu s nacionalnim pravom podliježe obvezi čuvanja profesionalne tajne, ili druga osoba koja podliježe istovjetnoj obvezi čuvanja profesionalne tajne.

4. Razmjena informacija na temelju ovog članka obavlja se samo između zdravstvenih djelatnika ili drugih osoba iz stavka 3. Razmijenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe iz stavka 1. i ne obrađuju se dalje.

5. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode i praktična rješenja za razmjenu informacija iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

6. Članak 51. stavci 8. i 9. primjenjuju se na razmjenu informacija na temelju ovog članka.

POGLAVLJE VI.
Upravna suradnja

Članak 51.
Dijeljenje informacija

1. Svaka država članica bilo kojoj drugoj državi članici koja to traži priopćuje osobne podatke o osobi obuhvaćenoj područjem primjene ove Uredbe koji su primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je potrebno u svrhu:

- (a) utvrđivanja odgovorne države članice;
- (b) razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (c) provedbe bilo koje druge obveze koja proizlazi iz ove Uredbe;
- (d) provedbe odluke o vraćanju.

2. Informacije iz stavka 1. obuhvaćaju samo:

- (a) osobne podatke o dotičnoj osobi i, prema potrebi, članovima njezine obitelji, njezinim srođnicima ili bilo kojim drugim osobama u obiteljskom odnosu, odnosno ime i prezime i, prema potrebi, prijašnja imena, nadimke ili pseudonime, sadašnje i prijašnje državljanstvo, datum i mjesto rođenja;
- (b) informacije o osobnim i putnim ispravama, uključujući informacije o brojevima, rok valjanosti, datum izdavanja, tijelo koje je izdalo ispravu i mjesto izdavanja;
- (c) sve ostale informacije potrebne za utvrđivanje identiteta dotične osobe, uključujući biometrijske podatke tražitelja koje je uzela dotična država članica, posebno za potrebe članka 67. stavka 8. ove Uredbe, u skladu s Uredbom (EU) 2024/1358;
- (d) informacije o mjestu boravka i rutama putovanja;
- (e) informacije o boravišnim ispravama ili vizama koje je izdala država članica;
- (f) informacije o mjestu u kojem je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana;
- (g) informacije o datumu na koji je registrirana bilo koja prethodna namjera za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, datumu na koji je registrirana sadašnja namjera za podnošenje zahtjeva, u kojoj je fazi postupak te o donesenoj odluci, ako ona postoji.

3. Pod uvjetom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odgovorna država članica može od druge države članice zatražiti da je obavijesti o razlozima na kojima tražitelj temelji svoj zahtjev i, ako je primjenjivo, razlozima za eventualne odluke donesene u vezi s tražiteljem. Ako odgovorna država članica primjenjuje članak 55. Uredbe (EU) 2024/1348, ta država članica može zatražiti i informacije koje omogućuju njezinim nadležnim tijelima da utvrde jesu li se pojavili novi elementi ili je li ih tražitelj iznio. Država članica kojoj je upućen zahtjev može odbiti odgovoriti na zahtjev ako bi priopćavanje takvih informacija vjerojatno štetilo njezinim ključnim interesima ili zaštiti sloboda i temeljnih prava dotične osobe ili drugih osoba. Država članica koja upućuje zahtjev unaprijed obavješćuje tražitelja o konkretnim zatraženim informacijama te o razlogu za taj zahtjev.

4. Svaki zahtjev za informacije šalje se samo u kontekstu pojedinačnog zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili transfera u svrhu premještanja. U tom zahtjevu navode se razlozi na kojima se temelji i, ako je njegova svrha provjera postojanja kriterija koji bi vjerojatno podrazumijevao odgovornost države članice kojoj je upućen zahtjev, u njemu se navodi na kojim se dokazima zahtjev temelji, uključujući relevantne informacije iz pouzdanih izvora o načinima i sredstvima s pomoću kojih tražitelji ulaze na državna područja država članica, ili na kojem se konkretnom i provjerljivom dijelu izjava tražitelja zahtjev temelji. Takve relevantne informacije iz pouzdanih izvora nisu same po sebi dovoljne za utvrđivanje odgovornosti i nadležnosti države članice na temelju ove Uredbe, ali mogu doprinijeti evaluaciji ostalih navoda koji se odnose na pojedinačnog tražitelja.

5. Država članica kojoj je upućen zahtjev obvezna je odgovoriti u roku od tri tjedna. Svako kašnjenje s odgovorom mora se valjano obrazložiti. Neodgovaranje u roku od tri tjedna ne oslobađa državu članicu kojoj je upućen zahtjev od obveze da odgovori. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev uskrati informacije koje pokazuju da je ona odgovorna, ta država članica kao razlog za odbijanje ispunjavanja zahtjeva za prihvatanje odgovornosti ne smije istaknuti istek rokova predviđenih u članku 39. U tom slučaju rokovi predviđeni u članku 39. za podnošenje zahtjeva za prihvatanje odgovornosti produljuju se za razdoblje koje je jednako kašnjenju s odgovorom države članice kojoj je upućen zahtjev.

6. Razmjena informacija provodi se na zahtjev države članice i može se odvijati samo između tijela o čijem je određivanju svaka država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 52. stavkom 1.

7. Razmijenjene informacije smiju se upotrebljavati samo za potrebe iz stavka 1. U svakoj državi članici takve informacije, ovisno o njihovoj vrsti i ovlastima tijela primatelja, smiju se priopćiti samo tijelima i sudovima ovlaštenima za:

- (a) utvrđivanje odgovorne države članice;
- (b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;
- (c) provedbu bilo koje druge obveze koja proizlazi iz ove Uredbe.

8. Država članica koja dostavlja informacije osigurava da su informacije točne i ažurirane. Ako se pokaže da je država članica dostavila netočne informacije ili informacije koje nije smjela dostaviti, države članice primateljice odmah se obavješćuje o tome. One su dužne ispraviti takve informacije ili ih izbrisati.

9. U svakoj se dotičnoj državi članici u pojedinačnom spisu za dotičnu osobu ili u registru vodi evidencija o prijenosu i primitku razmijenjenih informacija.

Članak 52.

Nadležna tijela i resursi

1. Svaka država članica bez odgode obavješćuje Komisiju o nadležnim tijelima koja su odgovorna za ispunjavanje obveza na temelju ove Uredbe i svim izmjenama u vezi s tim nadležnim tijelima. Države članice osiguravaju da ta tijela imaju potrebne ljudske, materijalne i financijske resurse za obavljanje svojih zadaća koje se odnose na primjenu postupaka za brzo i učinkovito utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a posebno za zaštitu postupovnih i temeljnih prava, osiguravanje brzog postupka za spajanje članova obitelji i srodnika koji se nalaze u različitim državama članicama, odgovaranje, u propisanim rokovima, na zahtjeve za informacije, zahtjeve za prihvatanje odgovornosti i obavijesti o ponovnom prihvatu i, ako je primjenjivo, ispunjavanje njihovih obveza iz dijela IV.

2. Komisija objavljuje konsolidirani popis tijela iz stavka 1. u *Službenom listu Europske unije*. U slučaju izmjena tog popisa Komisija jedanput godišnje objavljuje ažurirani konsolidirani popis.

3. Države članice osiguravaju da osoblje tijela iz stavka 1. dobije potrebno osposobljavanje u vezi s primjenom ove Uredbe.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja kanale za sigurnu elektroničku komunikaciju među tijelima iz stavka 1. te između tih tijela i Agencije za azil radi prijenosa informacija, biometrijskih podataka prikupljenih u skladu s Uredbom (EU) 2024/1358, zahtjeva, obavijesti, odgovora i sve ostale pisane korespondencije te radi osiguravanja da pošiljatelji automatski prime elektronički dokaz o izvršenoj dostavi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.

Članak 53.

Upravni dogovori

1. Države članice mogu na bilateralnoj osnovi međusobno utvrditi upravne dogovore u vezi s praktičnim detaljima za provedbu ove Uredbe kako bi se olakšala njezina primjena i povećala njezina djelotvornost. Takvi se dogovori mogu odnositi na:

- (a) razmjenu časnika za vezu;
 - (b) pojednostavnjenje postupaka i skraćivanje rokova u vezi s prijenosom i razmatranjem zahtjeva za prihvata ili obavijesti o ponovnom prijemu;
 - (c) solidarne doprinose dane na temelju dijela IV.
2. Države članice mogu također zadržati upravne dogovore sklopljene na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003⁽⁴¹⁾ i Uredbe (EU) br. 604/2013. U mjeri u kojoj ti dogovori nisu usklađeni s ovom Uredbom, dotične države članice mijenjaju te dogovore tako da uklone sve neusklađenosti.
3. Prije sklapanja ili izmjene dogovora iz stavka 1. točke (b), dotične države članice savjetuju se s Komisijom o usklađenosti dogovora s ovom Uredbom.
4. Ako Komisija smatra da su dogovori iz stavka 1. točke (b) neusklađeni s ovom Uredbom, o tome, u razumnom roku, obavješćuje dotične države članice. Dotične države članice poduzimaju sve primjerene korake kako bi izmijenile dotični dogovor u razumnom roku na način da uklone sve takve neusklađenosti.
5. Države članice obavješćuju Komisiju o svim dogovorima iz stavka 1. te o svim otkazivanjima i izmjenama tih dogovora.

Članak 54.

Mreža odgovornih jedinica

Agencija za azil uspostavlja mrežu ili mreže nadležnih tijela iz članka 52. stavka 1. i olakšava njihove aktivnosti radi jačanja praktične suradnje, uključujući transfere, te dijeljenja informacija o svim pitanjima u vezi s potpunom primjenom ove Uredbe, uključujući razvoj praktičnih alata, najboljih praksi i smjernica.

U takvim mrežama mogu biti zastupljeni Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu te druga relevantna tijela, uredi i agencije Unije, kada je to potrebno.

POGLAVLJE VII.

Mirenje

Članak 55.

Mirenje

1. U cilju olakšavanja pravilnog funkcioniranja mehanizama uspostavljenih ovom Uredbom i rješavanja poteškoća u njihovoj primjeni, ako se dvije ili više država članica susretnu s poteškoćama u njihovoj suradnji na temelju ove Uredbe ili u primjeni ove Uredbe među njima, dotične države članice, na zahtjev jedne ili više njih, bez odgode održavaju savjetovanja kako bi u razumnom roku pronašle odgovarajuća rješenja, u skladu s načelom lojalne suradnje utvrđenim u članku 4. stavku 3. UFEU-a.

Prema potrebi, informacije o poteškoćama s kojima se susrelo i o pronađenom rješenju mogu se podijeliti s Komisijom i s drugim državama članicama u okviru odbora iz članka 77.

2. Ako se ne pronađe rješenje na temelju stavka 1. ili ako se poteškoće nastave, jedna ili više dotičnih država članica može zatražiti od Komisije da održi savjetovanja s dotičnim državama članicama radi pronalazjenja odgovarajućih rješenja. Komisija takva savjetovanja održava bez odgode. Dotične države članice aktivno sudjeluju u savjetovanjima. Države članice i Komisija poduzimaju sve odgovarajuće mjere kako bi brzo riješile to pitanje. Komisija može donijeti preporuke upućene dotičnim državama članicama u kojima se navode mjere koje treba poduzeti i odgovarajući rokovi.

⁽⁴¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 343/2003 od 18. veljače 2003. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje (SL L 50, 25.2.2003., str. 1.).

Prema potrebi, informacije o poteškoćama s kojima se susrelo, danim preporukama i pronađenom rješenju mogu se podijeliti s drugim državama članicama u okviru odbora iz članka 77.

Postupak utvrđen u ovom članku ne utječe na rokove utvrđene u ovoj Uredbi za pojedinačne slučajeve.

3. Ovim se člankom ne dovode u pitanje ovlasti Komisije da nadgleda primjenu prava Unije na temelju članaka 258. i 260. UFEU-a. Njime se također ne dovodi u pitanje mogućnost da dotične države članice upute spor Sudu Europske unije u skladu s člankom 273. UFEU-a ili mogućnost da bilo koja država članica uputi predmet Sudu u skladu s člankom 259. UFEU-a.

DIO IV.

SOLIDARNOST

POGLAVLJE I.

Mehanizam solidarnosti

Članak 56.

Godišnja pričuva za solidarnost

1. Godišnja pričuva za solidarnost, koja obuhvaća doprinose utvrđene u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57. za koje su države članice preuzele obveze na sastanku Foruma na visokoj razini, služi kao glavni alat za solidarni odgovor za države članice pod migracijskim pritiskom na temelju potreba utvrđenih u Komisijinu prijedlogu iz članka 12.

2. Godišnja pričuva za solidarnost sastoji se od sljedećih vrsta mjera solidarnosti, za koje se smatra da su jednake vrijednosti:

(a) premještanja, u skladu s člancima 67. i 68.:

i. tražitelja međunarodne zaštite;

ii. ako su dotična država članica koja daje doprinos i država članica korisnica postigle bilateralni dogovor, korisnika međunarodne zaštite kojima je odobrena međunarodna zaštita manje od tri godine prije donošenja provedbenog akta Vijeća iz članka 57.;

(b) financijskih doprinosa država članica usmjerenih prvenstveno na djelovanja u državama članicama povezana s područjem migracija, prihvata, azila, reintegracije prije odlaska, upravljanja granicama i operativne potpore, kojima se može ujedno pružiti potpora djelovanjima u trećim zemljama ili u vezi s trećim zemljama kojima bi se moglo izravno utjecati na migracijske tokove na vanjskim granicama država članica ili kojima bi se mogli poboljšati sustavi azila, prihvata i migracija dotične treće zemlje, uključujući programe potpomognutog dobrovoljnog povratka i reintegracije, u skladu s člankom 64.;

(c) alternativnih mjera solidarnosti u području migracija, prihvata, azila, vraćanja i reintegracije te upravljanja granicama, s naglaskom na operativnoj potpori, izgradnji kapaciteta, uslugama, potpori osoblju, objektima i tehničkoj opremi u skladu s člankom 65.

Države članice korisnice provode djelovanja u trećim zemljama ili u vezi s trećim zemljama navedena u prvom podstavku točki (b) ovog stavka u skladu s područjem primjene i ciljevima ove Uredbe i Uredbe (EU) 2021/1147.

3. Financijski doprinosi iz stavka 2. točke (b) za projekte u trećim zemljama posebno su usmjereni na:

(a) unapređenje kapaciteta za azil i prihvata u trećim zemljama, uključujući jačanjem ljudskog i institucijskog stručnog znanja i kapaciteta;

(b) promicanje zakonite migracije i mobilnosti kojom se dobro upravlja, uključujući jačanjem bilateralnih, regionalnih i međunarodnih partnerstva u području migracija, prisilnog raseljavanja, zakonitih načina za dolazak i mobilnosti;

(c) podupiranje programâ potpomognutog dobrovoljnog povratka i održive reintegracije migranata povratnika i njihovih obitelji;

- (d) smanjenje ranjivosti uzrokovanih krijumčarenjem migranata i trgovanjem ljudima te programe za borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovanja ljudima;
- (e) podupiranje djelotvornih migracijskih politika utemeljenih na ljudskim pravima.

Članak 57.

Provedbeni akt Vijeća o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost

1. Na temelju prijedloga Komisije iz članka 12. i u skladu s postupkom preuzimanja obveza koji se provodi u okviru Foruma na visokoj razini iz članka 13., Vijeće svake godine, prije kraja svake kalendarske godine, donosi provedbeni akt o uspostavi godišnje pričuve za solidarnost, uključujući referentni broj potrebnih premještanja i financijskih doprinosa za godišnju pričuvu solidarnosti na razini Unije te posebne obveze koje je svaka država članica preuzela za svaku vrstu solidarnog doprinosa iz članka 56. stavka 2. na sastanku Foruma na visokoj razini. Vijeće donosi provedbeni akt iz ovog stavka kvalificiranom većinom. Vijeće kvalificiranom većinom može izmijeniti prijedlog Komisije iz članka 12.
2. U provedbenom aktu Vijeća iz stavka 1. ovog članka utvrđuje se, prema potrebi, i okvirni postotak godišnje pričuve za solidarnost koji se može staviti na raspolaganje državama članicama pod migracijskim pritiskom zbog velikog broja dolazaka koji proizlaze iz opetovanih iskrćavanja nakon operacija potrage i spašavanja, uzimajući u obzir zemljopisne posebnosti dotičnih država članica. U njemu se mogu utvrditi i drugi oblici solidarnosti kako su navedeni u članku 56. stavku 2. točki (c), ovisno o potrebama za takvim mjerama koje proizlaze iz posebnih izazova u području migracija u dotičnim državama članicama.
3. Na sastanku Foruma na visokoj razini iz članka 13. države članice donose zaključak o ukupnom referentnom broju za svaku mjeru solidarnosti u godišnjoj pričuvi za solidarnost, na temelju prijedloga Komisije iz članka 12. Tijekom tog sastanka države članice također preuzimaju obveze za svoje doprinose u godišnju pričuvu za solidarnost u skladu sa stavkom 4. ovog članka i za obvezni pravedni udio izračunan u skladu s referentnim ključem iz članka 66.
4. Pri provedbi stavka 3. ovog članka države članice imaju potpuno diskrecijsko pravo izbora između vrsta mjera solidarnosti navedenih u članku 56. stavku 2. ili njihove kombinacije. Države članice koje preuzimaju obveze za alternativne mjere solidarnosti navode financijsku vrijednost takvih mjera na temelju objektivnih kriterija. Ako alternativne mjere solidarnosti nisu utvrđene u Komisijinu prijedlogu iz članka 12., države članice i dalje mogu preuzeti obveze za takve mjere. Ako države članice korisnice ne zatraže takve mjere u određenoj godini, one se pretvaraju u financijske doprinose.

Članak 58.

Informacije o namjeri države članice za koju je u odluci Komisije utvrđeno da je pod migracijskim pritiskom da upotrijebi godišnju pričuvu za solidarnost

1. Država članica, za koju je u odluci kako je navedena u članku 11. utvrđeno da je pod migracijskim pritiskom, nakon donošenja provedbenog akta Vijeća iz članka 57., obavješćuje Komisiju i Vijeće o svojoj namjeri da upotrijebi godišnju pričuvu za solidarnost. Komisija o tome obavješćuje Europski parlament.
2. Dotična država članica uključuje informacije o vrsti i razini mjera solidarnosti iz članka 56. stavka 2. potrebnih za odgovaranje na situaciju, uključujući, prema potrebi, svaku upotrebu sastavnica stalnog paketa instrumenata EU-a za potporu u vezi s migracijama. Ako ta država članica namjerava upotrijebiti financijske doprinose, ona utvrđuje i Unijine dotične programe potrošnje.
3. Nakon primitka informacija iz stavka 2. dotična država članica ima pristup godišnjoj pričuvi za solidarnost u skladu s člankom 60. Koordinator EU-a za solidarnost bez odgode i u svakom slučaju u roku od 10 dana od primitka informacija saziva Forum na tehničkoj razini radi operacionalizacije mjera solidarnosti.

Članak 59.

Obavijest o potrebi države članice, koja smatra da je pod migracijskim pritiskom, da upotrijebi godišnju pričuvu za solidarnost

1. Ako za državu članicu u odluci kako je navedena u članku 11. nije utvrđeno da je pod migracijskim pritiskom, ali ona sama smatra da je pod migracijskim pritiskom, ona obavješćuje Komisiju o svojoj potrebi za upotrebom godišnje pričuve za solidarnost i o tome obavješćuje Vijeće. Komisija o tome obavješćuje Europski parlament.
2. Obavijest iz stavka 1. sadržava:
 - (a) propisno potkrijepljeno obrazloženje postojanja i razmjera migracijskog pritiska u državi članici koja upućuje obavijest, uključujući ažurirane podatke o pokazateljima iz članka 9. stavka 3. točke (a);
 - (b) informacije o vrsti i razini mjera solidarnosti iz članka 56. potrebnih za odgovaranje na situaciju, uključujući, prema potrebi, svaku upotrebu sastavnica stalnog paketa instrumenata EU-a za potporu u vezi s migracijama i, ako dotična država članica namjerava upotrijebiti financijske doprinose, utvrđenje Unijinih dotičnih programa potrošnje;
 - (c) opis načina na koji bi se upotrebom godišnje pričuve za solidarnost mogla stabilizirati situacija;
 - (d) način na koji dotična država članica namjerava odgovoriti na eventualne utvrđene ranjivosti u području odgovornosti, pripravnosti ili otpornosti.
3. Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Agencija Europske unije za temeljna prava i dotična država članica na zahtjev Komisije pomažu Komisiji u izradi procjene migracijskog pritiska.
4. Komisija žurno procjenjuje obavijest, uzimajući u obzir informacije utvrđene u člancima 9. i 10., je li u odluci iz članka 11. utvrđeno da je država članica koja upućuje obavijest izložena riziku od migracijskog pritiska, cjelokupnu situaciju u Uniji, situaciju u državi članici koja upućuje obavijest tijekom prethodnih 12 mjeseci i potrebe koje je izrazila država članica koja upućuje obavijest, te donosi odluku o tome treba li smatrati da je država članica pod migracijskim pritiskom. Ako Komisija odluči da je ta država članica pod migracijskim pritiskom, dotična država članica postaje država članica korisnica, osim ako joj se uskrati pristup radi korištenja godišnje pričuve za solidarnost u skladu sa stavkom 6. ovog članka.
5. Komisija bez odgode dostavlja svoju odluku dotičnoj državi članici, Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Ako se odlukom Komisije utvrdi da je država članica koja upućuje obavijest pod migracijskim pritiskom, koordinator EU-a za solidarnost saziva Forum na tehničkoj razini bez odgode i u roku od dva tjedna od dostavljanje odluke Komisije dotičnoj državi članici, Europskom parlamentu i Vijeću radi operacionalizacije mjera solidarnosti. Koordinator EU-a za solidarnost saziva Forum na tehničkoj razini, osim ako Komisija smatra, ili ako Vijeće odluči provedbenim aktom donesenim u roku od dva tjedna od dostavljanja odluke Komisije dotičnoj državi članici, Europskom parlamentu i Vijeću da u godišnjoj pričuvi za solidarnost nema dovoljno kapaciteta da bi se dotičnoj državi članici dopustilo da ostvari korist od godišnje pričuve za solidarnost ili da postoje drugi objektivni razlozi da se toj državi članici ne dopusti da ostvari korist od godišnje pričuve za solidarnost.
7. Ako Vijeće odluči da u godišnjoj pričuvi za solidarnost nema dovoljno kapaciteta, primjenjuje se članak 13. stavak 4., a Forum na visokoj razini saziva se najkasnije tjedan dana nakon odluke Komisije.

U slučaju odluke Komisije kojom se odbija zahtjev države članice da je se smatra državom pod migracijskim pritiskom, država članica koja upućuje obavijest može podnijeti novu obavijest Komisiji i Vijeću s dodatnim relevantnim informacijama.

Članak 60.**Operacionalizacija i koordinacija solidarnih doprinosa**

1. U okviru Foruma na tehničkoj razini države članice surađuju međusobno i s Komisijom kako bi se osigurala djelotvorna i učinkovita operacionalizacija solidarnih doprinosa u godišnjoj pričuvi za solidarnost za dotičnu godinu, na uravnotežen i pravodoban način, s obzirom na utvrđene i procijenjene potrebe te dostupne solidarne doprinose.

2. Koordinator EU-a za solidarnost, uzimajući u obzir razvoj migracijske situacije, koordinira operacionalizaciju solidarnih doprinosa kako bi se osigurala uravnotežena raspodjela dostupnih solidarnih doprinosa državama članicama korisnicama.

3. Pri operacionalizaciji utvrđenih mjera solidarnosti, uz iznimku provedbe financijskih doprinosa, države članice provode svoje solidarne doprinose za koje su preuzete obveze iz članka 56. za određenu godinu prije kraja te godine, ne dovodeći u pitanje članak 65. stavak 3. i članak 67. stavak 12.

Države članice koje daju doprinos do kraja godine provode svoje preuzete obveze razmjerno svojoj cjelokupnoj preuzetoj obvezi u odnosu na godišnju pričuvu za solidarnost za tu godinu.

Države članice kojima je odobreno potpuno smanjenje solidarnih doprinosa u skladu s člankom 61. ili člankom 62. ili države članice koje su same države članice korisnice na temelju članka 58. stavka 1. i članka 59. stavka 4. nisu obvezne provoditi svoje solidarne doprinose za koje su preuzete obveze iz članka 56. stavka 2. za određenu godinu.

Države članice koje daju doprinos nisu obvezne provesti svoje obveze preuzete na temelju članka 56. stavka 2. ili primijeniti kompenzacije u pogledu odgovornosti na temelju članka 63. prema državi članici korisnici ako je Komisija u odluci kako je navedena u članku 11. ili članku 59. stavku 4. utvrdila sustavne nedostatke u toj državi članici korisnici u pogledu pravila utvrđenih u dijelu III. ove Uredbe koji bi mogli dovesti do ozbiljnih negativnih posljedica za funkcioniranje ove Uredbe.

4. Tijekom prvog sastanka Foruma na tehničkoj razini u godišnjem ciklusu države članice koje daju doprinos i države članice korisnice mogu, s obzirom na utvrđene potrebe, izraziti razumne preferencije za profile dostupnih kandidata za premještanje i potencijalno planiranje provedbe svojih solidarnih doprinosa, uzimajući u obzir potrebu za hitnim mjerama za države članice korisnice.

Koordinator EU-a za solidarnost olakšava interakciju i suradnju među državama članicama u tim aspektima.

Pri provedbi premještanja države članice prvenstveno brinu o premještanju ranjivih osoba.

5. Tijela, uredi i agencije Unije nadležni u području azila i upravljanja granicama i migracijama na zahtjev i u okviru svojih mandata pružaju potporu državama članicama i Komisiji s ciljem osiguravanja pravilne provedbe i funkcioniranja ovog dijela. Takva potpora može biti u obliku analiza, stručnog znanja i operativne potpore. Koordinator EU-a za solidarnost koordinira svu pomoć stručnjaka ili timova koje šalju Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu ili bilo koje drugo tijelo, ured, ili agencija Unije u vezi s operacionalizacijom solidarnih doprinosa.

6. U siječnju svake godine od 2025. i nadalje države članice koordinatoru EU-a za solidarnost potvrđuju razine svake mjere solidarnosti provedene tijekom prethodne godine.

Članak 61.**Smanjenje solidarnih doprinosa u slučajevima migracijskog pritiska**

1. Država članica za koju je u odluci kako je navedena u članku 11. utvrđeno da je pod migracijskim pritiskom ili koja sama smatra da je pod migracijskim pritiskom i koja nije upotrijebila godišnju pričuvu za solidarnost u skladu s člankom 58. ili obavijestila o potrebi za upotrebom godišnje pričuve za solidarnost u skladu s člankom 59. može u bilo kojem trenutku zatražiti djelomično ili potpuno smanjenje svojih doprinosa za koje su preuzete obveze utvrđenih u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57.

Dotična država članica podnosi svoj zahtjev Komisiji. Dotična država članica dostavlja svoj zahtjev Vijeću u informativne svrhe.

2. Ako je država članica koja upućuje zahtjev iz stavka 1. ovog članka država članica za koju u odluci kako je navedena u članku 11. nije utvrđeno da je pod migracijskim pritiskom, ali sama smatra da je pod migracijskim pritiskom, ta država članica u svoj zahtjev uključuje:

- (a) opis načina na koji bi se potpunim ili djelomičnim smanjenjem njezinih doprinosa za koje su preuzete obveze moglo doprinijeti stabilizaciji situacije;
- (b) procjenu toga može li se doprinos za koji su preuzete obveze zamijeniti drugom vrstom solidarnog doprinosa;
- (c) način na koji će ta država članica odgovoriti na eventualne utvrđene ranjivosti u području odgovornosti, pripravnosti ili otpornosti;
- (d) propisno potkrijepljeno obrazloženje postojanja i razmjera migracijskog pritiska u državi članici koja upućuje zahtjev.

Pri procjeni takvog zahtjeva Komisija uzima u obzir i informacije iz članaka 9. i 10.

3. Komisija obavješćuje Vijeće o svojoj procjeni zahtjeva u roku od četiri tjedna od primitka zahtjeva podnosenog u skladu s ovim člankom. Komisija o toj procjeni obavješćuje i Europski parlament.

4. Nakon primitka procjene Komisije Vijeće donosi provedbeni akt kako bi utvrdilo je li država članica ovlaštena odstupiti od provedbenog akta Vijeća iz članka 57.

Članak 62.

Smanjenje solidarnih doprinosa u ozbiljnim migracijskim situacijama

1. Država članica za koju je u odluci kako je navedena u članku 11. utvrđeno da se suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom ili koja sama smatra da je suočena s ozbiljnom migracijskom situacijom može u bilo kojem trenutku zatražiti djelomično ili potpuno smanjenje svojih doprinosa za koje su preuzete obveze utvrđenih u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57.

Dotična država članica podnosi svoj zahtjev Komisiji. Dotična država članica dostavlja svoj zahtjev Vijeću u informativne svrhe.

2. Ako je država članica koja upućuje zahtjev država članica za koju je u odluci kako je navedena u članku 11. utvrđeno da se suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom, zahtjev uključuje:

- (a) opis načina na koji bi se potpunim ili djelomičnim smanjenjem njezinih doprinosa za koje su preuzete obveze moglo doprinijeti stabilizaciji situacije;
- (b) procjenu toga može li se doprinos za koji su preuzete obveze zamijeniti drugom vrstom solidarnog doprinosa;
- (c) način na koji ta će država članica odgovoriti eventualne utvrđene ranjivosti u području odgovornosti, pripravnosti ili otpornosti;
- (d) propisno potkrijepljeno obrazloženje koje se odnosi na područje sustava azila, prihvata i migracija u kojem je kapacitet dosegnut te na koji način dosezanje granica kapaciteta te države članice u određenom području utječe na njezinu sposobnost da ispuní svoju preuzetu obvezu.

3. Ako u odluci kako je navedena u članku 11. nije utvrđeno da se država članica koja upućuje zahtjev suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom, ali koja sama smatra da se suočava s ozbiljnom migracijskom situacijom, zahtjev, uz informacije iz stavka 2. ovog članka, uključuje i propisno potkrijepljeno obrazloženje o ozbiljnosti migracijske situacije u državi članici koja upućuje zahtjev. Pri procjeni takvog zahtjeva Komisija uzima u obzir i informacije iz članaka 9. i 10. te je li u odluci kako je navedena u članku 11. utvrđeno da je država članica izložena riziku od migracijskog pritiska.

4. Komisija obavješćuje Vijeće o svojoj procjeni zahtjeva u roku od četiri tjedna od primitka zahtjeva podnesenog u skladu s ovim člankom. Komisija o toj procjeni obavješćuje i Europski parlament.

5. Nakon primitka procjene Komisije Vijeće donosi provedbeni akt kako bi utvrdilo je li država članica ovlaštena odstupiti od provedbenog akta Vijeća iz članka 57.

Članak 63.

Kompenzacije u pogledu odgovornosti

1. Ako su preuzete obveze premještanja u okviru godišnje pričuve za solidarnost utvrđene u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57. jednake ili veće od 50 % brojke navedene u Komisijinu prijedlogu iz članka 12., država članica korisnica može zatražiti od drugih država članica da preuzmu odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje je država članica korisnica utvrđena kao odgovorna umjesto premještanja u skladu s postupkom utvrđenim u članku 69.

2. Država članica koja daje doprinos može državama članicama korisnicama izraziti svoju spremnost da preuzme odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje je država članica korisnica utvrđena kao odgovorna umjesto premještanja:

(a) ako je dosegnut prag utvrđen u stavku 1.; ili

(b) ako se država članica koja daje doprinos obvezala na 50 % ili više svojeg obveznog pravednog udjela u godišnjoj pričuvi za solidarnost utvrđenog u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57. u obliku premještanja.

Ako je država članica koja daje doprinos izrazila takvu spremnost, a država članica korisnica se suglasila, država članica korisnica primjenjuje postupak utvrđen u članku 69.

3. Države članice koje daju doprinos preuzimaju odgovornost za zahtjeve za međunarodnu zaštitu za koje je država članica korisnica utvrđena kao odgovorna, do one od dviju brojki navedenih u točkama (a) i (b) koja je viša ako su nakon sastanka Foruma na visokoj razini sazvanog u skladu s člankom 13. stavkom 4. preuzete obveze premještanja u okviru godišnje pričuve za solidarnost utvrđene u provedbenom aktu Vijeća iz članka 57.:

(a) niže od brojke iz članka 12. stavka 2. točke (a); ili

(b) niže od 60 % referentnog broja upotrijebljenog za izračun obveznog pravednog udjela svake države članice za premještanje u svrhu uspostave godišnje pričuve za solidarnost u skladu s člankom 57.

4. Stavak 3. ovog članka primjenjuje se i ako su preuzete obveze koje treba provesti tijekom određene godine niže od one od dviju brojki navedenih u točkama (a) ili (b) tog stavka koja je viša zbog potpunih ili djelomičnih smanjenja odobrenih u skladu s člancima 61. ili 62. ili zbog toga što države članice korisnice iz članka 58. stavka 1. i članka 59. stavka 4. nisu obvezne provesti svoje solidarne doprinose za koje su preuzete obveze za određenu godinu.

5. Država članica koja daje doprinos, a koja do kraja određene godine nije provela premještanja za koja su preuzete obveze ili nije prihvatila premještanja u skladu s člankom 67. stavkom 9. jednaka svojim preuzetim obvezama premještanja iz članka 57. stavka 3., na zahtjev države članice korisnice preuzima odgovornost za zahtjeve za međunarodnu zaštitu za koje je država članica korisnica utvrđena kao odgovorna do broja premještanja za koje su preuzete obveze u skladu s člankom 57. stavkom 3. što je prije moguće nakon kraja određene godine.

6. Država članica koja daje doprinos utvrđuje pojedinačne zahtjeve za koje preuzima odgovornost na temelju stavaka 2. i 3. ovog članka i obavješćuje državu članicu korisnicu koristeći se elektroničkom komunikacijskom mrežom uspostavljenom na temelju članka 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003.

Država članica koja daje doprinos postaje država članica odgovorna za utvrđene zahtjeve i navodi svoju odgovornost na temelju članka 16. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1358.

7. Države članice nisu obvezne preuzeti odgovornost u skladu sa stavkom 6. prvim podstavkom ovog članka iznad njihova pravednog udjela izračunanog u skladu s referentnim ključem iz članka 66.

8. Ovaj se članak primjenjuje samo ako:

- (a) tražitelj nije maloljetnik bez pratnje;
- (b) država članica korisnica utvrđena je kao odgovorna na temelju kriterija utvrđenih u člancima od 29. do 33.;
- (c) rok za transfer iz članka 39. stavka 1. još nije istekao;
- (d) tražitelj nije pobjegao iz države članice koja daje doprinos;
- (e) dotična osoba nije korisnik međunarodne zaštite;
- (f) dotična osoba nije prihvaćena osoba.

9. Država članica koja daje doprinos može primijeniti ovaj članak na državljane trećih zemalja ili osobe bez državljanstva čiji su zahtjevi konačno odbijeni u državi članici korisnici. Primjenjuju se članci 55. i 56. Uredbe (EU) 2024/1348.

Članak 64.

Financijski doprinosi

1. Financijski doprinosi sastoje se od prijenosa iznosa iz država članica koje daju doprinos u proračun Unije te čine vanjske namjenske prihode u skladu s člankom 21. stavkom 5. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴²⁾. Financijski doprinosi upotrebljavaju se u svrhu provedbe djelovanja godišnje pričuve za solidarnost iz članka 56. stavka 2. točke (b) ove Uredbe.
2. Države članice korisnice utvrđuju djelovanja koja se mogu financirati financijskim doprinosima iz stavka 1. ovog članka i podnose ih Forumu na tehničkoj razini. Komisija blisko surađuje s državama članicama korisnicama kako bi osigurala da ta djelovanja odgovaraju ciljevima utvrđenima u članku 56. stavku 2. točki (b) i članku 56. stavku 3. Koordinator EU-a za solidarnost vodi popis djelovanja i stavlja ga na raspolaganje putem Forumu na tehničkoj razini.
3. Komisija donosi provedbeni akt o pravilima o funkcioniranju financijskih doprinosa. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2.
4. Ako iznos iz članka 57. stavka 1. ove Uredbe nije dodijeljen u cijelosti, preostali iznos može se dodati iznosu iz članka 10. stavka 2. točke (b) Uredbe (EU) 2021/1147.
5. Države članice izvješćuju Komisiju i Forum na tehničkoj razini o napretku u provedbi djelovanja koja se financiraju financijskim doprinosima u skladu s ovim člankom.
6. Komisija u svoje izvješće iz članka 9. uključuje informacije o provedbi djelovanja financiranih financijskim doprinosima u skladu s ovim člankom, među ostalim o pitanjima koja bi mogla utjecati na provedbu i svim mjerama poduzetima za njihovo rješavanje.

Članak 65.

Alternativne mjere solidarnosti

1. Doprinosi u obliku alternativnih mjera solidarnosti temelje se na posebnom zahtjevu države članice korisnice. Takvi doprinosi računaju se kao financijska solidarnost, a dotične države članice koje daju doprinos i države članice korisnice zajednički i realistično utvrđuju njihovu konkretnu vrijednost te o njoj obavješćuju koordinatore EU-a za solidarnost prije provedbe tih doprinosa.

⁽⁴²⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

2. Države članice osiguravaju alternativne mjere solidarnosti samo uz one mjere koje su predviđene operacijama tijela, ureda i agencija Unije ili financiranjem Unije u području upravljanja azilom i migracijama u državama članicama korisnicama i izbjegavajući pritom njihovo udvostručavanje. Države članice osiguravaju samo alternativne mjere solidarnosti uz ono što su dužne doprinositi putem tijela, ureda i agencija Unije.
3. Države članice korisnice i države članice koje daju doprinos dovršavaju provedbu dogovorenih alternativnih mjera solidarnosti čak i ako su istekli relevantni provedbeni akti.

Članak 66.

Referentni ključ

Udio solidarnih doprinosa koje svaka država članica mora pružiti naveden u članku 57. stavku 3. izračunava se prema formuli iz Priloga I. i temelji na sljedećim kriterijima za svaku državu članicu, u skladu s najnovijim dostupnim podacima Eurostata, a to su:

- (a) broj stanovnika (ponderiranje 50 %);
- (b) ukupni BDP (ponderiranje 50 %).

POGLAVLJE II.

Postupovni zahtjevi

Članak 67.

Postupak prije premještanja

1. Postupak iz ovog članka primjenjuje se na premještanje osoba iz članka 56. stavka 2. točke (a).
2. Prije primjene postupka iz ovog članka država članica korisnica osigurava da ne postoje opravdani razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost. Ako postoje opravdani razlozi za smatrati da osoba prije ili tijekom postupka utvrđenog u ovom članku predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost, među ostalim ako je prijetnja za unutarnju sigurnost utvrđena u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) 2024/1356, država članica korisnica ne primjenjuje ili odmah obustavlja postupak utvrđen u ovom članku. Država članica korisnica isključuje dotičnu osobu iz svakog budućeg premještanja ili transfera u bilo koju državu članicu. Ako je dotična osoba tražitelj međunarodne zaštite, država članica korisnica odgovorna je država članica u skladu s člankom 16. stavkom 4. ove Uredbe.

3. Ako se mora provesti premještanje, država članica korisnica utvrđuje osobe koje bi se moglo premjestiti. Na zahtjev države članice korisnice Agencija za azil podupire državu članicu korisnicu u utvrđivanju osoba koje treba premjestiti i u njihovu povezivanju s državama članicama premještanja u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (k) Uredbe (EU) 2021/2303.

Država članica uzima u obzir, ako je primjenjivo, postojanje značajnih veza između dotične osobe i države članice premještanja, poput onih koje se temelje na obiteljskim ili kulturnim razlozima. U tu svrhu država članica korisnica daje osobama koje treba premjestiti priliku da pruže informacije o postojanju značajnih veza s određenim državama članicama te da iznesu relevantne informacije i dokumentaciju za utvrđivanje tih veza. Ta prilika ne podrazumijeva pravo odabira određene države članice premještanja u skladu s ovim člankom.

4. Za potrebe utvrđivanja osoba koje treba premjestiti i njihova povezivanja s državama članicama premještanja, države članice korisnice mogu upotrebljavati alate koje je razvio koordinator EU-a za solidarnost.

Tražitelji koji nemaju značajne veze ni s jednom drugom državom članicom pravedno se dijele među preostalim državama članicama premještanja.

Ako je utvrđena osoba koju treba premjestiti korisnik međunarodne zaštite, dotičnu osobu premješta se isključivo nakon njezina pisanog pristanka na premještanje.

5. Ako se treba provesti premještanje, država članica korisnica obavješćuje osobe iz stavka 1. ovog članka o postupku utvrđenom u ovom članku i članku 68. kao i, ako je primjenjivo, o obvezama utvrđenima u članku 17. stavcima 3., 4. i 5. i posljedicama nepoštovanja utvrđenima u članku 18.

Prvi podstavak ovog stavka ne primjenjuje se na tražitelje za koje se država članica korisnica može utvrditi kao odgovorna država članica u skladu s kriterijima iz članaka od 25. do 28. i članka 34., uz iznimku članka 25. stavka 5. Takvi tražitelji ne ispunjavaju uvjete za premještanje.

6. Države članice osiguravaju da se članovi obitelji premjeste na državno područje iste države članice.

7. U slučajevima iz stavaka 2. i 3. država članica korisnica državi članici premještanja što je prije moguće dostavlja sve relevantne informacije i dokumente o dotičnoj osobi koristeći se standardnim obrascem, kako bi se, među ostalim, tijelima države članice premještanja omogućilo da provjere postoje li razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost.

8. Država članica premještanja razmatra informacije koje je država članica korisnica dostavila na temelju stavka 7. i provjerava da ne postoje opravdani razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost. Država članica premještanja može odlučiti provjeriti te informacije tijekom osobnog intervjua s dotičnom osobom. Dotičnu osobu mora se propisno obavijestiti o prirodi i svrsi takvog intervjua. Osobni intervjui održavaju se u rokovima predviđenima u stavku 9.

9. Ako ne postoje opravdani razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost, država članica premještanja u roku od tjedan dana od primitka relevantnih informacija od države članice korisnice potvrđuje da će premjestiti dotičnu osobu.

Ako se provjerama potvrdi da postoje opravdani razlozi za smatrati da dotična osoba predstavlja prijetnju za unutarnju sigurnost, država članica premještanja u roku od tjedan dana od primitka relevantnih informacija od države članice korisnice obavješćuje tu državu članicu o prirodi upozorenja iz bilo koje relevantne baze podataka i osnovnim razlozima za to upozorenje. U takvim se slučajevima dotičnu osobu ne premješta.

U iznimnim slučajevima, ako se može dokazati da je razmatranje informacija posebno složeno ili da se istodobno mora provjeriti velik broj predmeta, država članica premještanja može odgovoriti nakon isteka roka od tjedan dana iz prvog i drugog podstavka, ali u svakom slučaju u roku od dva tjedna. U takvim situacijama država članica premještanja o odluci o odgodu odgovora obavješćuje državu članicu korisnicu u izvornom roku od tjedan dana.

Nepostupanje u roku od tjedan dana iz prvog i drugog podstavka ili u roku od dva tjedna iz trećeg podstavka jednako je potvrdi primitka informacija i podrazumijeva obvezu premještanja dotične osobe, uključujući obvezu osiguravanja odgovarajućih aranžmana za dolazak.

10. Država članica korisnica donosi odluku o transferu u roku od tjedan dana nakon što dobije potvrdu od države članice premještanja. Dotičnoj osobi bez odgode u pisanom obliku priopćuje odluku o njezinu transferu u tu državu članicu najkasnije dva dana prije transfera u slučaju tražitelja i tjedan dana prije transfera u slučaju korisnika.

Ako je osoba koju treba premjestiti tražitelj, ta osoba mora poštovati odluku o premještanju.

11. Transfer dotične osobe iz države članice korisnice u državu članicu premještanja provodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice korisnice, nakon savjetovanja među dotičnim državama članicama, čim je to praktički moguće, a u roku od četiri tjedna od potvrde države članice premještanja ili konačne odluke o pravnom lijeku ili preispitivanju odluke o transferu s odgovdnim učinkom u skladu s člankom 43. stavkom 3.

12. Države članice korisnice i države članice premještanja nastavljaju proces premještanja čak i nakon isteka vremenskog okvira za provedbu ili isteka valjanosti provedbenih akata Vijeća iz članaka 57., 61. i 62.

13. Članak 42. stavci 3., 4. i 5., članci 43. i 44., članak 46. stavci 1. i 3., članak 47. stavci 2. i 3. te članci 48. i 50. primjenjuju se mutatis mutandis na postupak premještanja.

Država članica korisnica koja provodi transfer korisnika međunarodne zaštite državi članici premještanja dostavlja sve informacije iz članka 51. stavka 2., informacije o razlozima na kojima je korisnik temeljio svoj zahtjev i razlozima za sve odluke donesene u vezi s korisnikom.

14. Komisija provedbenim aktima utvrđuje jedinstvene metode za pripremu i podnošenje informacija i dokumenata u svrhu premještanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 77. stavka 2. U pripremi tih provedbenih akata Komisija se može savjetovati s Agencijom za azil.

Članak 68.

Postupak nakon premještanja

1. Država članica premještanja obavješćuje državu članicu korisnicu, Agenciju za azil i koordinatora EU-a za solidarnost o sigurnom dolasku dotične osobe ili o činjenici da se ta osoba nije pojavila u roku koji je bio određen.

2. Ako je država članica premještanja premjestila tražitelja za kojeg odgovorna država članica još nije utvrđena, država članica premještanja primjenjuje postupke iz dijela III., uz iznimku članka 16. stavka 2., članka 17. stavaka 1. i 2., članka 25. stavka 5., članka 29., članka 30. i članka 33. stavaka 1. i 2.

Ako se na temelju prvog podstavka ovog stavka ne može utvrditi odgovorna država članica, država članica premještanja odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Država članica premještanja navodi u Eurodacu da je odgovorna u skladu s člankom 16. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/1358.

3. Ako je premješten tražitelj za kojeg je država članica korisnica prethodno utvrđena kao odgovorna na temelju drugih razloga koji nisu kriteriji iz članka 67. stavka 5. drugog podstavka, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prenosi se na državu članicu premještanja.

Odgovornost za razmatranje svih daljnjih navoda ili svakog naknadnog zahtjeva dotične osobe u skladu s člancima 55. i 56. Uredbe (EU) 2024/1348 također se prenosi na državu članicu premještanja.

Država članica premještanja navodi u Eurodacu da je odgovorna u skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1358.

4. Ako je korisnik međunarodne zaštite premješten, država članica premještanja automatski mu odobrava status međunarodne zaštite poštujući status koji je odobrila odnosno priznala država članica korisnica.

Članak 69.

Postupak za kompenzacije u pogledu odgovornosti na temelju članka 63. stavaka 1. i 2.

1. Ako država članica korisnica zatraži od druge države članice da preuzme odgovornost za razmatranje određenog broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju članka 63. stavaka 1. i 2., ona svoj zahtjev dostavlja državi članici koja daje doprinos i navodi broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje treba preuzeti odgovornost umjesto premještanja.

2. Država članica koja daje doprinos odgovara na zahtjev u roku od 30 dana od primitka tog zahtjeva.

Država članica koja daje doprinos može odlučiti prihvatiti preuzimanje odgovornosti za razmatranje manjeg broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu od onog koji je zatražila država članica korisnica.

3. Država članica koja je prihvatila zahtjev na temelju stavka 2. ovog članka utvrđuje pojedinačne zahtjeve za međunarodnu zaštitu za koje preuzima odgovornost i navodi svoju odgovornost na temelju članka 16. stavka 3. Uredbe (EU) 2024/1358.

Članak 70.

Druge obveze

Države članice obavješćuju Komisiju, posebno koordinatora EU-a za solidarnost, o provedbi mjera solidarnosti, uključujući mjere suradnje s trećom zemljom.

POGLAVLJE III.

Financijska potpora koju pruža Unija

Članak 71.

Financijska potpora

U skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti, financijska potpora nakon premještanja u skladu s poglavljima I. i II. ovog dijela provodi se u skladu s člankom 20. Uredbe (EU) 2021/1147.

DIO V.

OPĆE ODREDBE

Članak 72.

Sigurnost i zaštita podataka

1. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje pravo Unije o zaštiti osobnih podataka, osobito uredbe (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴³⁾ te Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁴⁾.
2. Države članice moraju imati primjerene tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurale sigurnost osobnih podataka obrađenih na temelju ove Uredbe, a posebice kako bi spriječile nezakonit ili neovlašten pristup osobnim podacima koji se obrađuju ili njihovo otkrivanje, izmjenu ili gubitak.
3. Nadležno nadzorno tijelo ili nadležna nadzorna tijela svake države članice neovisno prate da tijela iz članka 52. dotične države članice zakonito obrađuju osobne podatke, u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 73.

Povjerljivost

Države članice osiguravaju da tijela iz članka 52. obvezuju pravila o povjerljivosti predviđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojih aktivnosti.

⁽⁴³⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽⁴⁴⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

Članak 74.**Sankcije**

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe, uključujući upravne ili kaznene sankcije u skladu s nacionalnim pravom, i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 75.**Izračun rokova**

Svaki rok propisan u ovoj Uredbi izračunava se na sljedeći način:

- (a) rok izražen u danima, tjednima ili mjesecima izračunava se od trenutka kad se neki događaj dogodio ili kad se poduzela neka radnja; dan na koji se događaj dogodio ili na koji se radnja poduzela ne uračunava se u rok o kojem je riječ;
- (b) rok izražen u tjednima ili mjesecima završava istekom onog dana u zadnjem tjednu ili onog dana u zadnjem mjesecu koji se zove jednako kao dan na koji se dogodio događaj ili na koji se poduzela radnja od koje se izračunava rok;
- (c) ako u roku izraženom u mjesecima dana na koji bi rok trebao isteći nema u zadnjem mjesecu roka, rok završava u ponoć zadnjeg dana tog zadnjeg mjeseca;
- (d) rokovi uključuju subote, nedjelje i službene praznike u dotičnoj državi članici; ako rok završava u subotu, nedjelju ili na službeni praznik, sljedeći radni dan računa se kao zadnji dan roka.

Članak 76.**Teritorijalno područje primjene**

Za Francusku Republiku ova se Uredba primjenjuje samo za njezino europsko državno područje.

Članak 77.**Postupak odbora**

1. Komisiji u radu pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbor ne da mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 78.**Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 25. stavka 6. i članka 34. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 11. lipnja 2024. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 25. stavka 6. i članka 34. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 25. stavka 6. ili članka 34. stavka 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od četiri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 79.

Praćenje i evaluacija

Komisija do 1. veljače 2028. i svake godine nakon toga preispituje funkcioniranje mjera utvrđenih u dijelu IV. ove Uredbe i izvješćuje o provedbi mjera utvrđenih u ovoj Uredbi. To se izvješće dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću.

Komisija redovito, a najmanje svake tri godine, preispituje relevantnost brojki utvrđenih u članku 12. stavku 2. točkama (a) i (b) te cjelokupno funkcioniranje dijela III. ove Uredbe, među ostalim treba li izmijeniti definiciju članova obitelji i trajanje rokova utvrđenih u tom dijelu, u odnosu na cjelokupnu migracijsku situaciju.

Komisija do 1. srpnja 2031. i svakih pet godina nakon toga provodi evaluaciju ove Uredbe, posebno uzimajući u obzir načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kako je utvrđeno u članku 80. UFEU-a. Komisija predstavlja izvješća o glavnim nalazima te evaluacije Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Države članice pružaju Komisiji sve informacije potrebne za pripremu izvješća, najkasnije šest mjeseci prije nego što istekne rok za Komisijino predstavljanje svakog izvješća.

Članak 80.

Statistički podaci

U skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁵⁾ države članice priopćuju Komisiji (Eurostat) statističke podatke u vezi s primjenom ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 1560/2003.

DIO VI.

IZMJENE DRUGIH AKATA UNIJE

Članak 81.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1147

Uredba (EU) 2021/1147 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

⁽⁴⁵⁾ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

(a) točke 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. ‚tražitelj međunarodne zaštite‘ znači tražitelj kako je definiran u članku 2. točki 4. Uredbe (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
2. ‚korisnik međunarodne zaštite‘ znači korisnik međunarodne zaštite kako je definiran u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) 2024/1351;

(*) Uredba (EU) 2024/1351 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. svibnja 2024. o upravljanju azilom i migracijama, izmjeni uredbi (EU) 2021/1147 i (EU) 2021/1160 i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013 (SL L, 2024/1351, 22.5.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).“;

(b) točka 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. ‚član obitelji‘ znači član obitelji kako je definiran u članku 2. točki 8. Uredbe (EU) 2024/1351;“;

(c) točke 11. i 12. zamjenjuju se sljedećim:

- „11. ‚državljanin treće zemlje‘ znači državljanin treće zemlje kako je definiran u članku 2. točki 1. Uredbe (EU) 2024/1351;
12. ‚maloljetnik bez pratnje‘ znači maloljetnik bez pratnje kako je definiran u članku 2. točki 11. Uredbe (EU) 2024/1351;“;

(d) dodaje se sljedeća točka:

„15. ‚djelovanje u području solidarnosti‘ znači djelovanje čiji je opseg utvrđen u članku 56. stavku 2. točki (b) Uredbe (EU) 2024/1351 koje se financira financijskim doprinosima država članica, kako je navedeno u članku 64. stavku 1. te uredbe.“;

2. u članku 15. umeće se sljedeći stavak:

„6.a Doprinos iz proračuna Unije može se povećati na 100 % ukupnih prihvatljivih rashoda za djelovanja u području solidarnosti.“;

3. članak 20. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.

Sredstva za transfer tražitelja međunarodne zaštite ili korisnika međunarodne zaštite

1. Država članica prima, uz dodijeljena sredstva na temelju članka 13. stavka 1. točke (a) ove Uredbe, iznos od:

- (a) 10 000 EUR za svakog tražitelja međunarodne zaštite za kojeg ta država članica postane odgovorna zbog premještanja u skladu s člancima 67. i 68. Uredbe (EU) 2024/1351;
- (b) 10 000] EUR za svakog korisnika međunarodne zaštite koji je premješten u tu državu članicu u skladu s člancima 67. i 68. Uredbe (EU) 2024/1351.

Iznosi iz prvog podstavka točaka (a) i (b) povećavaju se na 12 000 EUR za svakog tražitelja međunarodne zaštite odnosno korisnika međunarodne zaštite koji je maloljetnik bez pratnje premješten u tu državu članicu u skladu s člancima 67. i 68. Uredbe (EU) 2024/1351.

2. Država članica koja pokriva troškove transferâ iz stavka 1. prima doprinos od 500 EUR za svakog tražitelja međunarodne zaštite ili korisnika međunarodne zaštite premještenog u drugu državu članicu.

3. Država članica koja pokriva troškove transfera iz članka 36. stavka 1. točke (a), (b) ili (c) Uredbe (EU) 2024/1351 provedenih u skladu s člankom 46. te uredbe prima doprinos od 500 EUR za svakog tražitelja međunarodne zaštite koji je premješten u drugu državu članicu.
 4. Iznosi iz stavaka od 1. do 3. ovog članka dodjeljuju se programu države članice pod uvjetom da je osoba za koju je iznos dodijeljen stvarno premještena u tu državu članicu ili registrirana kao tražitelj u odgovornoj državi članici u skladu s Uredbom (EU) 2024/1351, kako je primjenjivo. Ti se iznosi ne smiju upotrebljavati za druga djelovanja u okviru programa države članice, osim u propisno opravdanim okolnostima kako ih odobri Komisija izmjenom tog programa.
 5. Iznosi iz ovog članka u obliku su financiranja koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom 125. Financijske uredbe.
 6. U svrhu kontrole i revizije države članice čuvaju informacije potrebne za pravilnu identifikaciju osoba čiji je transfer proveden i informacije o datumu njihova transfera.
 7. Kako bi se uzelo u obzir trenutačne stope inflacije, relevantna zbivanja u području premještanja i druge čimbenike koji bi mogli optimizirati upotrebu financijskog poticaja u obliku iznosa iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi prilagođavanja tih iznosa, ako se to smatra prikladnim, i u okviru granica raspoloživih sredstava.”;
4. u članku 35. stavku 2. umeće se sljedeća točka:

„(ha) provedbi djelovanja u području solidarnosti, uključujući raščlambu financijskih doprinosa po djelovanju i opis glavnih rezultata postignutih kao rezultat financiranja.”;
 5. u Prilogu II. točki 4. dodaje se sljedeća podtočka:

„(c) podupiranje djelovanja u području solidarnosti, u skladu s područjem primjene potpore utvrđenim u Prilogu III.”;
 6. u Prilogu VI. tablici 1. točki IV. dodaje se sljedeća oznaka:

„007 djelovanja u području solidarnosti”;
 7. u Prilogu VI. tablici 3. dodaju se sljedeće oznake:

„006 preseljenje i humanitarni prihvati

007 međunarodna zaštita (transferi u)

008 međunarodna zaštita (transferi iz)

009 djelovanja u području solidarnosti”.

Članak 82.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1060

Uredba (EU) 2021/1060 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 36. umeće se sljedeći stavak:

„3.a Odstupajući od stavka 3. ovog članka, doprinos Unije za tehničku pomoć ne daje se za potporu djelovanjima u području solidarnosti, kako su definirana u članku 2. točki 15. Uredbe o FAMI-ju i članku 2. točki 11. Uredbe o BMVI-ju.”;
2. članak 63. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 6. dodaje se sljedeći podstavak:

„Prvi podstavak ovog stavka ne primjenjuje se na potporu djelovanjima u području solidarnosti, kako su definirana u članku 2. točki 15. Uredbe o FAMI-ju i članku 2. točki 11. Uredbe o BMVI-ju.”;

(b) u stavku 7. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako je program izmijenjen radi uvođenja financijske potpore za djelovanja u području solidarnosti, kako je definirano u članku 2. točki 15. Uredbe o FAMI-ju i članku 2. točki 11. Uredbe o BMVI-ju, programom se može predvidjeti da prihvatljivost rashoda povezanih s takvom izmjenom počinje od 11. lipnja 2024.”.

DIO VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 83.

Stavljanje izvan snage Uredbe (EU) br. 604/2013

Uredba (EU) br. 604/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. srpnja 2026.

Upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Uredba (EZ) br. 1560/2003 ostaje na snazi osim ako i dok se ne izmijeni provedbenim aktima donesenima na temelju ove Uredbe.

Članak 84.

Prijelazne mjere

1. Ako je namjera za podnošenje zahtjeva registrirana nakon 1. srpnja 2026., svi događaji koji mogu dovesti do odgovornosti države članice na temelju ove Uredbe uzimaju se u obzir iako su se dogodili prije tog datuma.
2. Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu registriranog prije 1. srpnja 2026. utvrđuje se u skladu s kriterijima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 604/2013.
3. Komisija do 12. rujna 2024. u bliskoj suradnji s relevantnim tijelima, uredima i agencijama Unije i državama članicama, predstavlja zajednički provedbeni plan Vijeću kako bi se osiguralo da su države članice na odgovarajući način pripremljene za provedbu ove Uredbe do 1. srpnja 2026., procjenjujući nedostatke i potrebne operativne korake, te o tome obavješćuje Europski parlament.

Na temelju tog zajedničkog provedbenog plana svaka država članica do 12. prosinca 2024., uz potporu Komisije i relevantnih tijela, uređa i agencija Unije, uspostavlja nacionalni provedbeni plan kojim se utvrđuju djelovanja i vremenski okvir za njihovu provedbu. Svaka država članica dovršava provedbu svojeg plana do 1. srpnja 2026.

Za potrebe provedbe ovog članka države članice mogu se koristiti potporom relevantnih tijela, ureda i agencija Unije, a fondovi Unije mogu pružiti financijsku potporu državama članicama, u skladu s pravnim aktima kojima se uređuju ta tijela, uredi, agencije i fondovi.

Komisija pomno prati provedbu nacionalnih provedbenih planova iz drugog podstavka.

Komisija u prva dva izvješća iz članka 9. navodi aktualno stanje provedbe zajedničkog plana provedbe i nacionalnih planova provedbe iz ovog stavka.

Do izvješća iz petog podstavka ovog stavka Komisija svakih šest mjeseci obavješćuje Europski parlament i Vijeće o aktualnom stanju provedbe zajedničkog plana provedbe i nacionalnih planova provedbe iz ovog stavka.

Članak 85.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. srpnja 2026.

Međutim, članci od 7. do 15., članak 22. stavak 1. četvrti podstavak, članak 23. stavak 7., članak 25. stavci 6. i 7., članak 34. stavci 3. i 4., članak 39. stavak 3., drugi podstavak, članak 40. stavak 4., članak 40. stavak 8. drugi podstavak, članak 41. stavak 5., članak 46. stavak 1. peti podstavak, članak 46. stavak 4., članak 48. stavak 4., članak 50. stavak 1. drugi podstavak, članak 50. stavak 5., članak 52. stavak 4., članci 56. i 57., članak 64. stavak 3., članak 67. stavak 14. i članci 78. i 84. primjenjuju se od 11. lipnja 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 14. svibnja 2024.

Za Europski parlament

Predsjednica

R. METSOLA

Za Vijeće

Predsjednica

H. LAHBIB

PRILOG I.

Formula za referentni ključ u skladu s člankom 66.:

$$\text{Učinak stanovništva}_{\text{DČ}} = \frac{\text{Population}_{\text{MS}}}{\sum_{i=1}^n \text{Population}_{\text{MS}}}$$

$$\text{Učinak BDP}_{\text{DČ}} = \frac{\text{GDP}_{\text{MS}}}{\sum_{i=1}^n \text{GDP}_{\text{MS}}}$$

$$\text{Udio}_{\text{DČ}} = 50 \% \text{ učinak stanovništva}_{\text{DČ}} + 50 \% \text{ učinak BDP-a}_{\text{DČ}}$$

n: ukupan broj DČ

PRILOG II.

Korelacijska tablica

Uredba (EU) br. 604/2013	Ova Uredba
članak 1.	članak 1.
članak 2. točka (a)	članak 2. točka 1.
članak 2. točka (b)	članak 2. točka 3.
članak 2. točka (c)	članak 2. točka 4.
članak 2. točka (d)	članak 2. točka 5.
članak 2. točka (e)	članak 2. točka 6.
članak 2. točka (f)	članak 2. točka 7.
članak 2. točka (g)	članak 2. točka 8.
članak 2. točka (h)	članak 2. točka 9.
članak 2. točka (i)	članak 2. točka 10.
članak 2. točka (j)	članak 2. točka 11.
članak 2. točka (k)	članak 2. točka 12.
članak 2. točka (l)	članak 2. točka 13.
članak 2. točka (m)	članak 2. točka 14.
članak 2. točka (n)	članak 2. točka 18.
članak 3.	članak 16.
članak 4.	članak 19.
članak 5.	članak 22.
članak 6.	članak 23.
članak 7.	članak 24.
članak 8.	članak 25.
članak 9.	članak 26.
članak 10.	članak 27.
članak 11.	članak 28.
članak 12.	članak 29.
članak 14.	članak 31.
članak 15.	članak 32.
članak 13.	članak 33.
članak 16.	članak 34.
članak 17.	članak 35.
članak 18.	članak 36.
članak 19.	članak 37.
članak 20.	članak 38.
članak 21.	članak 39.
članak 22.	članak 40.

Uredba (EU) br. 604/2013	Ova Uredba
članak 23.	članak 41.
članak 24.	članak 41.
članak 25.	članak 41.
članak 26.	članak 42.
članak 27.	članak 43.
članak 28.	članak 44.
članak 29.	članak 46.
članak 30.	članak 47.
članak 31.	članak 48.
članak 32.	članak 50.
članak 34.	članak 51.
članak 35.	članak 52.
članak 36.	članak 53.
članak 37.	članak 55.